

CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS
INFORME SOBRE A SITUACIÓN SOCIOLABORAL DE GALICIA. 2022

— CAPÍTULO 2 —

CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS
INFORME SOBRE A SITUACIÓN SOCIOLABORAL DE GALICIA. 2022

— CAPÍTULO 2 —

ESTRUTURA EMPRESARIAL E POLÍTICA INDUSTRIAL

CONSELLO GALEGO
DE RELACIÓNS LABORAIS

EDITA: Consello Galego de Relacións
Laborais (CGRL)
Algalia de Abaixo, 24
Tel.: 981 541 601
Santiago de Compostela

ISSN: 2386-2866

CERTIFICACIÓN:

Cristina Fabeiro Varela
Secretaria do Consello Galego de Relacións Laborais

CERTIFICA

Que no pleno extraordinario realizado o 02/11/2023 acordouse
tomar en consideración e publicar o Informe sobre a situación
sociolaboral de Galicia en 2022, elaborado por encargo do
Consello Galego de Relacións Laborais

Santiago de Compostela, 2 de novembro de 2023

MARÍA BASTIDA DOMÍNGUEZ

PROFESORA CONTRATADA DOUTORA NO DEPARTAMENTO
DE ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS E COMERCIALIZACIÓN
NA UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

SANTIAGO LAGO PEÑAS

CATEDRÁTICO DE ECONOMÍA APLICADA E DIRECTOR DO
GRUPO DE INVESTIGACIÓN GEN DA UNIVERSIDADE E VIGO

ALBERTO VAQUERO GARCÍA

PROFESOR TITULAR DE ECONOMÍA APLICADA E MEMBRO
DO GRUPO DE INVESTIGACIÓN GEN DA UNIVERSIDADE E VIGO

2.1. INTRODUCCIÓN

2.2. ESTRUCTURA E DINÁMICA EMPRESARIAL GALEGA

CADRO 2.1.A. EMPRESAS ACTIVAS, POR SECTOR ECONÓMICO E COMUNIDADE AUTÓNOMA. 2022

- GRÁFICO 2.1. VARIACIÓN RELATIVA DO NUM. DE EMPRESAS REXISTRADAS POR CC.AA 2021-2022
- GRÁFICO 2.2. TAXA DE VARIACIÓN DO NUM. DE EMPRESAS REXISTRADAS. GALICIA. ESPAÑA. 2003-2022

CADRO 2.1.B. EMPRESAS CON ACTIVIDADE EN GALICIA SEGUNDO ACTIVIDADE PRINCIPAL (GRUPOS CNAE 2009). 2017-2021

CADRO 2.2. EVOLUCIÓN DO NUM. TOTAL DE EMPRESAS. GALICIA/ESPAÑA. 2007-2022

CADRO 2.3.A. DISTRIBUCIÓN DAS EMPRESAS POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 1995-2022

CADRO 2.3.B. EVOLUCIÓN INTERANUAL NUM. EMPRESAS. 2010-2022

- GRÁFICO 2.3. NUM. DE EMPRESAS POR PROVINCIAS. 2010-2015-2022
- GRÁFICO 2.4. % PROVINCIAL NO TOTAL DE EMPRESAS EN GALICIA. 2000-2022

CADRO 2.4.A. DISTRIBUCIÓN DAS EMPRESAS POR SECTORES ECONÓMICOS⁽¹⁾. GALICIA/ESPAÑA. 2011-2022

- GRÁFICO 2.5. PESO RELATIVO DAS EMPRESAS NOS SECTORES ECONÓMICOS. GALICIA. 2007-2022
- GRÁFICO 2.6. EMPRESAS POR SECTORES ECONÓMICOS. GALICIA/ESPAÑA. 2015-2022

CADRO 2.4.B. EMPRESAS CON ACTIVIDADE EN GALICIA SEGUNDO ACTIVIDADE PRINCIPAL (GRUPOS CNAE 2009). 2017-2021

CADRO 2.4.C. EVOLUCIÓN NUM. EMPRESAS POR PROVINCIA. 2015-2021

- GRÁFICO 2.7. TAXA DE CRECEMENTO INTERANUAL DO NUM. DE EMPRESAS POR PROVINCIA.2008-2022

CADRO 2.5. EMPRESAS SEGUNDO CONDICIÓN XURÍDICA. POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

- GRÁFICO 2.8. EVOLUCIÓN DO NUM. DE SOCIEDADES EN GALICIA. 2021-2022

CADRO 2.6. EMPRESAS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO, POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

- GRÁFICO 2.9. VARIACIÓN RELATIVA ANUAL DE EMPRESAS POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO.GALICIA 2010-2022

CADRO 2.7.A. EMPRESAS E UNIDADES LOCAIS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO.GALICIA. 2021

CADRO 2.7.B. EMPRESAS E UNIDADES LOCAIS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA. 2020-2021

CADRO 2.8. % EMPRESAS CON E SEN PERSOAL ASALARIADO. GALICIA E PROVINCIAS, ESPAÑA. 2000-2022

CADRO 2.9. NÚMERO DE EMPRESAS, POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022

CADRO 2.10. NÚMERO DE EMPRESAS POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO⁽¹⁾. GALICIA/ESPAÑA. 2000-2022

- GRÁFICO 2.10. TAXA DE DEMOGRAFÍA EMPRESARIAL POR TAMAÑO DE EMPRESA. GALICIA 2019-2021

CADRO 2.11. SOCIEDADES MERCANTÍS CREADAS E DISOLTAS. GALICIA/ESPAÑA. 2015-2022

- GRÁFICO 2.11. SOCIEDADES MERCANTÍS CREADAS.GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

- GRÁFICO 2.12. SOCIEDADES MERCANTÍS DISOLTAS. GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

- GRÁFICO 2.13. TAXA DE VARIACIÓN ANUAL CREACIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍS. POR CC.AA. 2020-2022

- GRÁFICO 2.14. TAXA DE VARIACIÓN ANUAL DISOLUCIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍS. POR CC.AA. 2020-2022

CADRO 2.12. TAXA DE CRECEMENTO ANUAL SOCIEDADES MERCANTÍS CONSOLIDADAS E DISOLTAS. 2010-2022

- GRÁFICO 2.15. PROMEDIO DE CREACIÓN E DISOLUCIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍS. GALICIA 2009-2022

- GRÁFICO 2.16. % SOCIEDADES GALEGAS NO TOTAL DO ESTADO. 2008-2022

CADRO 2.13A. CAPITAL SUSCRITO POLAS SOCIEDADES MERCANTÍS. GALICIA/ESPAÑA. 2017-2022

CADRO 2.13B. SOCIEDADES MERCANTÍS QUE AMPLÍAN CAPITAL. 2017-2022

- GRÁFICO 2.17. CAPITAL AMPLIADO MEDIO. GALICIA/ESPAÑA. 2015-2022

CADRO 2.14. SOCIEDADES MERCANTÍS DISOLTAS.GALICIA/ESPAÑA. 2017-2022

- GRÁFICO 2.18. ÍNDICE DE ROTACIÓN. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

CADRO 2.15. DEBEDORES CONCURSADOS. GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

CADRO 2.16. DEBEDORES CONCURSADOS. DESAGREGACIÓN EN DISTINTAS VARIABLES. GALICIA. 2012-2022

GRÁFICO 2.19. TIPOLOXÍAS DE SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

GRÁFICO 2.20. SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES POR PROVINCIAS. GALICIA. 2022

CADRO 2.17. EMPRESAS CONCURSADAS POR TRAMOS DE PERSOAL ASALARIADO, VOLUME DE NEGOCIO E ACTIVIDADE ECONÓMICA PRINCIPAL. GALICIA. 2018-2022

- GRÁFICO 2.21. SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES POR SECTOR. GALICIA. 2017-2022

CADRO 2.18. NUM. PROCEDEMENTOS CONCURSAIS POR IDADE DAS SOCIEDADES. GALICIA. 2012-2022

2.3. ANÁLISE DE ENQUISAS INDUSTRIAIS

2.3.1. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR INDUSTRIAL

CADRO 2.19. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR INDUSTRIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

CADRO 2.20. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA CIFRA DE NEGOCIOS, POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2009-2021

- GRÁFICO 2.22. PARTICIPACIÓN DE CADA COMUNIDADE AUTÓNOMA NA CIFRA DE NEGOCIOS DO SECTOR INDUSTRIAL. 2021

- GRÁFICO 2.23. PARTICIPACIÓN NA CIFRA DE NEGOCIOS SECTOR INDUSTRIAL POR CC.AA. 2009-2021

CADRO 2.21. EVOLUCIÓN DA PORCENTAXE DE GALICIA NO ESTADO NAS PRINCIPAIS VARIABLES DA INDUSTRIA. 2001-2021

2.3.2. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR COMERCIO

CADRO 2.22. MAGNITUDES NO SECTOR COMERCIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

CADRO 2.23. VARIACIÓN INTERANUAL NO SECTOR COMERCIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021-2020

CADRO 2.24. VALOR DA PRODUCCIÓN COMERCIALIZADA, POR GRANDES AGRUPACIÓNS. GALICIA. 2021

2.3.3. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR SERVIZOS

CADRO 2.25. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR SEVIZOS POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

CADRO 2.26. VARIACIÓN NA CIFRA DE NEGOCIOS E PERSOAL OCUPADO NO SECTOR SERVICIOS. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2020-2021

- GRÁFICO 2.24. VARIACIÓNS SECTOR SERVICIOS. ESPAÑA/GALICIA. 2020-2021

CADRO 2.27. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR SERVICIOS. GRUPOS PRINCIPALES. GALICIA/ESPAÑA. 2021

CADRO 2.28. ESTABLECEMENTOS HOTELEIROS E DE TURISMO RURAL ESTIMADOS. 2015-2022

- GRÁFICO 2.25. DISTRIBUCIÓN DE ESTABLECEMENTOS E PRAZAS POR PROVINCIAS. 2022

CADRO 2.29. DESTINOS TURÍSTICOS EN GALICIA. NOITES. 2011-2022

- GRÁFICO 2.26. ORIGE DO TURISMO EN GALICIA. 2021
- GRÁFICO 2.27. TURISMO EN GALICIA. 2015-2022

CADRO 2.30. PERSOAS VIAXEIRAS E NOITES EN ESTABLECEMENTOS POR PROCEDENCIA. GALICIA. 2016-2022

- GRÁFICO 2.28. ESTANCIA MEDIA POR ORIGE DA PERSOA. 2015-2022

2.3.4. INDICADORES CONXUNTURAIS: ÍNDICE DE CIFRA DE NEGOCIOS, DA PRODUCCIÓN E DE PREZOS

CADRO 2.31. INDICE DE NEGOCIOS NA INDUSTRIA. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2018-2022

- GRÁFICO 2.29. VARIACIÓN DO ICN POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021-2022

CADRO 2.32. VARIACIÓN DO ÍNDICE XERAL DE PRODUCCIÓN INDUSTRIAL*. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2018-2022

- GRÁFICO 2.30. VARIACIÓN DO IPI POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021-2022

CADRO 2.33. ESTRUCTURA IPI*. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2022

- GRÁFICO 2.31. VARIACIÓN DO IPI. GALICIA 2021-2022

2.4. INVESTIGACIÓN CIENTÍFICA, DESENVOLVEMENTO TECNOLÓXICO E INNOVACIÓN (I+D+I)

- GRÁFICO 2.32. PERSOAL I+D. 2021

CADRO 2.34. GASTOS INTERNOS E PERSOAL EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.2021

- GRÁFICO 2.33. GASTO EN I+D (% SOBRE PIB) POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

- GRÁFICO 2.34. GASTO EN I+D (% SOBRE PIB). GALICIA. 2000-2021

CADRO 2.35. GASTOS INTERNOS TOTAIS EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

CADRO 2.36. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DOS GASTOS INTERINOS TOTAIS EN I+D. POR CC.AA. E SECTOR DE EXECUCIÓN.2021

• GRÁFICO 2.35. GASTO EN I+D POR SECTORES INDUSTRIAIS. GALICIA. 2021

CADRO 2.37. GASTOS TOTAIS EN I+D. (POR SECTOR).ESPAÑA. 2021

CADRO 2.38. PERSOAL EN ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

CADRO 2.39. DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

CADRO 2.40. PERSOAL INVESTIGADOR EN ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

CADRO 2.41. % MULLERES NO PERSOAL DE ACTIVIDADES EN I+D POR COMU- NIDADES AUTÓNO MAS. 2021

CADRO 2.42. % TOTAL DO PERSOAL POR SECTORES E COMUNIDADES AUTÓNO MAS (MULLERES). 2021

CADRO 2.43. EVOLUCIÓN DA PORCENTAXE DE GASTOS RESPECTO AO PIB A PREZOS DE MERCA- DO. POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS. 2000-2021

CADRO 2.44. % PORCENTAXE DE GASTO EN I+D SOBRE O PIB. PAISES OCDE. EUROPA. 2016-2021

• GRÁFICO 2.36. EVOLUCIÓN DO GASTO EN I+D SOBRE PIB. DIFERENCIAL COA MEDIA EU-27. GALICIA/ESPAÑA. 2008-2021

2.5. INNOVACIÓN TECNO- LÓXICA NAS EMPRESAS

CADRO 2.45. PRINCIPAIS INDICADORES DE I+D EN EMPRESAS, POR TIPO DE EMPRESA E COMUNIDADES AUTÓNO MAS. 2020

CADRO 2.46. EMPRESAS INNOVADO- RAS POR COMUNIDADES AUTÓNO MAS E TIPO DE INNOVACIÓN. 2018-2020

• GRÁFICO 2.37. EMPRESAS INNOVADORAS POR TIPO DE INNOVACIÓN. % GALICIA SOBRE TOTAL ESPAÑA. 2018-2020

CADRO 2.47. EMPRESAS E GASTO EN ACTI- VIDADES INNOVADORAS SEGUNDO ONDE SE REALIZA O GASTO (MILES DE €). 2020

• GRÁFICO 2.38. GASTO MEDIO EN INNOVACIÓN DAS EMPRESAS (MILES DE €). 2020

CADRO 2.48. % EMPRESAS CON ACTIVIDADES INNOVADORAS POR TIPO DE FINANCIAMENTO PRIVADO. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

CADRO 2.49. % EMPRESAS CON ACTIVIDADES INNOVADORAS POR TIPO DE FINANCIAMENTO PÚBLICA. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

CADRO 2.50. % EMPRESAS POR FACTORES QUE DIFICULTAN A REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES INNOVADORAS. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

CADRO 2.51. % EMPRESAS POR TIPO DE ESTRATEXIA MÁIS IMPORTANTE. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

CADRO 2.52. % EMPRESAS POR TIPO DE TECNOLOXÍA MÁIS IMPORTANTE. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

2.1. INTRODUCCIÓN

Este capítulo resume a evolución da economía de Galicia dende unha perspectiva microeconómica, realizando unha análise da principal información do seu tecido produtivo e empresarial. Así mesmo, inclúese unha revisión das principais políticas públicas desenvolvidas polas diferentes administracións para o seu desenvolvemento.

O capítulo consta de tres partes claramente diferenciadas. A primeira describe a estrutura empresarial, salientando á súa evolución recente a través dos principais datos das empresas (tamaño, distribución, sector de actividade ou persoas empregadas) e a súa estrutura societaria. Iso posibilita obter unha visión simplificada da xeografía empresarial galega, que será obxecto de comparación con outros ámbitos autonómicos ou estatais. Para esta parte utilízanse datos obtidos do Directorio Central de Empresas (DIRCE) do Instituto Nacional de Estatística (INE); os fornecidos nas bases do Instituto Galego de Estatística (IGE), e os incluídos no Rexistro Mercantil.

A segunda parte realiza unha análise sectorial a través de enquisas estruturais do INE, revisando os tres sectores principais de actividade económica (industrial, comercial e de servizos). Seguindo a mesma estrutura que no apartado previo, realízase unha comparación da evolución dos datos na comunidade galega co acaecido no resto do Estado, para poder estimar a súa evolución relativa.

Finalmente, procédese coa revisión dos indicadores principais das enquisas de investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D), de innovación tecnolóxica e alta tecnoloxía do INE.

2.2. ESTRUTURA E DINÁMICA EMPRESARIAL GALEGA

A descrición da evolución e estado da estrutura empresarial na comunidade galega iníciase coa revisión do seu número de empresas desagregado en función de distintos criterios: sectores de actividade, número de persoas asalariadas, ou natureza xurídica, por exemplo. A dita análise permite achegar unha visión da demografía empresarial galega próxima á realidade, así coma unha panorámica comparativa en relación á situación a nivel nacional.

Neste apartado cómpre sinalar que as fontes estatísticas distinguen entre empresas e unidades locais. As primeiras son aquelas entidades organizativas de produción de bens e servizos que exercen a súa actividade nun ou varios lugares, mentres que as unidades locais son empresas (ou parte delas) situadas nunha localización xeográfica concreta onde se exercen actividades económicas. Para as análises incluídas neste capítulo utilizarase de forma preferente o número de empresas, incluíndo as unidades locais naqueles casos nos que acheguen información substancial.

Os datos proceden do DIRCE, segundo a explotación proporcionada polo INE. Este directorio inclúe datos estatísticos de empresas combinados con datos da Seguridade Social, os procedentes das retencións do imposto sobre a renda das persoas físicas (IRPF), o imposto de actividades económicas (IAE) e os de Rexistro Mercantil. A información refírese á situación a día 1 de xaneiro e non inclúe as empresas dos sectores agrario e pesqueiro nin os servizos administrativos das administracións públicas (aínda que si as empresas públicas). O [cadro 2.1a](#) resume estes datos en para 2022.

CADRO 2.1.A. EMPRESAS ACTIVAS, POR SECTOR ECONÓMICO E COMUNIDADE AUTÓNOMA.
2022

	Total	Industria	Construcción	Comercio	Resto de servizos
España	3.430.663	192.211	425.251	714.227	2.098.974
Andalucía	545.502	28.538	60.801	133.636	322.527
Aragón	89.376	6.288	11.514	17.271	54.303
Asturias	68.068	3.394	8.088	13.709	42.877
Baleares	101.236	4.759	17.326	15.610	63.541
Canarias	151.846	5.546	16.746	30.781	98.773
Cantabria	38.960	1.989	5.530	7.601	23.840
Castela e León	157.730	11.252	22.496	35.018	88.964
Castela-A Mancha	129.626	10.986	20.171	31.270	67.199
Cataluña	634.223	34.811	75.923	120.409	403.080
C. Valenciana	374.917	23.971	46.231	82.961	221.754
Extremadura	67.254	4.746	8.515	18.711	35.282
Galicia	196.530	11.724	27.631	43.697	113.478
Madrid	558.607	20.553	61.834	93.205	383.015
Murcia	97.014	7.079	12.514	24.110	53.311
Navarra	45.738	3.915	6.565	9.132	26.126
País Vasco	142.904	10.298	19.886	29.057	83.663
A Ríoxa	22.532	2.190	2.777	4.753	12.812
Ceuta e Melilla	8.600	172	703	3.296	4.429

Fonte: INE, DIRCE.

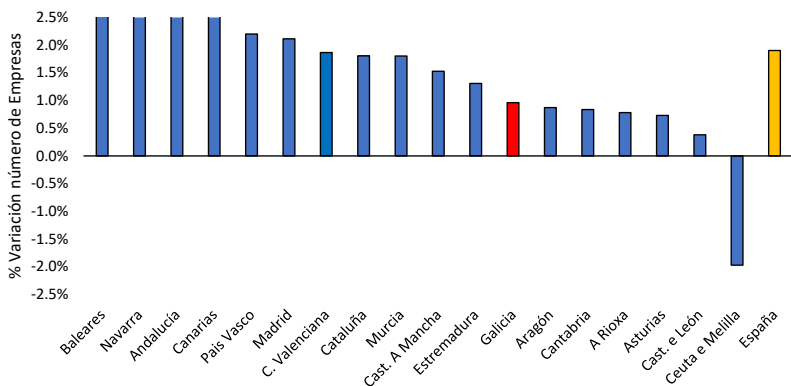
O número de empresas activas en España a 1 de xaneiro de 2022 é de 3.430.663, 64.093 máis que o ano anterior, o que supón un incremento do 1,9% fronte ao descenso do 1,1% rexistrado entre 2021 e 2020. As empresas do sector servizos son principais responsables deste incremento, crecendo un 2,7% sobre as empresas rexistradas en 2021. A continuación, salienta o sector da construción, cun incremento do 2,0%.

O sector servizos considerado no seu conxunto (comercio e resto de servizos) mantén o dominio no tecido empresarial, acadando preto dun 82% do total de empresas. Esta participación é claramente superior á participación das empresas de construción ou industriais (12,4% e 5,6%, respectivamente). No relacionado coa distribución territorial, mantense as tendencias detectadas en anos precedentes. Así, o 61,46% das empresas concéntranse en Cataluña (18,5%), Madrid (16,3%), Andalucía (15,9%) e a Comunidade Valenciana (10,9%), consolidándose o cuarto período consecutivo de incremento de participación destas catro comunidades no tecido empresarial do Estado.

En 2022 a comunidade galega rexistra 196.530 empresas, 1.873 máis que o ano precedente (un aumento do 1,0%). Así, Galicia mantén un ano máis a quinta posición na participación empresarial, achegando un 5,7% das empresas españolas. Tamén en Galicia predomina con claridade o sector servizos (79,9%) fronte ao industrial (5,9%) ou o das empresas da construción (14,1%). A concentración relativa de empresas galegas industriais, de construción e comerciais é lixeiramente superior á media estatal, fronte a unha menor presenza das empresas do “resto de servizos”, cunha participación catro puntos porcentuais inferior á media do Estado.

O **GRÁFICO 2.1** amosa as variacións relativas do número de empresas rexistradas en cada comunidade ou cidade autónoma no período 2021-2022, rexistrando unicamente perdas nas cidades autónomas de Ceuta e Melilla.

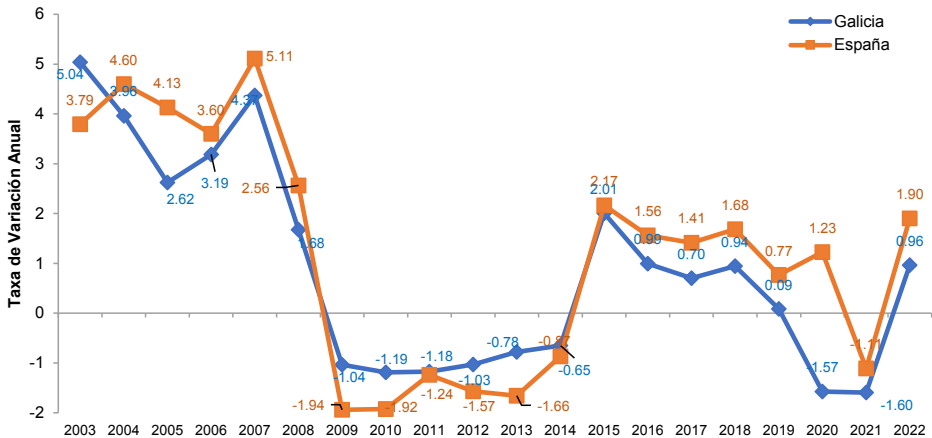
GRÁFICO 2.1. VARIACIÓN RELATIVA DO N° DE EMPRESAS REXISTRADAS POR CC.AA. 2021-2022

Elaboración propia con datos de DIRCE (INE).

A evolución da taxa de variación anual do número de empresas rexistradas en Galicia e España (**GRÁFICO 2.2**) permite constatar que o tecido empresarial da comunidade galega racha en 2022 co proceso de desaceleración iniciado en 2015, amosando unha recuperación entre 2021 e 2022, aínda que inferior á mellora experimentada a nivel nacional.

GRÁFICO 2.2. TAXA DE VARIACIÓN DO N° DE EMPRESAS REXISTRADAS. GALICIA. ESPAÑA. 2003-2022

Elaboración propia con datos de INE.

A información anterior pódese completar cos datos das empresas con actividade en Galicia (IGE), que inclúe empresas pero tamén as unidades locais e as organizacións do sector primario ([cadro 2.1b](#)). Porén, estes datos inclúen un ano menos (só están dispoñibles ata 2021), polo que non reflicten o recente aumento das empresas.

CADRO 2.1.B. EMPRESAS CON ACTIVIDADE EN GALICIA SEGUNDO ACTIVIDADE PRINCIPAL (GRUPOS CNAE 2009). 2017-2021									
	Nº empresas					Nº empresas			
	2017	2018	2019	2020	2021	17-18	18-19	19-20	20-21
1 Agricultura e pesca	40.616	41.233	40.945	40.918	39.552	1,52%	-0,70%	-0,07%	-3,34%
2 Industria, incluída a enerxía	14.766	14.712	14.708	14.035	13.703	-0,37%	-0,03%	-4,58%	-2,37%
3 Construción	31.609	31.350	30.883	29.330	28.820	-0,82%	-1,49%	-5,03%	-1,74%
4 Servizos	158.667	160.336	161.709	161.377	159.172	1,05%	0,86%	-0,21%	-1,37%
Total	245.658	247.631	248.245	245.660	241.247	0,80%	0,25%	-1,04%	-1,80%

Fonte: IGE, explotación do Directorio de empresas e unidades locais.

Así mesmo, manifestase, unha vez máis, a perda de peso relativo das empresas galegas no conxunto de empresas do Estado iniciada en 2014 ([cadro 2.2](#)). En concreto, a participación no recente 2022 é a menor da serie observada (5,7%).

CADRO 2.2. EVOLUCIÓN DO Nº TOTAL DE EMPRESAS. GALICIA/ESPAÑA. 2007-2022								
Ano	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Galicia	200.020	203.374	201.263	198.874	196.535	194.511	192.998	191.745
España	3.336.657	3.422.239	3.355.830	3.291.263	3.250.576	3.199.617	3.146.570	3.119.310
%	5,99	5,94	6,00	6,04	6,05	6,08	6,13	6,15
Ano	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Galicia	195.595	197.538	198.923	200.801	200.972	197.813	194.657	196.530
España	3.186.878	3.236.582	3.282.346	3.337.646	3.363.197	3.404.428	3.366.570	3.430.663
%	6,14	6,10	6,06	6,02	5,98	5,81	5,78	5,73

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

O [cadro 2.3a](#) completa esta información, ampliando o marco temporal de análise e engadindo a distribución xeográfica das empresas en Galicia e nas súas provincias. A dita información permite tirar as seguintes conclusións principais:

- Confírmase a distribución asimétrica de empresas entre as provincias galegas, onde as localizadas na Coruña e Pontevedra (sete de cada dez) son claramente superiores ás situadas nas provincias orientais.
- En 2022 as empresas da provincia coruñesa rachan coa senda decrecente iniciada en 2017, cando empezaron a perder protagonismo en favor dun maior crecemento de empresas na provincia de Pontevedra. Neste ano, ambas as provincias presentan crecementos do 1,2% das súas empresas, fronte a un comportamento máis estable das empresas de Lugo e Ourense (incrementos do 0,2%, respectivamente).
- Estes datos veñen consolidar as tendencias anteriores, cun marcado protagonismo do número de empresas das provincias da Coruña e Pontevedra con cambios de maior intensidade que no resto da comunidade.
- A evolución global do período (1995-2022) reflicte un menor dinamismo empresarial na comunidade galega. O número de empresas aumenta un 33,3%, fronte ao incremento superior ao 49,1% do número de empresas a nivel estatal. As empresas da provincia pontevedresa superan con claridade a media de crecemento do tecido empresarial galego, acadando un 46,6%. Os crecementos son notablemente inferiores en Lugo e Ourense, dun 22,5% e 17,2%, respectivamente.
- No cómputo global do período, as empresas creadas en Galicia representan o 4,3% das empresas de nova creación en España nestes anos.

CADRO 2.3A. DISTRIBUCIÓN DAS EMPRESAS POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 1995-2022											
	Nº empresas						Peso relativo provincias/Galicia				Peso relativo Galicia/España
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	
1995	61.647	19.678	19.085	46.980	147.390	2.301.559	41,8%	13,4%	12,9%	31,9%	6,4%
1996	63.865	20.254	19.779	48.597	152.495	2.384.711	41,9%	13,3%	13,0%	31,9%	6,4%
1997	64.946	20.545	20.076	49.494	155.061	2.438.830	41,9%	13,2%	12,9%	31,9%	6,4%
1998	66.313	20.945	20.370	50.955	158.583	2.474.690	41,8%	13,2%	12,8%	32,1%	6,4%
1999	63.167	21.267	20.598	52.013	157.045	2.518.801	40,2%	13,5%	13,1%	33,1%	6,2%
2000	69.381	21.825	20.959	53.907	166.072	2.595.392	41,8%	13,1%	12,6%	32,5%	6,4%
2001	70.021	21.865	21.136	54.710	167.732	2.645.317	41,7%	13,0%	12,6%	32,6%	6,3%
2002	66.276	21.942	21.215	56.293	165.726	2.710.400	40,0%	13,2%	12,8%	34,0%	6,1%
2003	71.748	22.396	21.560	58.373	174.077	2.813.159	41,2%	12,9%	12,4%	33,5%	6,2%
2004	74.809	22.479	22.118	61.571	180.977	2.942.583	41,3%	12,4%	12,2%	34,0%	6,2%
2005	77.023	23.122	22.452	63.125	185.722	3.064.129	41,5%	12,4%	12,1%	34,0%	6,1%
2006	79.170	23.780	22.843	65.849	191.642	3.174.393	41,3%	12,4%	11,9%	34,4%	6,0%
2007	82.873	24.609	23.520	69.018	200.020	3.336.657	41,4%	12,3%	11,8%	34,5%	6,0%
2008	84.220	25.035	23.711	70.408	203.374	3.422.239	41,4%	12,3%	11,7%	34,6%	5,9%
2009	83.748	24.861	23.304	69.350	201.263	3.355.830	41,6%	12,4%	11,6%	34,5%	6,0%
2010	82.729	24.714	23.100	68.331	198.874	3.291.263	41,6%	12,4%	11,6%	34,4%	6,0%
2011	81.321	24.499	22.987	67.728	196.535	3.250.576	41,4%	12,5%	11,7%	34,5%	6,0%
2012	80.408	24.288	22.845	66.970	194.511	3.199.617	41,3%	12,5%	11,7%	34,4%	6,1%
2013	80.215	24.022	22.694	66.067	192.998	3.146.570	41,6%	12,4%	11,8%	34,2%	6,1%
2014	79.854	23.703	22.663	65.525	191.745	3.119.310	41,6%	12,4%	11,8%	34,2%	6,1%
2015	81.432	24.087	22.991	67.085	195.595	3.186.878	41,6%	12,3%	11,8%	34,3%	6,1%
2016	82.156	24.353	23.061	67.968	197.538	3.236.582	41,6%	12,3%	11,7%	34,4%	6,1%
2017	82.403	24.549	23.140	68.831	198.923	3.282.346	41,4%	12,3%	11,6%	34,6%	6,1%
2018	83.313	24.760	23.291	69.437	200.801	3.337.646	41,5%	12,3%	11,6%	34,6%	6,0%
2019	83.316	24.792	23.166	69.698	200.972	3.363.197	41,5%	12,3%	11,5%	34,7%	6,0%
2020	81.599	24.432	22.682	69.100	197.813	3.404.428	41,3%	12,4%	11,5%	34,9%	5,8%
2021	80.233	24.059	22.322	68.043	194.657	3.366.570	41,2%	12,4%	11,5%	35,0%	5,8%
2022	81.161	24.109	22.373	68.887	196.530	3.430.663	41,3%	12,3%	11,4%	35,1%	5,7%

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

Por outra banda, a análise da evolución interanual recente (2010-2022) das empresas rexistradas anualmente en cada unha das provincias ([cadro 2.3b](#)) confirma a recuperación no ritmo de creación de empresas en todas elas, particularmente notable na de Pontevedra, polo importante cambio de tendencia observado en 2022.

CADRO 2.3.B. EVOLUCIÓN INTERANUAL N°EMPRESAS. 2010-2022						
Ano	Variación anual nº empresas					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
2010	-1,22	-0,59	-0,88	-1,47	-1,19	-1,92
2011	-1,70	-0,87	-0,49	-0,88	-1,18	-1,24
2012	-1,12	-0,86	-0,62	-1,12	-1,03	-1,57
2013	-0,24	-1,10	-0,66	-1,35	-0,78	-1,66
2014	-0,45	-1,33	-0,14	-0,82	-0,65	-0,87
2015	1,98	1,62	1,45	2,38	2,01	2,17
2016	0,89	1,10	0,30	1,32	0,99	1,56
2017	0,30	0,80	0,34	1,27	0,70	1,41
2018	1,10	0,86	0,65	0,88	0,94	1,68
2019	0,00	0,13	-0,54	0,38	0,09	0,77
2020	-2,06	-1,45	-2,09	-0,86	-1,57	1,23
2021	-1,67	-1,53	-1,59	-1,53	-1,60	-1,11
2022	1,16	0,21	0,23	1,24	0,96	1,90

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

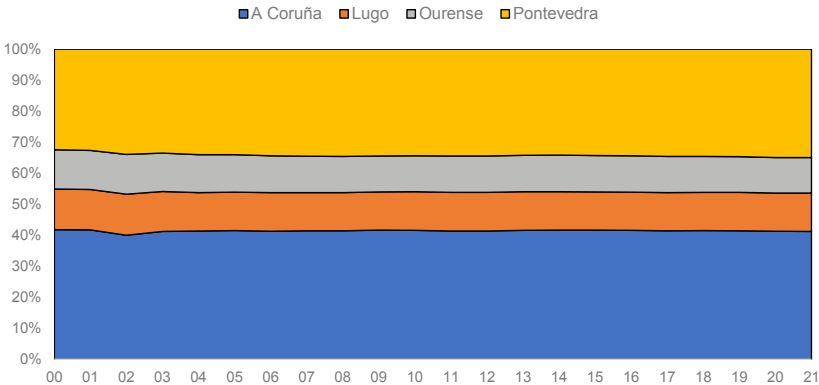
Os **GRÁFICOS 2.3** e **2.4** achegan unha nova perspectiva desta evolución relativa. Malia a existencia dun marco de comportamento relativamente estable, é posible distinguir a concentración empresarial en torno ás provincias atlánticas e o paulatino crecemento da localización de empresas na provincia pontevedresa, fronte a unha ralentización do ritmo de creación de unidades empresariais na da Coruña. Con todo, cómpre sinalar que esta leve desaceleración das empresas coruñesas interrómpese no recente 2022.

GRÁFICO 2.3. N° DE EMPRESAS POR PROVINCIAS.
2010-2015-2022

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

GRÁFICO 2.4. % PROVINCIAL NO TOTAL DE EMPRESAS EN GALICIA.
2000-2022

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

A distribución das empresas por sectores económicos (cadro 2.4a) revela unha menor participación das empresas galegas no sector servizos, en conxunto. Obsérvase tamén que o peso relativo das empresas industriais, de construción e de comercio é lixeiramente superior na comunidade galega, fronte a unha menor participación das empresas encadradas no “resto de servizos”.

CADRO 2.4A. DISTRIBUCIÓN DAS EMPRESAS. POR SECTORES ECONÓMICOS ⁽¹⁾.
GALICIA/ESPAÑA. 2011-2022

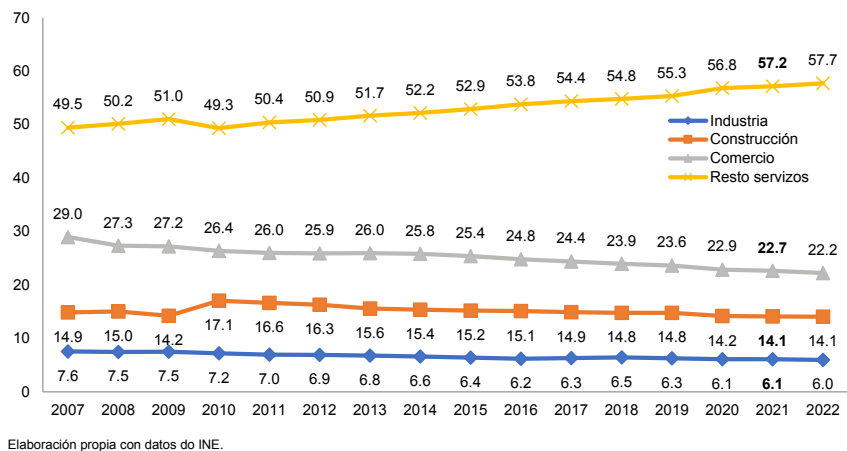
Sector	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
Industria	7,0	6,8	6,9	6,7	6,8	6,6	6,6	6,4	6,4	6,2	6,2	6,0
Construcción	16,6	15,0	16,3	14,5	15,6	13,5	15,4	13,1	15,2	12,7	15,1	12,6
Comercio	26,0	24,1	25,9	24,2	26,0	24,3	25,8	24,6	25,4	24,0	24,8	23,4
Resto de servicios	50,4	54,2	50,9	54,6	51,7	55,6	52,2	56,2	52,9	57,1	53,8	58,0

Sector	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
Industria	6,3	6,1	6,5	6,2	6,3	5,9	6,1	5,7	6,1	5,7	6,0	5,6
Construcción	14,9	12,3	14,8	12,4	14,8	12,6	14,2	12,3	14,1	12,4	14,1	12,4
Comercio	24,4	23,0	23,9	22,4	23,6	22,0	22,9	21,3	22,7	21,2	22,2	20,8
Resto de servicios	54,4	58,7	54,8	59,0	55,3	59,5	56,8	60,6	57,2	60,7	57,7	61,2

(1) En porcentaxe de cada sector sobre o total de empresas.
Fonte: INE, DIRCE.

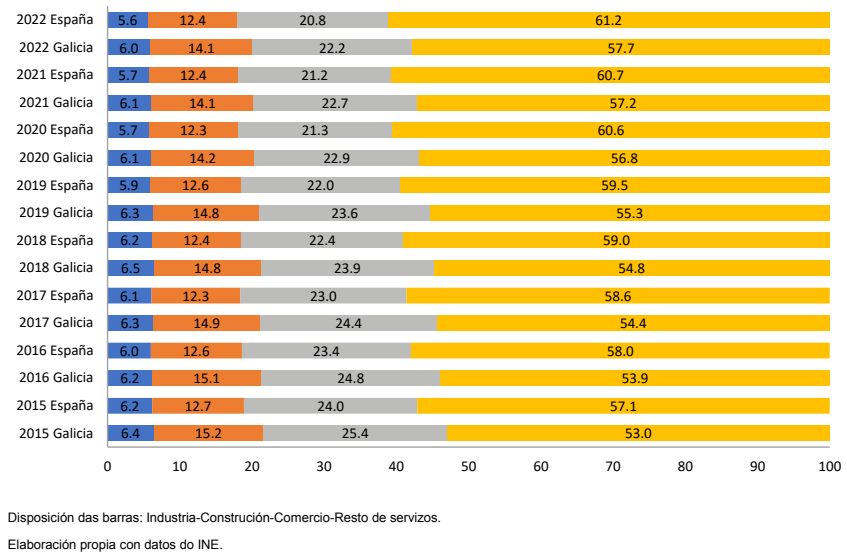
O **GRÁFICO 2.5**, que reflicte a evolución temporal dende 2007, ilustra o progresivo incremento de participación das empresas encadradas no “resto de servizos” fronte a un descenso leve das comerciais. Pola súa banda, as empresas de construción e industriais presentan un comportamento máis estable.

GRÁFICO 2.5. PESO RELATIVO DAS EMPRESAS NOS SECTORES ECONÓMICOS.
GALICIA. 2007-2022

A análise desta distribución empresarial por sectores ao longo dos últimos anos (**GRÁFICO 2.6**) constata unha paulatina transformación da estrutura empresarial similar en Galicia e España, aumentando a presenza das empresas no sector de “resto de servizos” a costa dunha contracción de empresas industriais, de construción e comercio. Na pasada década, na comunidade galega as empresas do “resto de servizos” aumentan a súa participación en case sete puntos porcentuais, mentres as industriais retroceden un punto, as de construción algo máis de un punto e as comerciais case tres puntos e medio. Pola súa banda, no conxunto de España obsérvase un avance similar das empresas xenéricas de servizos, compensado cunha caída máis pronunciada do sector da construción e menos relevante do sector comercial.

GRÁFICO 2.6. EMPRESAS POR SECTORES ECONÓMICOS.
GALICIA/ESPAÑA. 2015-2022

A análise dos datos do IGE sobre as empresas con actividade económica en Galicia distribuída por provincias (**cadro 2.4b**) non presenta variacións en relación co previamente comentado. Por outra banda, a desagregación provincial dos datos non suxire grandes diferenzas máis aló das relacionadas co diferente tamaño do seu respectivo tecido empresarial. Cómpre lembrar que estes datos non inclúen o ano 2022, o que explica que non se reflicta o crecemento experimentado nese ano.

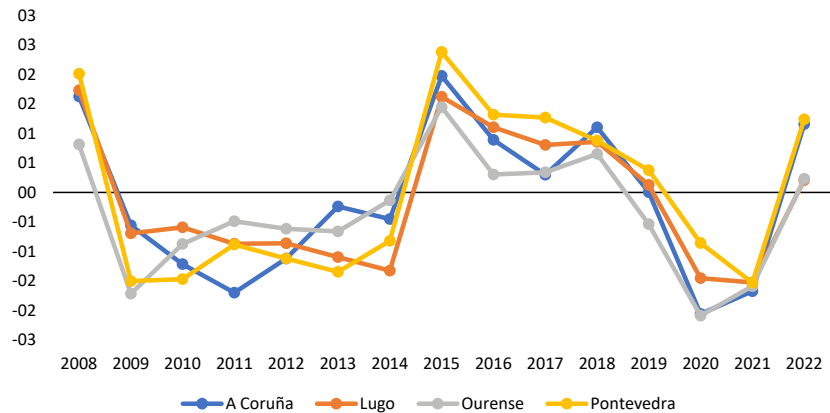
CADRO 2.4B. EMPRESAS CON ACTIVIDADE EN GALICIA SEGUNDO ACTIVIDADE PRINCIPAL (GRUPOS CNAE 2009). 2017-2021															
		A Coruña							Lugo						
		2017	2018	2019	2020	2021	ABS	REL	2017	2018	2019	2020	2021	ABS	REL
TOTAL EMPRESAS	Total	100.667	101.520	101.609	99.932	97.981	-1.951	-1,95%	36.904	37.405	37.490	37.300	36.082	-1.218	-3,27%
	Agricultura e pesca	15.382	15.558	15.430	15.216	14.639	-577	-3,79%	11.493	11.917	11.981	12.105	11.349	-756	-6,25%
	Industria, incluída a enerxía	5.700	5.695	5.646	5.325	5.146	-179	-3,36%	1.878	1.865	1.862	1.790	1.764	-26	-1,45%
	Construción	12.947	12.849	12.757	12.011	11.784	-227	-1,89%	4.141	4.136	4.057	3.866	3.798	-68	-1,76%
	Servizos	66.638	67.418	67.776	67.380	66.412	-968	-1,44%	19.392	19.487	19.590	19.539	19.171	-368	-1,88%
		Ourense							Pontevedra						
		2017	2018	2019	2020	2021	ABS	REL	2017	2018	2019	2020	2021	ABS	REL
TOTAL EMPRESAS	Total	26.996	27.120	26.870	26.528	26.299	-229	-0,86%	81.091	81.586	82.276	81.900	80.885	-1.015	-1,24%
	Agricultura e pesca	3.254	3.269	3.118	3.242	3.297	55	1,70%	10.487	10.489	10.416	10.355	10.267	-88	-0,85%
	Industria, incluída a enerxía	2.112	2.088	2.058	1.954	1.915	-39	-2,00%	5.076	5.064	5.142	4.966	4.878	-88	-1,77%
	Construción	4.226	4.180	4.038	3.820	3.752	-68	-1,78%	10.295	10.185	10.031	9.633	9.486	-147	-1,53%
	Servizos	17.404	17.583	17.656	17.512	17.335	-177	-1,01%	55.233	55.848	56.687	56.946	56.254	-692	-1,22%
		Galicia													
		2017	2018	2019	2020	2021	ABS	REL							
TOTAL EMPRESAS	Total	245.658	247.631	248.245	245.660	241.247	-4.413	-1,80%							
	Agricultura e pesca	40.616	41.233	40.945	40.918	39.552	-1.366	-3,34%							
	Industria, incluída a enerxía	14.766	14.712	14.708	14.035	13.703	-332	-2,37%							
	Construción	31.609	31.350	30.883	29.330	28.820	-510	-1,74%							
	Servizos	158.667	160.336	161.709	161.377	159.172	-2.205	-1,37%							
Fonte: IGE, explotación do Directorio de empresas e unidades locais.															

A análise das variacións producidas entre 2015 e 2021, con detalle anual ([cadro 2.4c](#)), reflicte fortes variacións en función dos anos. Porén, confirman o protagonismo da provincia pontevedresa no seu pulo de creación de unidades empresariais. A partir de 2014 as maiores variacións ano por ano cando as taxas de creación de empresas son crecentes prodúcense en Pontevedra, mentres que cando as tendencias son decrecentes é precisamente nesta provincia onde a caída é menos intensa ([GRÁFICO 2.7](#)).

CADRO 2.4.C. EVOLUCIÓN Nº EMPRESAS POR PROVINCIA. 2015-2021					
	Nº EMPRESAS				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
2015	100.761	37.551	27.205	79.900	245.417
2016	101.083	37.337	27.106	80.764	246.290
2017	100.667	36.904	26.996	81.091	245.658
2018	101.520	37.405	27.120	81.586	247.631
2019	101.609	37.490	26.870	82.276	248.245
2020	99.932	37.300	26.528	81.900	245.660
2021	97.981	36.082	26.299	80.885	241.247
Variación absoluta					
15-16	322	-214	-99	864	873
16-17	-416	-433	-110	327	-632
17-18	853	501	124	495	1973
18-19	89	85	-250	690	614
19-20	-1677	-190	-342	-376	-2585
20-21	-1951	-1218	-229	-1015	-4413
Variación relativa					
15-16	0,32%	-0,57%	-0,36%	1,08%	0,36%
16-17	-0,41%	-1,16%	-0,41%	0,40%	-0,26%
17-18	0,85%	1,36%	0,46%	0,61%	0,80%
18-19	0,09%	0,23%	-0,92%	0,85%	0,25%
19-20	-1,65%	-0,51%	-1,27%	-0,46%	-1,04%
20-21	-1,95%	-3,27%	-0,86%	-1,24%	-1,80%

Fonte: IGE, explotación do Directorio de empresas e unidades locais.

GRÁFICO 2.7. TAXA DE CRECEMENTO INTERANUAL DO Nº DE EMPRESAS POR PROVINCIA. 2008-2022

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

O **cadro 2.5** permite realizar unha análise das empresas atendendo á forma xurídica na que son constituídas, segundo a información fornecida polo Rexistro Mercantil. Os datos de 2022 non presentan importantes cambios en relación co acontecido en anos anteriores, sendo a maioría das empresas (o 55,7%) constituídas como persoa física. Neste sentido, concaténase un período de sete anos onde a porcentaxe de empresas que se constitúen con esta modalidade é ascendente. Tampouco aparece variación na preferencia das sociedades de responsabilidade limitada como fórmula preferente de inscrición das empresas rexistradas como entidades xurídicas (76,5% do total desta modalidade).

CADRO 2.5. EMPRESAS SEGUNDO CONDICIÓN XURÍDICA. POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

		Total empresas	Persoas físicas	Persoas xurídicas	Sociedades					Comunidades de bens	Asociacións e outros tipos	Organismos autónomos
					Anónimas	Resp. limitada	Colectivas	Comanditarias	Cooperativas			
ESPAÑA	2016	3.236.582	1.681.838	1.554.744	85.430	1.152.813	179	83	20.571	115.823	171.019	8.826
	2017	3.282.346	1.747.159	1.535.187	81.954	1.162.254	166	83	20.656	115.377	145.834	8.863
	2018	3.337.646	1.786.037	1.551.609	78.866	1.181.391	155	81	20.707	116.119	145.405	8.885
	2019	3.363.197	1.847.996	1.515.201	67.546	1.154.289	137	70	20.830	116.391	147.010	8.928
	2020	3.404.428	1.899.810	1.504.618	63.456	1.143.625	125	72	21.111	116.504	150.701	9.024
	2021	3.366.570	1.879.120	1.487.450	60.510	1.134.632	119	72	20.808	113.358	149.002	8.949
	2022	3.430.663	1.912.800	1.517.863	58.860	1.161.848	111	65	21.131	114.621	152.263	8.964
GALICIA	2016	197.538	109.345	88.193	3.089	65.431	8	5	920	6.512	11.810	418
	2017	198.923	113.295	85.628	2.937	65.217	7	5	918	6.601	9.529	414
	2018	200.801	114.001	86.800	2.884	66.288	6	5	912	6.708	9.590	407
	2019	200.972	115.737	85.235	2.444	64.903	6	2	917	6.710	9.853	400
	2020	197.813	115.612	82.201	2.199	61.891	6	2	947	6.751	10.011	394
	2021	194.657	114.082	80.575	2.062	60.603	4	2	956	6.630	9.927	391
	2022	196.530	115.219	81.311	2.000	61.193	4	2	1.020	6.687	10.027	378
A Coruña	2016	82.156	45.758	36.398	1.297	26.362	6	1	369	1.409	6.769	185
	2017	82.403	47.819	34.584	1.214	26.044	6	1	366	1.635	5.132	186
	2018	83.313	48.112	35.201	1.193	26.618	5	1	367	1.785	5.051	181
	2019	83.316	48.866	34.450	1.013	26.050	5	1	361	1.852	4.989	179
	2020	81.599	48.779	32.820	889	24.494	5	1	355	1.938	4.961	177
	2021	80.233	48.183	32.050	820	23.900	3	1	347	1.919	4.882	178
	2022	81.161	48.795	32.366	794	24.237	3	1	368	1.967	4.824	172
Lugo	2016	24.353	14.319	10.034	233	7.143	0	0	162	1.638	794	64
	2017	24.549	14.649	9.900	222	7.187	0	0	158	1.518	756	59
	2018	24.760	14.721	10.039	226	7.288	0	0	155	1.457	855	58
	2019	24.792	14.788	10.004	187	7.206	0	0	153	1.373	1.027	58
	2020	24.432	14.667	9.765	170	6.917	0	0	151	1.339	1.127	61
	2021	24.059	14.514	9.545	163	6.777	0	0	143	1.276	1.126	60
	2022	24.109	14.520	9.589	153	6.809	0	0	141	1.233	1.196	57

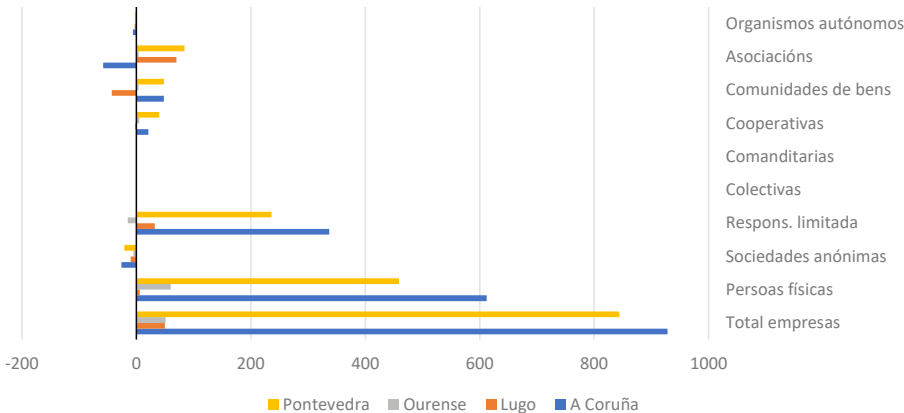
CONTINÚA NA PÁXINA SEGUINTE

	Total empresas	Persoas físicas	Persoas xurídicas	Sociedades					Comunidades de bens	Asociacións e outros tipos	Organismos autónomos	
				Anónimas	Resp. limitada	Colectivas	Comanditarias	Cooperativas				
Ourense	2016	23.061	13.432	9.629	369	7.073	0	4	114	436	1.573	60
	2017	23.140	13.851	9.289	355	7.096	0	4	109	454	1.211	60
	2018	23.291	13.844	9.447	352	7.236	0	4	106	458	1.232	59
	2019	23.166	13.820	9.346	297	7.141	0	1	111	479	1.260	57
	2020	22.682	13.639	9.043	271	6.843	0	1	117	490	1.266	55
	2021	22.322	13.409	8.913	255	6.728	0	1	116	491	1.268	54
	2022	22.373	13.469	8.904	250	6.713	0	1	121	495	1.272	52
Pontevedra	2016	67.968	35.836	32.132	1.190	24.853	2	0	275	3.029	2.674	109
	2017	68.831	36.976	31.855	1.146	24.890	1	0	285	2.994	2.430	109
	2018	69.437	37.324	32.113	1.113	25.146	1	0	284	3.008	2.452	109
	2019	69.698	38.263	31.435	947	24.506	1	0	292	3.006	2.577	106
	2020	69.100	38.527	30.573	869	23.637	1	0	324	2.984	2.657	101
	2021	68.043	37.976	30.067	824	23.198	1	0	350	2.944	2.651	99
	2022	68.887	38.435	30.452	803	23.434	1	0	390	2.992	2.735	97

Fonte: INE, DIRCE.

A análise das inscricións de empresas segundo a provincia onde estas se producen confirma o papel protagonista da Coruña e Pontevedra, que son as provincias onde se produce un maior rexistro de sociedades. Esta evolución sintetízase no **GRÁFICO 2.8**.

GRÁFICO 2.8. EVOLUCIÓN DO Nº DE SOCIEDADES EN GALICIA.
2021-2022

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE)

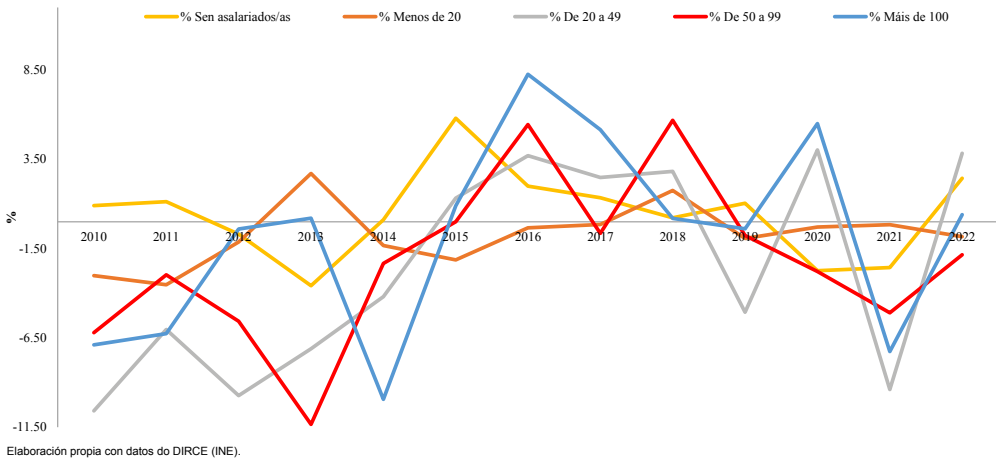
En concordancia coa preferencia de inscrición de empresas como persoa física, tamén se consolida a materialización de unidades empresariais sen persoal asalariado (cadro 2.6). En 2022, O 54,1% do total das empresas galegas pertencen a esta categoría (2,5 puntos por baixo da media estatal). A porcentaxe de empresas galegas que teñen entre unha e dúas persoas contratadas (63,11%) é algo superior á media estatal (60,86%). Os datos desagregados por provincias non presentan variacións significativas, consolidándose unha clara tendencia de creación de empresas de tamaño reducido e con escaso volume de persoas traballadoras.

A evolución recente destes datos nos últimos cinco anos amosa que non se rexistran variacións nesta composición estrutural do persoal asalariado, que en correspondencia cos datos previamente comentados localízase fundamentalmente na Coruña e Pontevedra.

Entre 2021 e 2022 aumenta con forza o número de empresas sen persoal asalariado (2.528 máis), acadando un incremento do 2,44% (**GRÁFICO 2.9**).

CADRO 2.6. EMPRESAS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO, POR PROVINCIAS. GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022								
		Sen persoal asalariado		Con persoal asalariado				
		Nº	%	Nº	De 1 a 2 (%)	Menos de 10 (%)	Menos de 50 (%)	Máis de 200 (%)
ESPAÑA	2016	1.791.909	55,36	1.444.673	61,99	90,35	98,37	0,36
	2017	1.823.250	55,55	1.459.096	61,28	90,03	98,30	0,38
	2018	1.845.881	55,30	1.491.765	61,05	89,79	98,26	0,39
	2019	1.882.745	55,98	1.480.452	61,13	89,89	98,30	0,40
	2020	1.912.010	56,16	1.492.418	60,79	89,70	98,23	0,41
	2021	1.879.126	55,82	1.487.444	61,87	90,44	98,34	0,41
	2022	1.942.319	56,62	1.488.344	60,86	90,09	98,34	0,40
GALICIA	2016	106.693	54,01	90.845	64,56	92,12	98,78	0,22
	2017	108.134	54,36	90.789	64,16	91,90	98,76	0,24
	2018	108.380	53,97	92.421	64,06	91,74	98,74	0,23
	2019	109.506	54,49	91.466	64,12	91,86	98,74	0,24
	2020	106.511	53,84	91.302	63,49	91,68	98,72	0,25
	2021	103.784	53,32	90.873	64,16	92,17	98,80	0,24
	2022	106.312	54,09	90.218	63,11	91,96	98,80	0,23
A Coruña	2016	45.671	55,59	36.485	64,43	91,62	98,51	0,32
	2017	46.038	55,87	36.365	63,95	91,48	98,51	0,34
	2018	45.970	55,18	37.343	64,03	91,41	98,53	0,35
	2019	46.387	55,68	36.929	64,09	91,59	98,59	0,30
	2020	44.725	54,81	36.874	63,60	91,39	98,57	0,33
	2021	43.584	54,32	36.649	64,01	91,88	98,66	0,32
	2022	44.741	55,13	36.420	62,99	91,61	98,65	0,30
Lugo	2016	12.781	52,48	11.572	65,12	93,48	99,32	0,09
	2017	13.021	53,04	11.528	65,66	93,42	99,32	0,10
	2018	13.021	53,04	11.672	65,26	93,09	99,26	0,09
	2019	13.219	53,32	11.573	65,23	93,20	99,27	0,12
	2020	12.956	53,03	11.476	64,85	93,05	99,21	0,13
	2021	12.649	52,57	11.410	65,51	93,51	99,29	0,13
	2022	12.862	53,35	11.247	64,67	93,39	99,25	0,14
Ourense	2016	12.404	53,79	10.657	66,85	93,39	99,06	0,16
	2017	12.549	54,23	10.591	66,51	93,00	99,07	0,15
	2018	12.505	53,69	10.786	66,56	92,98	99,10	0,14
	2019	12.543	54,14	10.623	67,01	93,34	99,15	0,15
	2020	12.099	53,34	10.583	66,23	93,21	99,13	0,15
	2021	11.827	52,98	10.495	67,23	93,69	99,15	0,15
	2022	12.064	53,92	10.309	66,04	93,49	99,15	0,15
Pontevedra	2016	35.837	52,73	32.131	63,73	91,76	98,81	0,18
	2017	36.526	52,73	32.305	63,08	91,47	98,74	0,20
	2018	36.817	52,73	32.620	62,83	91,23	98,68	0,19
	2019	37.357	52,73	32.341	62,82	91,21	98,58	0,23
	2020	36.731	52,73	32.369	61,98	91,04	98,59	0,23
	2021	35.724	52,73	32.319	62,86	91,53	98,66	0,21
	2022	36.645	53,20	32.242	61,77	91,37	98,69	0,22
Fonte: INE, DIRCE.								

GRÁFICO 2.9. VARIACIÓN RELATIVA ANUAL DE EMPRESAS POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA 2010-2022

O [cadro 2.7a](#) permite observar onde se atopan estas persoas traballadoras, segundo os datos rexistrados en 2021 (último ano dispoñible). O sector de comercio por xunto e polo miúdo, reparación de vehículos de motor e motocicletas aglutina a meirande parte de empresas con persoal asalariado (19,6% do total de empresas nesta categoría), seguido das empresas do sector primario (16,4%), do sector da construción, das dedicadas a actividades profesionais, científicas e técnicas (11,9% e 9,7% do total, respectivamente). En conxunto, a metade do persoal asalariado está empregado nalgún destes catro sectores de actividade.

Así mesmo, a dita desagregación amosa que a industria manufactureira concentra a meirande parte de empresas de tamaño relativamente grande, e moi especialmente as que teñen máis de 50 e 250 persoas traballadoras. Pola súa banda, as empresas no sector de administracións públicas, defensa e seguridade social (grupo O) presentan un maior tamaño medio relativo.

Os cambios producidos entre 2020 e 2021 ([cadro 2.7b](#)) reflicten que o maior descenso prodúcese nas empresas que teñen menos de dúas persoas traballadoras (60,8%), en correspondencia cos datos previamente comentados. Entre estes datos, chama a atención a caída das empresas do sector primario e no sector de comercio polo miúdo e no da construción.

CADRO 2.7A. EMPRESAS E UNIDADES LOCAIS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA. 2021

	Con persoal asalariado				
	De 0 a 2	Entre 3 e 9	Entre 10 e 49	Entre 50 e 249	250 ou máis
A AGRICULTURA, GANDARÍA, SILVICULTURA E PESCA	38.166	1.097	274	15	0
B INDUSTRIAS EXTRACTIVAS	129	48	46	4	0
C INDUSTRIA MANUFACTUREIRA	8.445	2.495	1.434	336	48
D FORNECEMENTO DE ENERXÍA ELÉCTRICA, GAS, VAPOR E AIRE ACONDICIONADO	373	43	11	4	0
E FORNECEMENTO DE AUGA, ACTIVIDADES DE SANEAMENTO, XESTIÓN DE RESIDUOS E DESCONTAMINACIÓN	174	50	51	10	2
F CONSTRUCIÓN	25.338	2.613	786	80	3
G COMERCIO POR XUNTO E POLO MIÚDO; REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR E MOTOCICLETAS	39.552	6.145	1.454	104	17
H TRANSPORTE E ALMACENAMENTO	10.004	1.236	591	75	6
I HOSTALARÍA	14.736	3.756	576	24	2
J INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN	2.644	299	152	31	5
K ACTIVIDADES FINANCEIRAS E DE SEGUROS	4.614	255	40	4	1
L ACTIVIDADES INMOBILIARIAS	7.171	223	16	0	0
M ACTIVIDADES PROFESIONAIS, CIENTÍFICAS E TÉCNICAS	21.268	1.682	414	43	5
N ACTIVIDADES ADMINISTRATIVAS E SERVIZOS AUXILIARES	6.098	609	278	60	19
O ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E DEFENSA; SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA	11	21	194	165	24
P EDUCACIÓN	6.248	717	339	67	8
Q ACTIVIDADES SANITARIAS E DE SERVIZOS SOCIAIS	7.390	1.028	389	107	24
R ACTIVIDADES ARTÍSTICAS, RECREATIVAS E DE ENTRETENEMENTO	5.476	485	177	21	2
S OUTROS SERVIZOS	10.837	1.063	157	12	1
TOTAL	208.674	23.865	7.379	1.162	167

Fonte: IGE, explotación do Directorio de empresas e unidades locais.

CADRO 2.7B. EMPRESAS E UNIDADES LOCAIS SEGUNDO ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA. 2020-2021					
	Con persoal asalariado				
	De 0 a 2	Entre 3 e 9	Entre 10 e 49	Entre 50 e 249	250 ou máis
A AGRICULTURA, GANDARÍA, SILVICULTURA E PESCA	-1.330	-28	-9	2	-1
B INDUSTRIAS EXTRACTIVAS	-12	-9	1	1	0
C INDUSTRIA MANUFACTUREIRA	-202	-32	-50	-12	-2
D FORNECEMENTO DE ENERXÍA ELÉCTRICA, GAS, VAPOR E AIRE ACONDICIONADO	-9	2	1	0	0
E FORNECEMENTO DE AUGA, ACTIVIDADES DE SANEAMENTO, XESTIÓN DE RESIDUOS E DESCONTAMINACIÓN	-8	-5	4	0	0
F CONSTRUCCIÓN	-593	88	-3	-3	1
G COMERCIO POR XUNTO E POLO MIÚDO; REPARACIÓN DE VEHÍCULOS DE MOTOR E MOTOCICLETAS	-1.209	-111	-48	-6	-2
H TRANSPORTE E ALMACENAMENTO	252	20	10	1	-2
I HOSTALARÍA	174	-867	-257	-8	-1
J INFORMACIÓN E COMUNICACIÓNS	40	-4	10	1	0
K ACTIVIDADES FINANCEIRAS E DE SEGUROS	-70	16	1	0	0
L ACTIVIDADES INMOBILIARIAS	-6	-17	1	0	0
M ACTIVIDADES PROFESIONAIS, CIENTÍFICAS E TÉCNICAS	-147	-24	10	-3	1
N ACTIVIDADES ADMINISTRATIVAS E SERVIZOS AUXILIARES	122	-4	-13	-4	2
O ADMINISTRACIÓN PÚBLICA E DEFENSA; SEGURIDADE SOCIAL OBRIGATORIA	-2	1	-3	-2	2
P EDUCACIÓN	-37	-55	-43	-10	1
Q ACTIVIDADES SANITARIAS E DE SERVIZOS SOCIAIS	-131	11	6	1	-1
R ACTIVIDADES ARTÍSTICAS, RECREATIVAS E DE ENTRETENEMENTO	162	-60	-34	-10	1
S OUTROS SERVIZOS	319	-160	-17	-2	0
Total	-2.687	-1.238	-433	-54	-1

Fonte: IGE, explotación do Directorio de empresas e unidades locais.

O [cadro 2.8](#) recolle a distribución porcentual das empresas galegas -con desagregación provincial- e en media estatal segundo teñan ou non persoal asalariado. Os resultados para 2022 non introducen variacións significativas nas tendencias previamente destacadas. En concreto:

- A porcentaxe de empresas galegas con persoal asalariado diminúe lixeiramente nas catro provincias galegas, ao igual que no contexto estatal.
- A participación das empresas sen persoal asalariado en Galicia é lixeiramente inferior á rexistrada na media do Estado.
- En 2022 Ourense é provincia que reflicten unha maior variación na participación de empresas con persoal asalariado.

CADRO 2.8. % EMPRESAS CON E SEN PERSOAL ASALARIADO. GALICIA E PROVINCIAS, ESPAÑA. 2000-2022												
	España		Galicia		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra	
	Persoal asalariado		Persoal asalariado		Persoal asalariado		Persoal asalariado		Persoal asalariado		Persoal asalariado	
	Con	Sen	Con	Sen	Con	Sen	Con	Sen	Con	Sen	Con	Sen
2000	45,4%	54,6%	46,1%	53,9%	44,0%	56,0%	46,2%	53,8%	43,8%	56,2%	49,5%	50,5%
2001	46,7%	53,3%	47,7%	52,3%	45,6%	54,4%	48,4%	51,6%	45,5%	54,5%	51,0%	49,0%
2002	47,4%	52,6%	49,3%	50,7%	48,1%	51,9%	49,4%	50,6%	46,4%	53,6%	51,8%	48,2%
2003	48,1%	51,9%	49,6%	50,4%	47,6%	52,4%	50,2%	49,8%	47,3%	52,7%	52,7%	47,3%
2004	49,0%	51,0%	50,6%	49,4%	48,2%	51,8%	51,4%	48,6%	48,3%	51,7%	54,0%	46,0%
2005	48,6%	51,4%	50,6%	49,4%	48,2%	51,8%	51,4%	48,6%	48,8%	51,2%	53,9%	46,1%
2006	49,1%	50,9%	50,9%	49,1%	48,6%	51,4%	51,7%	48,3%	49,0%	51,0%	54,0%	46,0%
2007	48,9%	51,1%	50,6%	49,4%	48,3%	51,7%	51,5%	48,5%	48,9%	51,1%	53,6%	46,4%
2008	48,7%	51,3%	50,8%	49,2%	48,6%	51,4%	51,4%	48,6%	49,0%	51,0%	53,8%	46,2%
2009	47,3%	52,7%	49,8%	50,2%	47,5%	52,5%	50,5%	49,5%	48,1%	51,9%	52,9%	47,1%
2010	46,1%	53,9%	48,7%	51,3%	46,5%	53,5%	49,9%	50,1%	47,4%	52,6%	51,4%	48,6%
2011	44,8%	55,2%	47,5%	52,5%	44,9%	55,1%	49,1%	50,9%	47,2%	52,8%	50,3%	49,7%
2012	44,8%	55,2%	47,3%	52,7%	45,1%	54,9%	48,5%	51,5%	46,8%	53,2%	49,8%	50,2%
2013	46,6%	53,4%	48,8%	51,2%	47,0%	53,0%	50,2%	49,8%	48,1%	51,9%	50,8%	49,2%
2014	46,4%	53,6%	48,4%	51,6%	46,6%	53,4%	49,7%	50,3%	47,8%	52,2%	50,4%	49,6%
2015	45,0%	55,0%	46,5%	53,5%	44,9%	55,1%	48,0%	52,0%	46,4%	53,6%	48,1%	51,9%
2016	44,6%	55,4%	46,0%	54,0%	44,4%	55,6%	47,5%	52,5%	46,2%	53,8%	47,3%	52,7%
2017	44,5%	55,5%	45,6%	54,4%	44,1%	55,9%	47,0%	53,0%	45,8%	54,2%	46,9%	53,1%
2018	44,7%	55,3%	46,0%	54,0%	44,8%	55,2%	47,1%	52,9%	46,3%	53,7%	47,0%	53,0%
2019	44,0%	56,0%	45,5%	54,5%	44,3%	55,7%	46,7%	53,3%	45,9%	54,1%	46,4%	53,6%
2020	43,8%	56,2%	46,2%	53,8%	45,2%	54,8%	47,0%	53,0%	46,7%	53,3%	46,8%	53,2%
2021	44,2%	55,8%	46,7%	53,3%	45,7%	54,3%	47,4%	52,6%	47,0%	53,0%	47,5%	52,5%
2022	43,4%	56,6%	45,9%	54,1%	44,9%	55,1%	46,7%	53,3%	46,1%	53,9%	46,8%	53,2%
TCA 2000-2022	-0,23	0,18	-0,02	0,01	0,09	-0,07	0,04	-0,04	0,26	-0,21	-0,28	0,26
TCA 2015-2022	-0,71	0,57	-0,27	0,23	0,00	0,00	-0,55	0,50	-0,12	0,11	-0,53	0,48

Elaboración propia con datos del DIRCE (INE).

A evolución recente da participación das empresas galegas na distribución estatal en función dos estratos de persoal asalariado ([cadro 2.9](#)) debuxa un comportamento relativamente estable, aínda que os datos suxiren que a perda de presenza das empresas galegas pode relacionarse co descenso de representatividade das empresas de entre 20 e 49 persoas traballadoras.

CADRO 2.9. NÚMERO DE EMPRESAS, POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO. GALICIA/ESPAÑA. 2021-2022														
	Total empresas	Sen p. asalariado	Con persoal asalariado											
			1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50-99	100-199	200-249	250-999	1.000- 4.999	5000 ou máis	
2021	Galicia	194.657	103.784	58.306	18.489	6.962	3.936	2.086	596	281	50	124	33	10
	España	3.366.570	1.879.126	920.321	304.095	120.828	75.522	42.012	11.959	6.655	1.380	3.634	867	171
	Galicia/España	5,81%	5,57%	6,39%	6,09%	5,65%	5,07%	4,99%	4,73%	4,53%	4,04%	3,31%	3,64%	6,98%
2022	Galicia	196.530	106.312	56.938	18.835	7.193	4.001	2.166	585	289	44	121	33	13
	España	3.430.663	1.942.319	905.804	308.888	126.100	78.909	43.929	12.337	6.371	1.286	3.643	898	179
	Galicia/España	5,73%	5,47%	6,29%	6,10%	5,70%	5,07%	4,93%	4,74%	4,54%	3,42%	3,32%	3,67%	7,26%

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

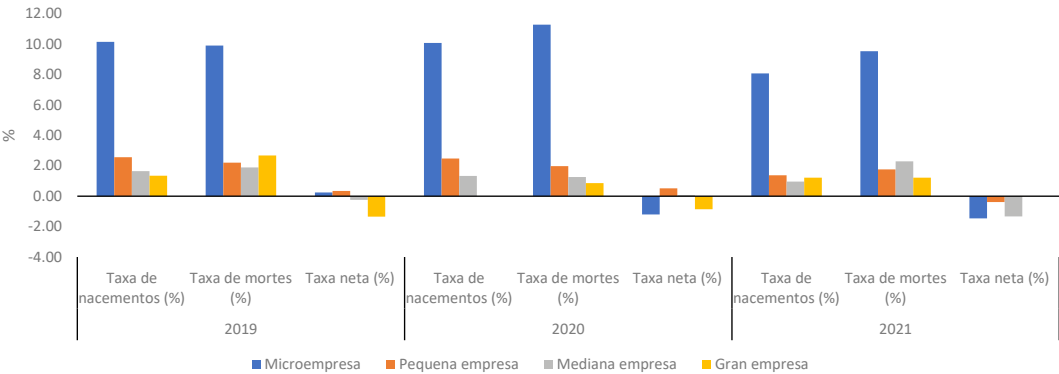
Os datos do [cadro 2.10](#), que amplían o período de anos considerado, confirman esta tendencia de estabilidade, dentro dun contexto que apunta un lixeiro descenso de empresas entre 1 e 2 persoas traballando en Galicia.

CADRO 2.10. NÚMERO DE EMPRESAS POR ESTRATO DE PERSOAL ASALARIADO ⁽¹⁾ . GALICIA/ESPAÑA. 2000-2022												
	Galicia						España					
	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis
2000	59,5	21,1	8,7	6,1	3,4	1,2	56,6	20,9	9,2	7,2	4,2	1,9
2001	59,3	20,9	9,3	6,0	3,2	1,3	56,0	21,0	10,2	7,0	3,9	1,9
2002	59,0	21,1	9,3	6,0	3,3	1,3	55,8	21,1	10,2	7,0	3,9	1,7
2003	59,8	20,8	9,0	5,9	3,2	1,3	56,2	21,1	10,1	6,9	3,8	1,9
2004	59,9	21,1	8,9	5,8	3,1	1,2	56,7	21,1	9,9	6,8	3,7	1,8
2005	60,1	20,8	8,9	5,7	3,2	1,3	57,1	20,9	9,8	6,7	3,8	1,8
2006	60,0	20,9	8,9	5,7	3,2	1,3	56,6	21,1	9,9	6,8	3,8	1,8
2007	60,1	20,9	8,9	5,7	3,1	1,4	57,2	20,9	9,7	6,7	3,7	1,8
2008	60,0	20,8	8,9	5,7	3,2	1,4	57,5	20,7	9,6	6,6	3,7	1,8
2009	59,8	21,3	9,0	5,5	3,1	1,4	57,9	20,9	9,5	6,4	3,5	1,8
2010	60,6	21,1	8,9	5,1	2,9	1,3	58,9	21,0	9,4	5,8	3,2	1,7
2011	60,0	21,8	8,9	5,2	2,8	1,3	58,3	21,5	9,5	5,8	3,2	1,7
2012	62,4	20,3	8,6	4,8	2,6	1,3	60,5	20,1	9,2	5,5	3,0	1,7
2013	65,1	19,2	7,9	4,4	2,3	1,2	63,0	19,2	8,5	5,1	2,7	1,6
2014	66,1	19,3	7,0	4,1	2,3	1,2	63,7	19,7	7,7	4,9	2,6	1,5
2015	65,4	19,8	7,1	4,2	2,3	1,1	62,8	20,1	7,9	5,0	2,7	1,6
2016	64,6	20,2	7,4	4,2	2,4	1,2	62,0	20,2	8,1	5,2	2,8	1,6
2017	64,2	20,2	7,5	4,4	2,5	1,2	61,3	20,5	8,3	5,3	3,0	1,7
2018	64,1	20,1	7,6	4,5	2,5	1,3	61,0	20,3	8,4	5,4	3,0	1,7
2019	64,1	20,2	7,6	4,5	2,4	1,3	61,1	20,4	8,3	5,4	3,0	1,7
2020	63,5	20,4	7,8	4,5	2,5	1,3	60,8	20,5	8,4	5,4	3,1	1,8
2021	64,2	20,3	7,7	4,3	2,3	1,2	61,9	20,4	8,1	5,1	2,8	1,7
2022	63,1	20,9	8,0	4,4	2,4	0,6	60,9	20,8	8,5	5,3	3,0	0,8

(1) Calculado sobre o total de empresas que teñen algunha persoa asalariada.
Elaboración propia con datos do DIRCE (INE).

En 2021 (último dato dispoñible) rexístrase un aumento na taxa de nacementos de empresas para todas tamaños en Galicia ([GRÁFICO 2.10](#)). Pola súa banda, a taxa de mortalidade aumenta en todas as categorías de tamaño, pero especialmente nas microempresas. A taxa neta resulta negativa en microempresas, pequena empresa e mediana empresa e cero nas grandes empresas.

GRÁFICO 2.10. TAXA DE DEMOGRAFÍA EMPRESARIAL POR TAMAÑO DE EMPRESA.
GALICIA 2019-2021

A información sobre a demografía empresarial galega pode completarse coa incorporación dos datos da Estatística de sociedades mercantís do INE, que achega información do número de sociedades creadas e disoltas e inclúe as operacións de modificación de capital con carácter mensual e desagregada por comunidades autónomas e provincias. Os datos de base proceden do Rexistro Mercantil Central, que centraliza toda a información provincial sobre sociedades e empresas e os actos mercantís determinados por Lei.

En 2022 reflíctese unha lixeira redución das sociedades mercantís creadas en Galicia, que pasa de 3.882 en 2021 a 3.804 en 2022 (cadro 2.11). Esta diminución (-2,01%) e moi similar a experimentada a nivel nacional (-2,07%). Polo que respecta a sociedades disoltas, en Galicia recollese unha redución, mentres que a nivel nacional prodúcese un aumento (GRÁFICOS 2.11 e 2.12).

CADRO 2.11. SOCIEDADES MERCANTÍS CREADAS E DISOLTAS.
GALICIA/ESPAÑA. 2015-2022

		Creadas	% variación anual	Disoltas	% variación anual
2015	Galicia	3.968	-6,99	1.512	-1,11
	España	94.644	0,52	20.758	-5,10
2016	Galicia	4.533	14,24	1.495	-1,12
	España	101.047	6,77	21.223	2,24
2017	Galicia	4.068	-10,26	1.431	-4,28
	España	94.370	-6,61	21.587	1,72
2018	Galicia	4.025	-1,06	1.440	0,63
	España	95.121	0,80	22.387	3,71
2019	Galicia	3.771	-6,31	1.479	2,71
	España	93.951	-1,24	23.310	4,06
2020	Galicia	3.212	-14,82	1.304	-11,83
	España	79.200	-15,70	20.274	-13,02
2021	Galicia	3.882	20,86	1.609	23,39
	España	101.184	27,76	23.795	17,37
2022	Galicia	3.804	-2,01	1.508	-6,28
	España	99.090	-2,07	26.215	10,17

Os datos son provisionais dende maio de 2022.
Fonte: INE.

GRÁFICO 2.11. SOCIEDADES MERCANTÍS CREADAS.
GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

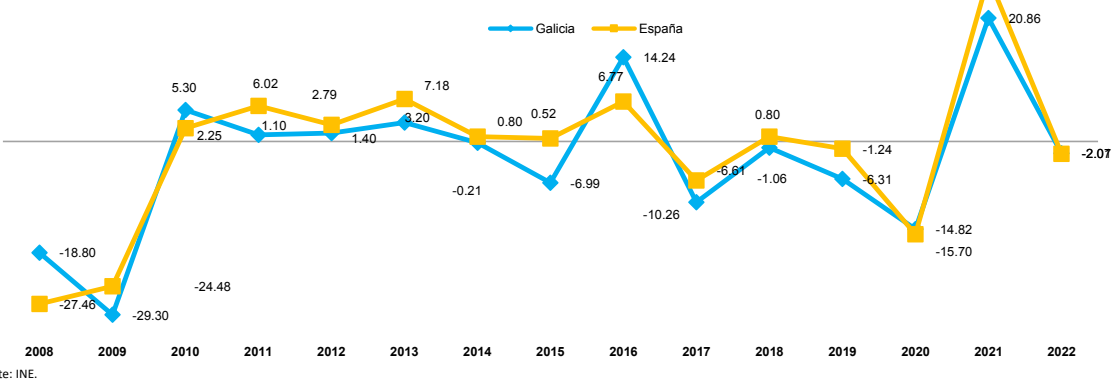
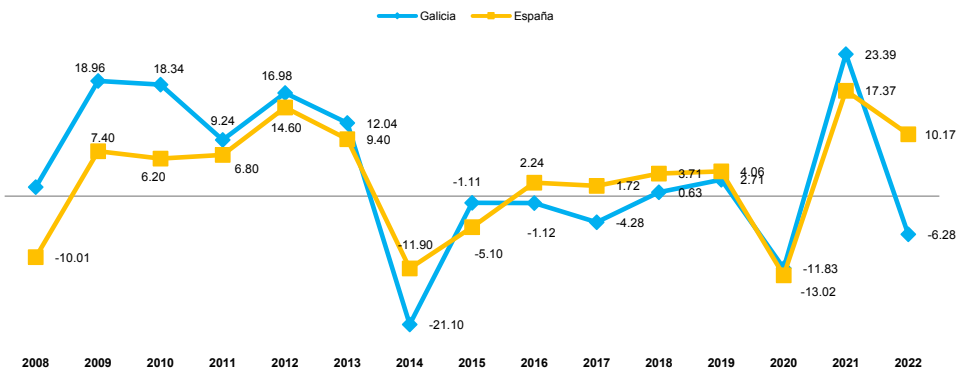

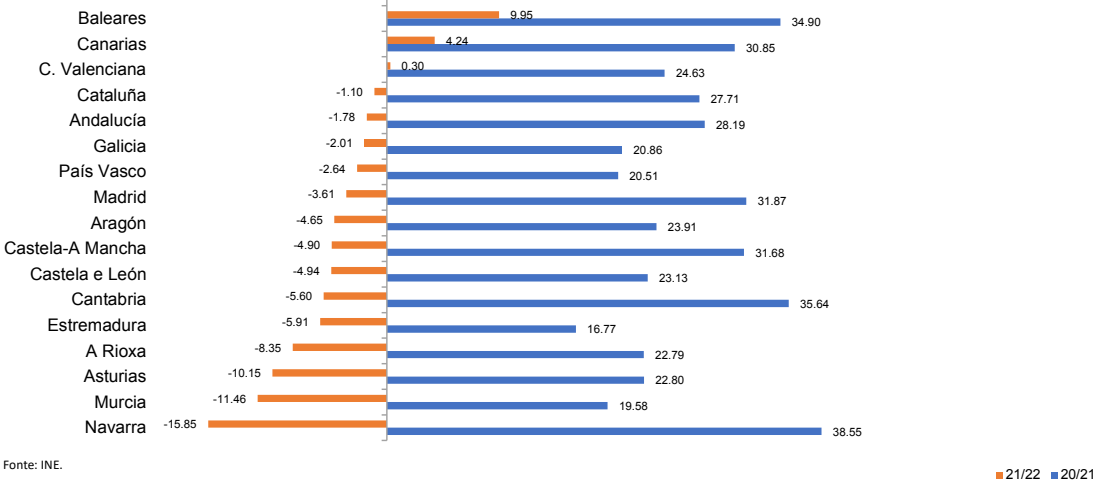
GRÁFICO 2.12. SOCIEDADES MERCANTÍLS DISOLTAS.
GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

Fonte: INE.

Os **GRÁFICOS 2.13 e 2.14** permiten contextualizar, respectivamente, a creación e disolución de sociedades mercantís en Galicia en relación co acontecido no resto das comunidades autónomas (**cadro 2.12**). Entre 2021 e 2022 a taxa de variación en creación de sociedades mercantís é positiva na Comunidade Valenciana, Canarias e Baleares, mentres que en Galicia é negativa. Rexístranse significativos descensos na taxa de variación de disolución de sociedades mercantís en A Ríoxa, Galicia e o País Vasco.

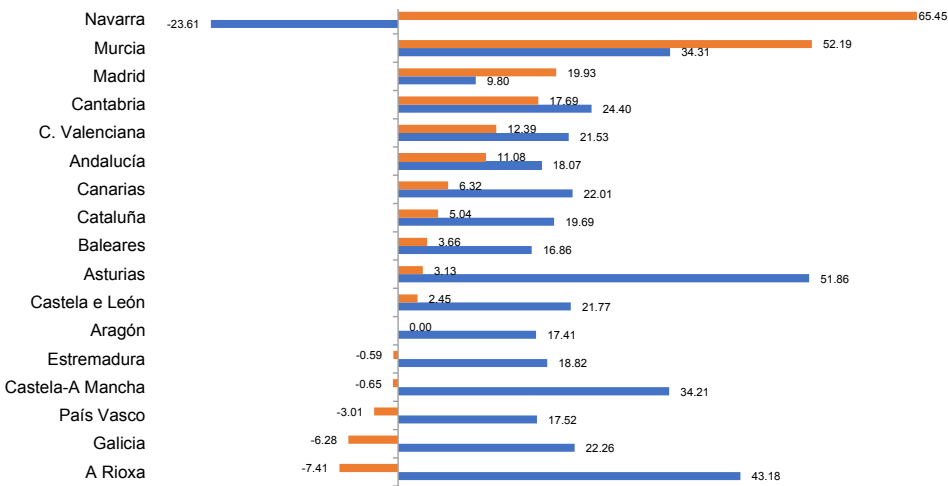
GRÁFICO 2.13. TAXA DE VARIACIÓN ANUAL CREACIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍLS.
POR CC.AA. 2020-2022

Fonte: INE.

■ 21/22 ■ 20/21

GRÁFICO 2.14. TAXA DE VARIACIÓN ANUAL DISOLUCIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍLS.
POR CC.AA. 2020-2022

Fonte: INE.

■ 21/22 ■ 20/21

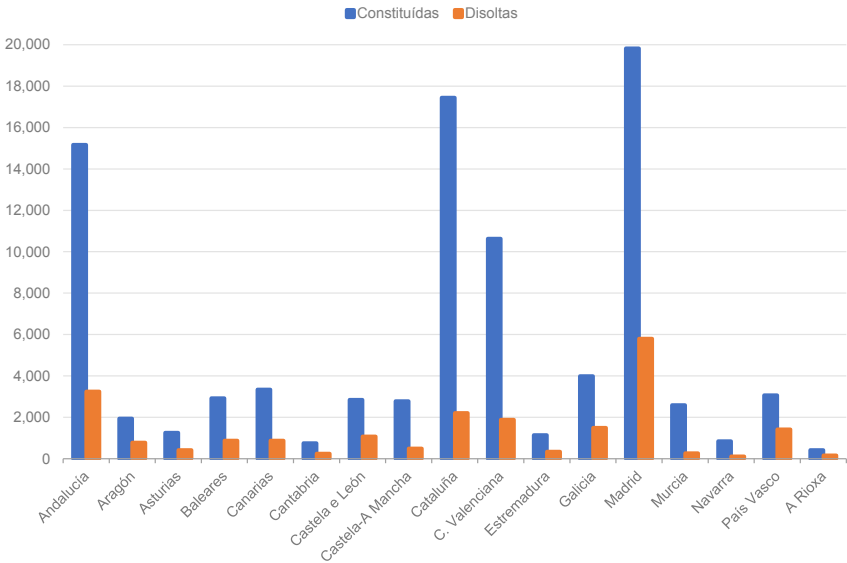
CADRO 2.12. TAXA DE CRECEMENTO ANUAL SOCIEDADES MERCANTÍS CONSTITUIDAS E DISOLTAS. 2010-2022

	TCA Sociedades (2010-2022)	
	Constituídas	Disoltas
Andalucía	37,76	42,06
Aragón	-2,20	9,89
Asturias	-7,31	26,23
Baleares	93,31	48,37
Canarias	31,29	26,57
Cantabria	3,13	56,92
Castela e León	-18,83	14,50
Castela-A Mancha	2,72	29,91
Cataluña	31,96	-24,48
C. Valenciana	27,05	15,19
Estremadura	-1,15	-5,57
Galicia	-5,84	12,37
Madrid	32,65	139,80
Murcia	5,18	233,60
Navarra	-23,36	3,41
País Vasco	-2,89	19,11
A Ríoxa	-1,74	-21,52

Os datos son provisionais dende maio de 2022.
Fonte: INE.

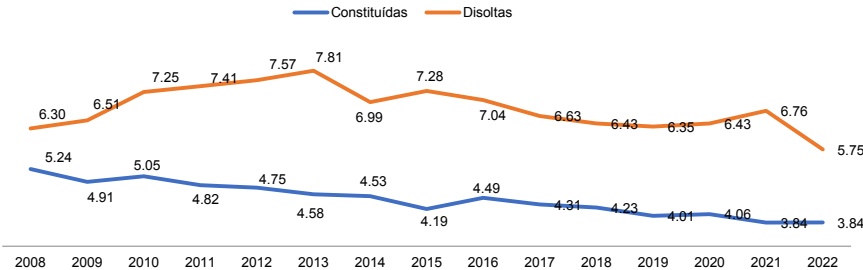
Na liña do comentando en informes precedentes, as variacións de inscrición e disolución de sociedades mercantís preséntanse claramente concentradas en torno a Madrid, Cataluña, Comunidade Valenciana e Andalucía, dentro do marco de comportamento da dinámica empresarial estatal. A evolución ao longo de 2022 non introduce cambios nesta particular concentración do dinamismo empresarial (**GRÁFICO 2.15**). A comunidade galega ocupa a quinta posición tanto no que se refire á creación de empresas coma no relacionado coa disolución de sociedades. Polo que respecta a porcentaxe de sociedades galegas no total do Estado, compróbase unha redución das disoltas e un mantemento das constituídas (**GRÁFICO 2.16**).

GRÁFICO 2.15. PROMEDIO DE CREACIÓN E DISOLUCIÓN DE SOCIEDADES MERCANTÍS. GALICIA 2009-2022

Fonte: INE.

GRÁFICO 2.16. % SOCIEDADES GALEGAS NO TOTAL DO ESTADO. 2008-2022

Fonte: INE.

O importe total do capital subscrito en 2022 para a constitución de sociedades mercantís en Galicia acada os 181.975 millóns de euros, case 24.055 millóns menos que o ano precedente. Isto supón unha diminución do 11,7%, mentres a que a nivel estatal aumenta un 4,1%. En contraste, o importe medio subscrito por cada empresa galega (47.837 euros) é superior á media de capital subscrito en ámbito estatal (51.768 euros).

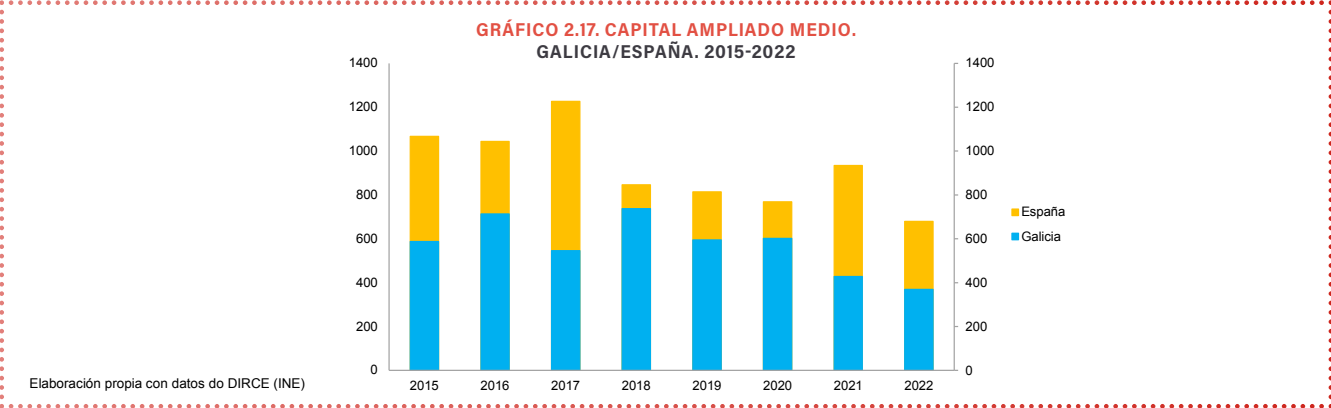
CADRO 2.13A. CAPITAL SUSCRITO POLAS SOCIEDADES MERCANTÍS. GALICIA/ESPAÑA. 2017-2022												
	Nº de sociedades						Capital total suscrito					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	94.377	95.121	93.951	79.179	101.210	99.090	5.262.217	5.200.782	5.563.535	4.911.562	4.928.896	5.129.781
España												
Andalucía	15.379	16.018	15.560	13.650	17.506	17.195	644.395	712.138	559.078	635.446	670.275	785.391
Aragón	2.037	2.016	1.913	1.541	1.912	1.823	90.340	84.826	161.767	174.437	103.709	74.720
Asturias	1.342	1.188	1.164	1.035	1.271	1.142	61.770	61.191	78.419	44.330	36.937	28.410
Baleares	3.497	3.293	3.010	2.570	3.467	3.812	168.543	239.546	167.593	204.885	193.395	140.834
Canarias	3.843	3.639	3.385	2.649	3.494	3.642	186.389	92.057	127.270	249.066	72.460	127.483
Cantabria	762	754	642	592	803	758	16.607	48.402	24.272	23.274	20.090	16.354
Castela e León	2.857	2.731	2.811	2.188	2.694	2.561	147.180	141.780	167.615	123.993	141.875	95.146
Castela-A Mancha	2.618	2.836	2.739	2.232	2.940	2.796	67.129	157.701	109.297	54.165	95.006	78.236
Cataluña	18.510	17.555	18.139	15.021	19.191	18.979	1.025.090	735.932	1.143.436	901.420	1.114.388	693.864
C. Valenciana	10.845	11.144	10.975	9.507	11.851	11.887	752.571	803.695	1.120.314	439.213	652.129	1.025.463
Extremadura	1.150	1.138	1.136	1.014	1.184	1.114	64.105	51.937	26.978	56.381	47.841	55.835
Galicia	4.066	4.025	3.772	3.212	3.882	3.804	317.054	271.507	373.797	364.638	206.030	181.975
Madrid	20.431	21.637	21.784	17.964	23.691	22.836	1.256.410	1.172.567	1.038.905	1.336.736	931.696	1.437.866
Murcia	2.641	2.603	2.421	2.263	2.705	2.395	119.999	99.688	103.522	144.704	222.907	133.889
Navarra	838	834	785	633	877	738	60.704	226.711	85.288	42.077	59.146	40.977
País Vasco	2.960	3.075	3.091	2.604	3.138	3.055	248.472	257.129	223.352	102.882	341.941	159.766
A Rioxa	408	405	443	351	431	395	33.231	40.036	47.001	12.333	15.522	49.914

Os datos son provisionais dende maio de 2022.
Elaboración propia a partir de datos do INE.

En 2022 en Galicia 1.156 sociedades mercantís amplían capital en Galicia, 43 menos que o ano anterior ([cadro 2.13b](#)). En España tamén se reduce este número de ampliacións, nunha proporción inferior á rexistrada na comunidade galega (-3,6% e -0,7% para Galicia e España, respectivamente). O importe medio das ampliacións en Galicia, 369.072 € é tamén inferior ao importe medio en España, con 679.502 €. En 2022 redúcese a fenda entre o importe medio de capital ampliado polas sociedades galegas en relación co ampliado na media estatal ([GRÁFICO 2.17](#)).

CADRO 2.13B. SOCIEDADES MERCANTÍS QUE AMPLÍAN CAPITAL. 2017-2022			
		Nº de sociedades	Capital total ampliado
2017	Galicia	1.321	721.357
	España	31.010	38.040.739
2018	Galicia	1.344	991.367
	España	31.241	26.425.252
2019	Galicia	1.338	796.015
	España	30.469	24.797.361
2020	Galicia	1.074	646.784
	España	25.209	19.372.543
2021	Galicia	1.199	513.324
	España	29.227	27.302.236
2022	Galicia	1.156	426.647
	España	29.030	19.725.933

Os datos son provisionais dende maio de 2022.
Elaboración propia a partir de datos do INE.

A disolución voluntaria continúa a ser a razón fundamental para disolver sociedades mercantís tanto en Galicia como en España (cadro 2.14), aumentando en dous puntos porcentuais a súa participación no conxunto de disolucións fronte a un leve retroceso das orixinadas por fusións (caída do 0,3%) e outras causas (dous puntos porcentuais menos que en 2021).

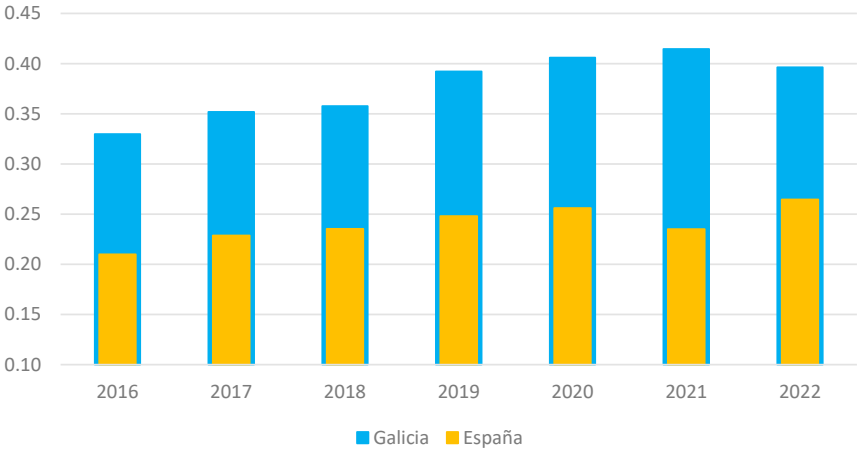
CADRO 2.14. SOCIEDADES MERCANTÍS DISOLTAS.
GALICIA/ESPAÑA. 2017-2022

		Sociedades disoltas			
		Total	Voluntaria	Por fusión	Otras
2017	Galicia	1.431	1.163	89	179
	España	21.587	16.633	2.270	2.684
2018	Galicia	1.440	1.180	82	178
	España	22.387	17.115	2.471	2.801
2019	Galicia	1.479	1.171	132	176
	España	23.310	17.597	3.287	2.426
2020	Galicia	1.304	1.065	89	150
	España	20.274	15.335	2.899	2.040
2021	Galicia	1.609	1.313	96	200
	España	23.808	18.601	2.631	2.576
2022	Galicia	1.508	1.262	86	160
	España	26.215	20.740	2.978	2.497

Os datos son provisionais dende maio de 2022.
Fonte: INE.

O índice de rotación (GRÁFICO 2.18) compara a evolución das sociedades disoltas e constituídas, indicando cantas sociedades se constitúen por cada cen sociedades disoltas. En 2022 este índice aumenta lixeiramente para a media estatal, pero redúcese para Galicia.

GRÁFICO 2.18. ÍNDICE DE ROTACIÓN.
GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

Elaboración propia con datos do DIRCE (INE)

Para completar esta imaxe xeral da demografía empresarial galega en 2022, apórtanse datos da Estatística do procedemento concursal e de Rexistradores de España. Segundo a dita estatística (cadro 2.15), en 2022 aumenta o número de debedores concursados en Galicia (16,9%), aínda que en menor proporción do aumento experimentado en media estatal (19,8%). O perfil de empresa concursada é similar a de anos precedentes: concursos voluntarios, ordinarios e que afectan prioritariamente a empresas de responsabilidade limitada (cadro 2.16).

CADRO 2.15. DEBEDORES CONCURSADOS.
GALICIA/ESPAÑA. 2008-2022

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Galicia	185	345	340	452	559	552	473	331	308	298	265	345	398	462	540
España	2.902	5.922	5.962	6.863	9.071	9.937	7.280	5.746	5.253	5.753	6.398	7.772	8.662	12.037	14.424

Fonte: Rexistradores de España, Estatísticas concursais.

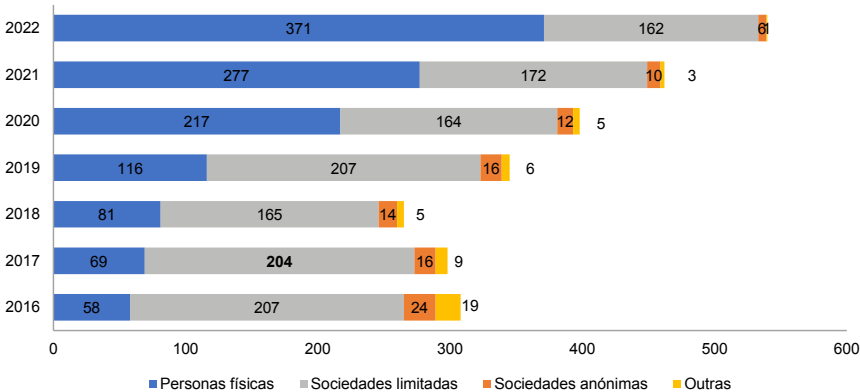
CADRO 2.16. DEBEDORES CONCURSADOS. DESAGREGACIÓN EN DISTINTAS VARIABLES.
GALICIA. 2012-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Por natureza xurídica											
- Personas físicas	77	29	41	52	58	69	81	116	217	277	371
- Empresas	482	523	432	279	250	229	184	229	181	185	169
Sociedades limitadas	414	449	365	246	207	204	165	207	164	172	162
Sociedades anónimas	61	62	52	27	24	16	14	16	12	10	6
Outras	7	12	15	6	19	9	5	6	5	3	1
Por tipo de concurso											
- Por vontade	522	512	432	307	287	269	250	306	372	290	313
- Necesario	37	40	41	24	21	29	15	39	26	5	32
- Consecutivo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	167	165
Por clase de procedemento											
- Ordinario	65	89	49	56	25	39	15	15	9	2	47

Fonte: Rexistradores de España, Estadísticas concursais.

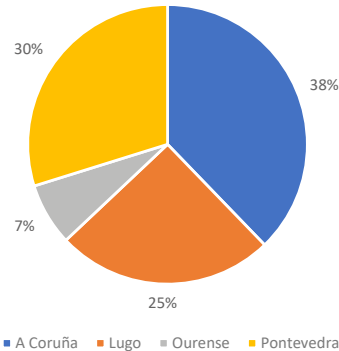
O **GRÁFICO 2.19** amosa a tipoloxía de sociedades en concurso en 2022. O ámbito de entidades concursadas correspóndese coas características xerais da demografía empresarial galega, correspondéndose na súa meirande parte con empresas nas provincias atlánticas (**GRÁFICO 2.20**). En concreto, o 67,6% prodúcese na Coruña e Pontevedra.

GRÁFICO 2.19. TIPOLOXÍAS DE SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES.
GALICIA/ESPAÑA. 2016-2022

Fonte: Elaboración propia con datos de Rexistradores de España, Estadísticas concursais.

GRÁFICO 2.20. SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES POR PROVINCIAS.
GALICIA. 2022

Fonte: Elaboración propia con datos de Rexistradores de España, Estadísticas concursais.

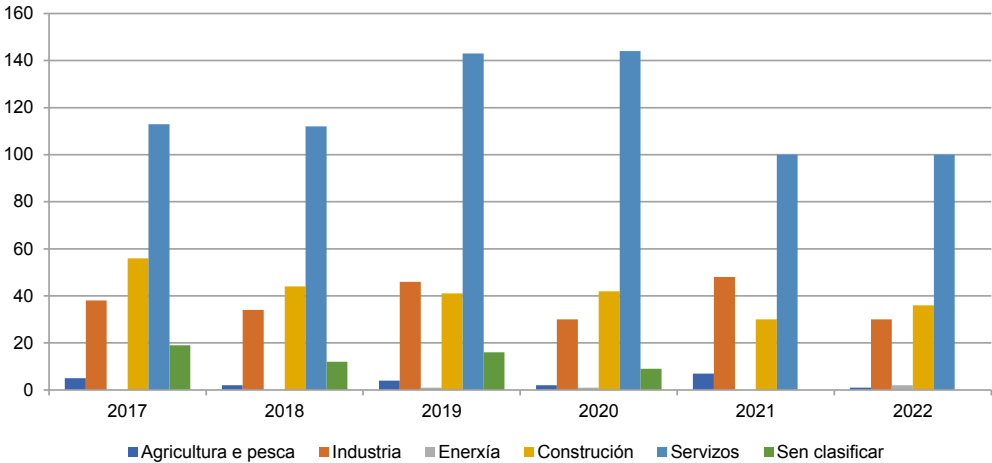
De xeito similar, a meirande parte dos concursos ten lugar en empresas pequenas tanto en número de persoas empregadas (entre 1 e 9) como en facturación anual (menos de 2 millóns de euros), e no sector servizos (cadro 2.17). O número de concursos redúcese en empresas de agricultura e pesca e, especialmente, na industria (GRÁFICO 2.21).

CADRO 2.17. EMPRESAS CONCURSADAS POR TRAMOS DE PERSOAL ASALARIADO, VOLUME DE NEGOCIO E ACTIVIDADE ECONÓMICA PRINCIPAL. GALICIA. 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Total empresas	204	251	228	185	169
Por tramos de persoal asalariado					
- 0	34	29	47	34	33
- 1-9	108	145	132	78	78
- 10-49	42	52	28	42	32
- 50-99	3	5	10	3	2
- Máis de 100	5	4	2	0	2
- Sen clasificar	12	16	9	28	22
Por volume de negocio*					
- Menos de 2	151	179	189	153	137
- 2-5	10	17	13	4	7
- 5-10	7	8	2	0	3
- Máis de 10	4	4	7	0	0
- Sen clasificar	32	43	17	28	22
Por actividade económica principal					
- Agricultura e pesca	2	4	2	7	1
- Industria	34	46	30	48	30
- Enerxía	0	1	1	0	2
- Construción	44	41	42	30	36
- Servizos	112	143	144	100	100
- Sen clasificar	12	16	9	0	0

*En millón de euros.
Fonte: Rexistradores de España, Estatísticas concursais.

GRÁFICO 2.21. SOCIEDADES EN CONCURSO DE ACREDORES POR SECTOR. GALICIA. 2017-2022

Fonte: Elaboración propia con datos de Rexistradores de España, Estatísticas concursais.

O número de procedementos concursais tamén se reduce en todas as empresas con independencia da súa antigüidade, agás no caso das que teñen entre 0 e 4 anos e as que teñen de 17 a 19 anos de antigüidade.

CADRO 2.18. N.º PROCEDEMENTOS CONCURSAIS POR IDADE DAS SOCIEDADES. GALICIA. 2012-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
De 0 a 4 anos	49	47	44	41	26	31	31	55	54	24	39
De 5 a 8 anos	122	113	96	40	57	28	37	48	48	43	30
De 9 a 12 anos	87	80	77	70	56	35	37	30	28	29	21
De 13 a 16 anos	59	87	53	47	31	41	25	37	21	18	16
De 17 a 19 anos	49	55	47	25	22	25	13	14	17	13	15
20 o máis anos	125	141	117	76	66	67	57	66	56	58	48
Sen clasificar	10	9	13	5	7	10	4	1	4	0	0

Fonte: Rexistradores de España, Estatísticas concursais.

2.3. ANÁLISE DE ENQUISAS INDUSTRIAIS

A continuación inclúense datos dos tres sectores principais de actividade (industria, comercio e servizos) procedentes das respectiva enquisas estruturais elaboradas polo INE.

2.3.1. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR INDUSTRIAL

Esta estatística elabórase para coñecer as características estruturais e económicas das empresas do sector industrial, a súa estrutura de emprego e o investimento. Inclúe as industrias extractivas e manufacturas, as actividades de subministro de enerxía e auga e saneamento. A cifra de negocios do sector en Galicia en 2021 acada 46,7 millóns de € (cadro 2.19). A achega da comunidade galega ao total do sector industrial en España é neste ano dun 6,52% O persoal ocupado no sector aumenta levemente ata as 147.332 persoas, manténdose estable a súa participación no total da ocupación do sector a nivel estatal (6,4%). O investimento en activos materiais acada o 5,35% en 2021 fronte ao 6,09% do total nacional en 2020. Estes datos sitúan á comunidade galega no sexto lugar nas achegas ao total estatal da cifra de negocios e o persoal ocupado do sector industrial, mentres que se sitúa no sétimo lugar no relacionado co investimento en activos materiais, o que permite sinalar que a situación de Galicia é a mesma que a do ano precedente.

CADRO 2.19. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR INDUSTRIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021						
	Cifra de negocios		Persoal ocupado		Inversión en activos materiais	
	Miles de €	% sobre total	Media anual	% sobre total	Miles de €	% sobre total
Andalucía	85.538.492	11,92	248.622	10,73	2.768.012	10,56
Aragón	34.163.698	4,76	104.389	4,50	1.073.541	4,09
Asturias	17.117.689	2,39	47.669	2,06	507.396	1,94
Baleares	4.752.118	0,66	26.533	1,14	151.108	0,58
Canarias	7.631.028	1,06	38.840	1,68	369.420	1,41
Cantabria	9.933.961	1,38	31.876	1,38	374.252	1,43
Castela e León	42.099.424	5,87	135.511	5,85	1.738.435	6,63
Castela-A Mancha	31.522.562	4,39	107.009	4,62	1.315.999	5,02
Cataluña	155.448.362	21,67	497.401	21,46	5.376.356	20,50
C. Valenciana	75.579.777	10,53	293.588	12,67	3.942.408	15,04
Extremadura	9.127.504	1,27	31.077	1,34	630.578	2,40
Galicia	46.779.417	6,52	147.332	6,36	1.403.515	5,35
Madrid	87.141.969	12,15	234.254	10,11	2.890.927	11,03
Murcia	25.712.831	3,58	85.222	3,68	877.025	3,34
Navarra	22.128.585	3,08	73.455	3,17	839.481	3,20
País Vasco	56.708.510	7,90	188.007	8,11	1.701.515	6,49
A Ríoxa	5.752.557	0,80	25.474	1,10	240.452	0,92
Ceuta	197.891	0,03	852	0,04	8.473	0,03
Melilla	138.027	0,02	502	0,02	11.845	0,05
España	717.474.402	100,00	2.317.613	100,00	26.220.738	100,00

Elaboración propia con datos do INE, Enquisa estrutural de empresas do sector industrial.

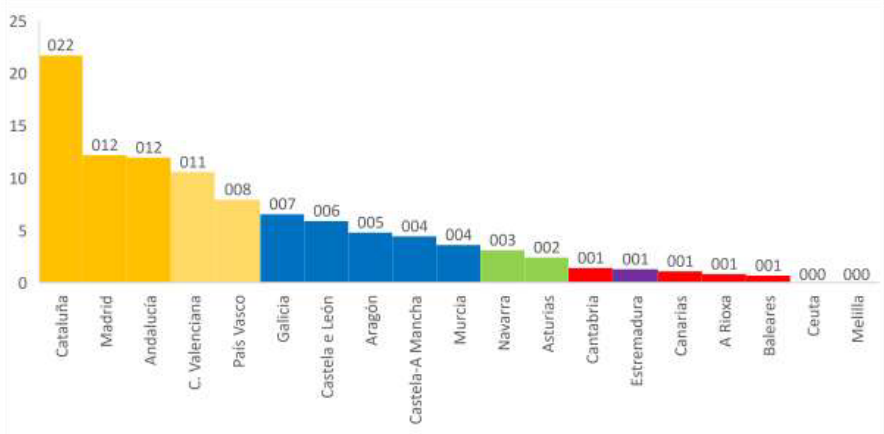
Os datos de 2021 non introducen variacións significativas na estrutura desagregada por comunidades autónomas do sector industrial en España, que acredita un marco de estabilidade na última década (cadro 2.20). Así, Cataluña mantense como a comunidade autónoma cunha achega máis salientable ao conxunto do sector industrial, cunha achega do 21,7% da cifra de negocios. A continuación, Madrid, Andalucía e a Comunidade Valenciana presentan achegas superiores ao 10%, seguidas do País Vasco (7,9%) e a comunidade galega (6,5%). As cifras permiten distinguir distintos grupos de comunidades autónomas, en función das diferentes achegas (GRÁFICO 2.22). Estes grupos son idénticos aos salientados en informes precedentes, como tamén se mantén estable a relativa concentración da facturación do sector industrial neste período en torno a Cataluña, Madrid, Andalucía, Comunidade Valenciana e o País Vasco (GRÁFICO 2.23).

CADRO 2.20. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DA CIFRA DE NEGOCIOS. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2009-2021

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Andalucía	10,6	11,2	11,8	12,7	12,5	12,2	11,3	11,4	12,2	12,0	11,9	11,0	11,9
Aragón	4,4	4,7	4,6	4,2	4,4	4,3	4,5	4,5	4,6	4,7	4,8	5,2	4,8
Asturias	2,5	2,5	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	2,0	2,4
Baleares	0,8	0,8	0,4	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
Canarias	1,5	1,4	1,1	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Cantabria	1,4	1,4	1,5	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Castela e León	6,5	6,3	6,7	6,4	6,3	6,2	6,4	6,6	6,3	6,1	6,0	6,1	5,9
Castela-A Mancha	4,7	4,4	4,7	5,0	4,8	4,4	4,0	3,9	4,2	4,2	4,3	4,4	4,4
Cataluña	23,5	24,0	23,6	22,2	22,4	22,3	22,7	22,8	22,5	22,4	22,3	22,1	21,7
C. Valenciana	9,6	9,8	10,3	9,4	9,7	10,1	10,6	10,6	10,6	10,4	10,6	10,8	10,5
Extremadura	1,1	1,1	0,9	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3
Galicia	6,7	6,3	6,5	6,0	6,5	6,3	6,3	6,3	6,5	6,6	6,4	6,6	6,5
Madrid	10,9	9,3	7,6	10,5	9,8	9,7	10,3	10,4	9,9	10,4	10,7	11,1	12,1
Murcia	2,7	2,9	3,0	3,5	3,7	3,8	3,5	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	3,6
Navarra	3,0	3,2	3,6	2,8	2,9	3,0	3,2	3,3	3,1	3,1	3,3	3,4	3,1
País Vasco	9,0	9,6	10,3	9,1	9,1	10,0	9,6	9,2	9,2	9,0	8,8	8,4	7,9
A Ríoxa	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8
España	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Fonte: INE, Enquisa industrial de empresas e Estatística estrutural de empresas do sector industrial.
A partir de 2018 inclúese un cambio de metodoloxía.

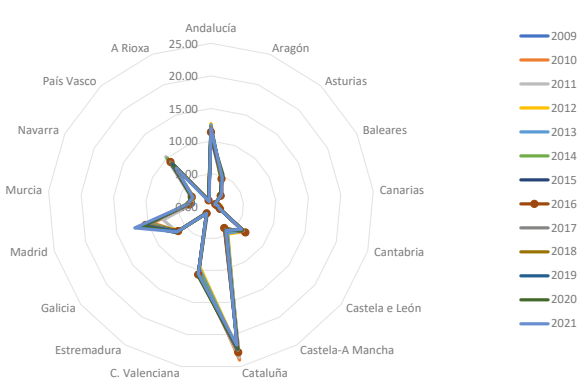
GRÁFICO 2.22. PARTICIPACIÓN DE CADA COMUNIDADE AUTÓNOMA NA CIFRA DE NEGOCIOS DO SECTOR INDUSTRIAL. 2021

Fonte: INE, Enquisa industrial de empresas e Estatística estrutural de empresas do sector industrial.

Do mesmo xeito, as achegas da comunidade galega no total de persoas ocupadas no sector industrial nos últimos anos presentan un comportamento estable (cadro 2.21).

GRÁFICO 2.23. PARTICIPACIÓN NA CIFRA DE NEGOCIOS SECTOR INDUSTRIAL POR CC.AA. 2009-2021

Fonte: INE, Enquisa industrial de empresas e Estatística estrutural de empresas do sector industrial.

CADRO 2.21. EVOLUCIÓN DA PORCENTAXE DE GALICIA NO ESTADO NAS PRINCIPAIS VARIABLES DA INDUSTRIA. 2001-2021

	Persoas ocupadas	Cifra de negocios
2001	6,0	5,8
2002	6,2	6,2
2003	6,2	6,1
2004	6,1	6,0
2005	6,3	6,0
2006	6,5	6,2
2007	6,7	6,6
2008	6,9	6,7
2009	6,9	6,7
2010	6,8	6,7
2011	6,9	6,7
2012	6,7	6,0
2013	6,8	6,5
2014	6,6	6,3
2015	6,4	6,3
2016	6,4	6,3
2017	6,3	6,5
2018	6,4	6,6
2019	6,3	6,4
2020	6,4	6,6
2021	6,4	6,5

Elaboración propia.
Fonte: INE, Enquisa industrial de empresas e Estatística estrutural de empresas do sector industrial.
A partir de 2018 inclúese un cambio de metodoloxía.

2.3.2. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR COMERCIO

A Estatística estrutural para o sector comercio permite facer unha análise similar á previamente referida, centrada neste caso no sector comercial. O [cadro 2.22](#) resume os principais indicadores estruturais do sector para 2021.

Neste último ano, o sector comercial en Galicia acada unha facturación próxima aos 52,5 mil millóns de €, un incremento de case un 18% respecto ao ano anterior. Os soldos e salarios no sector aumenta un 14,4%, namentres o número de locais comerciais aumenta nun 8,5%. O investimento en activos materiais redúcese nun 3,8%, e emprégase a 100 persoas menos que o ano anterior.

De xeito similar ao comentado para o sector industrial, as achegas ao sector comercial están relativamente concentradas entre Madrid, Cataluña, Andalucía e Valencia. En 2022 a comunidade galega achega o 6,47% dos locais comerciais, contribúe cun 6,01% á cifra de negocios, soporta o 5,18% dos soldos e salarios do sector, emprega ao 4,72% do persoal empregado e realiza o 5,51% dos investimentos materiais no sector comercial.

CADRO 2.22. MAGNITUDES NO SECTOR COMERCIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

	España	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	C.-A Mancha
Locais (núm.)	894.567	166.796	22.485	18.279	21.731	37.113	8.072	45.994	39.780
Cifra negocios	873.925.815	109.260.866	21.639.351	11.997.916	14.110.090	28.634.790	7.107.805	32.371.768	26.005.858
Soldos e salarios	60.817.713	7.776.343	1.571.571	964.493	1.239.350	2.271.243	543.855	2.117.484	1.695.330
Investimento en activos materiais	11.929.577	1.903.631	300.491	146.452	208.549	474.353	94.998	520.444	409.686
Persoal ocupado	3.080.889	509.141	79.383	58.042	70.082	143.363	31.622	130.071	107.274
	Cataluña	Valencia	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	Navarra	País Vasco	A Rioxá
Locais (núm.)	154.659	107.454	22.767	57.913	112.679	29.426	9.723	33.298	4.690
Cifra negocios	165390577	83.219.090	11.819.935	52.492.724	228.036.682	27.412.641	11.096.307	37.517.222	4.320.523
Soldos e salarios	13.441.985	6.620.206	753.960	3.149.531	12.940.558	1.952.778	698.482	2.640.766	337.857
Investimento en activos materiais	2156501	1.536.548	186.864	563.547	2.148.321	537.875	134.075	481.058	69.691
Persoal ocupado	567.728	372.328	58.206	169.607	481.095	121.318	35.723	122.116	17.442

Elaboración propia con datos do INE, Enquisa estrutural de empresas do sector comercial.

As variacións experimentadas polas empresas do sector comercial galego en 2021 ([cadro 2.23](#)) amosan un maior retroceso en Galicia que na media nacional en locais, cifra de negocios, soldos e salarios e persoal ocupado. En investimentos en activos materiais, a porcentaxe de crecemento en Galicia é moito máis elevada que para a media nacional.

CADRO 2.23. VARIACIÓN INTERANUAL NO SECTOR COMERCIAL POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2021-2020

	España	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	C.-A Mancha
Locais (núm.)	-2,44%	-2,45%	-0,93%	-1,75%	-2,95%	-6,60%	-0,03%	-1,52%	-1,48%
Cifra negocios	-8,54%	-6,90%	-1,84%	-4,13%	-17,92%	-16,95%	0,21%	-12,77%	-4,75%
Soldos e salarios	-6,27%	-6,81%	-4,32%	-7,66%	-16,23%	-14,57%	-7,31%	-6,84%	-5,61%
Investimento en activos materiais	-3,48%	2,89%	10,74%	1,94%	-7,52%	-10,77%	-21,20%	-3,91%	-3,62%
Persoal ocupado	-3,06%	-3,06%	-0,71%	-1,57%	-7,13%	-6,16%	-0,94%	-2,76%	-1,66%
	Cataluña	Valencia	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	Navarra	P Vasco	A Ríoxa
Locais (núm.)	-3,51%	-3,44%	-3,36%	-2,58%	-2,18%	-0,87%	-3,08%	0,72%	6,08%
Cifra negocios	-8,31%	-6,49%	-2,88%	-9,50%	-11,42%	2,56%	-5,49%	-6,68%	0,61%
Soldos e salarios	-7,17%	-6,56%	-7,02%	-7,35%	-2,42%	-3,26%	-8,27%	-5,44%	-1,22%
Investimento en activos materiais	-7,66%	-12,21%	12,87%	5,24%	-4,51%	-7,31%	36,15%	-2,94%	16,21%
Persoal ocupado	-3,37%	-2,98%	-3,82%	-3,17%	-2,27%	-2,55%	-4,31%	-3,42%	1,98%

Elaboración propia con datos do INE, Estadística estrutural de empresas do sector comercial.

O [cadro 2.24](#) presenta a desagregación desta produción comercializada galega en 2021. A achega máis elevada correspóndese co comercio por xunto e intermediarios de comercio (excepto de vehículos de motor e motocicletas), cunha achega do 63,9% da cifra de negocios total e un investimento en activos materiais do 50,5% do total. O comercio polo miúdo (tamén exceptuando vehículos de motor e motocicletas), cun 28,9% da facturación total do sector, achega o 60,7% dos locais comerciais e o maior volume de persoas ocupadas, un 57,3% do total da ocupación no sector comercial en Galicia.

CADRO 2.24. VALOR DA PRODUCCIÓN COMERCIALIZADA, POR GRANDES AGRUPACIÓNS.
GALICIA. 2021

	Numero de locais	Cifra de negocios	Investimento en activos materiais	Persoal ocupado
45 Venda e reparación de vehículos de motor e motocicletas	6.202	3.779.509	58.260	19.160
451 Venda de vehículos de motor	1.558	2.176.103	34.654	5.959
452 Mantemento e reparación de vehículos de motor	3.614	827.619	10.967	9.365
453 Comercio de repostos e accesorios de vehículos de motor	838	702.276	11.569	3.377
454 Venda, mantemento e reparación de motocicletas e os seus repostos e accesorios	191	73.511	1.071	459
46 Comercio por xunto e intermediarios do comercio, excepto vehículos de motor e motocicletas	16.546	33.545.009	284.569	53.232
461 Intermediarios de comercio	3.982	265.235	3.860	4.544
462 Comercio por xunto de materias primas agrarias e de animais vivos	947	1.054.124	11.632	2.557
463 Comercio por xunto de produtos alimenticios, bebidas e tabaco	4.553	10.066.076	49.430	16.955
464 Comercio por xunto de artigos de uso doméstico	2.210	12.620.537	99.165	9.843
465 Comercio por xunto de equipos para as tecnoloxías da información e das comunicacións en establecementos especializados	253	381.147	2.657	1.713
466 Comercio por xunto doutra maquinaria, equipos e subministracións	1.385	1.697.878	30.725	6.259
467 Outro comercio por xunto especializado	2.811	7.377.139	87.064	10.871
469 Comercio por xunto non especializado	405	82.871	37	491
47 Comercio polo miúdo, excepto de vehículos de motor e motocicletas	35.165	15.168.206	220.717	97.215
471 Comercio polo miúdo en establecementos non especializados	2.778	5.493.055	120.152	32.713
472 Comercio polo miúdo de produtos alimenticios, bebidas e tabaco en establecementos especializados	6.542	1.160.467	7.940	11.449
473 Comercio polo miúdo de combustible para a automoción en establecementos especializados	857	1.426.586	19.918	3.702
474 Comercio por xunto de equipos para as tecnoloxías da información e das comunicacións en establecementos especializados	982	297.021	8.419	2.413
475 Comercio por xunto doutros artigos de uso doméstico en establecementos especializados	5.424	1.591.702	7.348	10.672
476 Comercio por xunto de artigos culturais e recreativos en establecementos especializados	2.512	465.035	3.175	4.587
477 Comercio por xunto doutros artigos en establecimientos especializados	11.841	3.935.904	49.373	26.890
478 Comercio por xunto en postos de venda e en "mercadillos"	3.243	101.913	509	2.803
479 Comercio por xunto non realizado nin en establecementos, nin en postos de venda nin en "mercadillos"	985	696.523	3.885	1.987

Elaboración propia con datos do INE, Estadística estrutural de empresas do sector comercial.

2.3.3. ESTATÍSTICA ESTRUCTURAL DE EMPRESAS DO SECTOR SERVIZOS

A estatística estrutural do sector servizos inclúe actividades variadas, como transporte e almacenamento, hostalaría, información e comunicacións, actividades científico-técnicas, administrativas, de entretemento, reparacións e outras actividades englobadas no sector terciario ou de servizos.

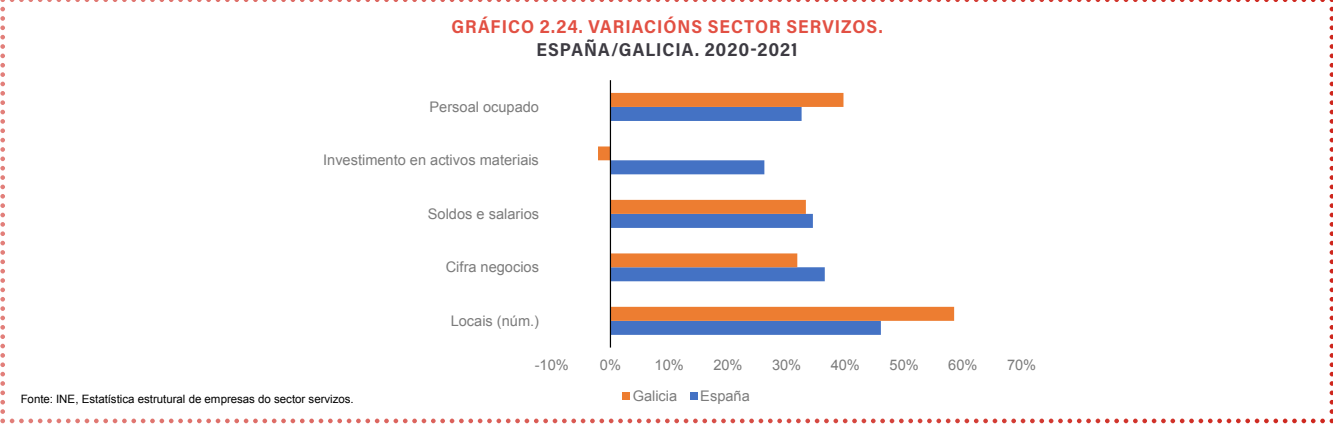
Ao igual que no caso doutros sectores, as achegas do sector servizos están concentradas en Cataluña, Madrid, Andalucía e Valencia (cadro 2.25). Galicia acada a súa maior achega en canto ao número de locais destinados a servizos (5,74% dos totais), seguido polo persoal ocupado no sector, 4,79%. No que atinxe á cifra de negocios, supón unha achega do 3,84% do total estatal; soporta o 3,81% dos soldos e salarios do sector en España e achega o 2,66% do investimento en activos materiais. O [cadro 2.26](#) recolle a variación na cifra de negocios e persoal entre 2020 y 2021. Estes datos de 2021 sitúanse no mesmo marco de participación rexistrado en 2020. As variacións producidas na comunidade galega sitúanse no mesmo marco de comportamento que o acontecido neste período en España ([GRÁFICO 2.24](#)).

CADRO 2.25. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR SEVIZOS POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021									
	España	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	C.-A Mancha
Locais (núm.)	2.234.798	347.294	58.377	44.383	68.130	101.619	25.197	97.225	70.574
Cifra negocios	587.941.499	58.456.982	11.641.693	7.386.815	16.958.720	20.791.471	4.291.411	15.470.591	11.720.351
Soldos e salarios	143.951.082	15.725.868	3.174.427	2.018.223	3.821.480	4.954.864	1.230.703	4.425.453	2.991.690
Investimento en activos materiais	39.958.984	3.461.507	842.027	316.986	1.613.971	1.885.487	209.227	1.104.912	658.401
Persoal ocupado	7.815.207	1.088.328	193.936	138.606	217.916	358.578	83.890	313.305	218.296
	Cataluña	Valencia	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	Navarra	P Vasco	A Ríoxa
Locais (núm.)	434.626	242.512	37.613	128.340	401.353	58.543	24.814	77.319	14.383
Cifra negocios	115.704.979	47.424.420	4.774.134	22.565.799	200.094.941	11.660.777	5.969.924	25.708.613	2.469.257
Soldos e salarios	30.550.166	11.714.206	1.289.364	5.490.595	43.385.730	2.918.670	1.794.682	7.659.549	613.205
Investimento en activos materiais	7.331.899	3.063.805	463.306	1.063.053	14.908.356	796.485	408.808	1.676.021	133.445
Persoal ocupado	1.520.013	747.656	113.434	374.238	1.748.159	198.342	91.651	352.701	43.628

Elaboración propia con datos do INE, Estatística estrutural de empresas do sector servizos.

CADRO 2.26. VARIACIÓN NA CIFRA DE NEGOCIOS E PERSOAL OCUPADO NO SECTOR SERVIZOS. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2020-2021								
	Cifra de negocios				Persoal ocupado			
	2020		2021		2020		2021	
	Total	%	Total	%	Total	%	Total	%
España	430.768.542	100%	587.941.499	100%	5.895.704	100%	5.895.704	100%
Andalucía	39.498.275	9,17%	58.456.982	9,94%	798.481	13,54%	798.481	13,54%
Aragón	8.515.831	1,98%	11.641.693	1,98%	144.055	2,44%	144.055	2,44%
Asturias	5.152.997	1,20%	7.386.815	1,26%	100.283	1,70%	100.283	1,70%
Baleares	10.846.297	2,52%	16.958.720	2,88%	171.053	2,90%	171.053	2,90%
Canarias	14.692.188	3,41%	20.791.471	3,54%	292.933	4,97%	292.933	4,97%
Cantabria	3.078.292	0,71%	4.291.411	0,73%	58.859	1,00%	58.859	1,00%
Castela e León	10.950.064	2,54%	15.470.591	2,63%	218.814	3,71%	218.814	3,71%
Castela-A Mancha	8.795.575	2,04%	11.720.351	1,99%	159.541	2,71%	159.541	2,71%
Cataluña	85.524.062	19,85%	115.704.979	19,68%	1.137.291	19,29%	1.137.291	19,29%
Valencia	33.214.292	7,71%	47.424.420	8,07%	549.589	9,32%	549.589	9,32%
Extremadura	3.627.264	0,84%	4.774.134	0,81%	76.607	1,30%	76.607	1,30%
Galicia	17.116.715	3,97%	22.565.799	3,84%	267.927	4,54%	267.927	4,54%
Madrid	155.153.962	36,02%	200.094.941	34,03%	1.397.531	23,70%	1.397.531	23,70%
Murcia	8.747.861	2,03%	11.660.777	1,98%	145.799	2,47%	145.799	2,47%
Navarra	4.168.864	0,97%	5.969.924	1,02%	66.118	1,12%	66.118	1,12%
País Vasco	19.597.927	4,55%	25.708.613	4,37%	267.515	4,54%	267.515	4,54%
A Ríoxa	1.563.484	0,36%	2.469.257	0,42%	30.810	0,52%	30.810	0,52%

Elaboración propia con datos do INE, Estatística estrutural de empresas do sector servizos.

De xeito semellante a anos anteriores, o subsector de transporte e almacenamento presenta a contribución máis importante á cifra total de negocios e investimento en activos materiais ao longo de 2021. A diferenza do que acontece en contexto estatal, en Galicia tamén supón a maior participación en soldos e salarios. Os locais destinados a actividades profesionais científicas e técnicas, pola súa banda, inclúen o maior número de locais. Por outra banda, a participación relativa do transporte e almacenamento en Galicia é lixeiramente superior á que ten en media estatal.

CADRO 2.27. CIFRA DE NEGOCIOS NO SECTOR SERVICIOS. GRUPOS PRINCIPAIS. GALICIA/ESPAÑA. 2021								
		Total	Transporte e almacenamento	Hostalaría	Información comunicacións	Actividades Inmobiliarias	Profesionais científicas e técnicas	Administrativas e de servizos auxiliares
España	Número de locais	2.234.798	250.785	335.935	87.743	214.651	472.871	240.118
	Cifra de negocios	587.941.499	114.828.208	60.151.888	93.009.327	32.859.517	105.519.839	71.576.424
	Soldos e salarios	143.951.082	20.452.408	15.292.225	21.709.626	3.967.992	27.020.479	24.434.540
	Investimento en activos materiais	39.958.984	8.190.247	3.438.532	5.139.013	10.373.764	2.239.267	6.704.140
	Persoal ocupado	7.815.207	909.888	1.415.255	564.745	273.036	1.102.562	1.536.202
Galicia	Número de locais	128.340	14.727	22.461	3.646	9.282	25.519	14.526
	Cifra de negocios	22.565.799	6.952.980	2.385.090	2.707.117	805.832	3.316.033	2.491.859
	Soldos e salarios	5.490.595	1.030.390	573.054	624.861	72.036	865.746	992.819
	Investimento en activos materiais	1.063.053	279.042	80.926	170.997	127.276	92.973	123.719
	Persoal ocupado	374.238	50.289	68.456	20.025	9.665	49.576	70.144
Fonte: INE, Enquisa estrutural do sector servizos.								

Neste eido do sector servizos, en Galicia cómpre prestar especial atención aos datos relacionados co sector do turismo, que toman como referencia as enquisas realizadas mensualmente polo INE: a Enquisa de ocupación hoteleira; a Enquisa de ocupación en cámpings; a Enquisa de ocupación en apartamentos turísticos; e a Enquisa de ocupación en aloxamentos de turismo rural. Os datos fornecidos nestas enquisas permiten extraer os datos referidos a Galicia, que son publicados anualmente polo IGE. Os últimos datos dispoñibles son de 2022.

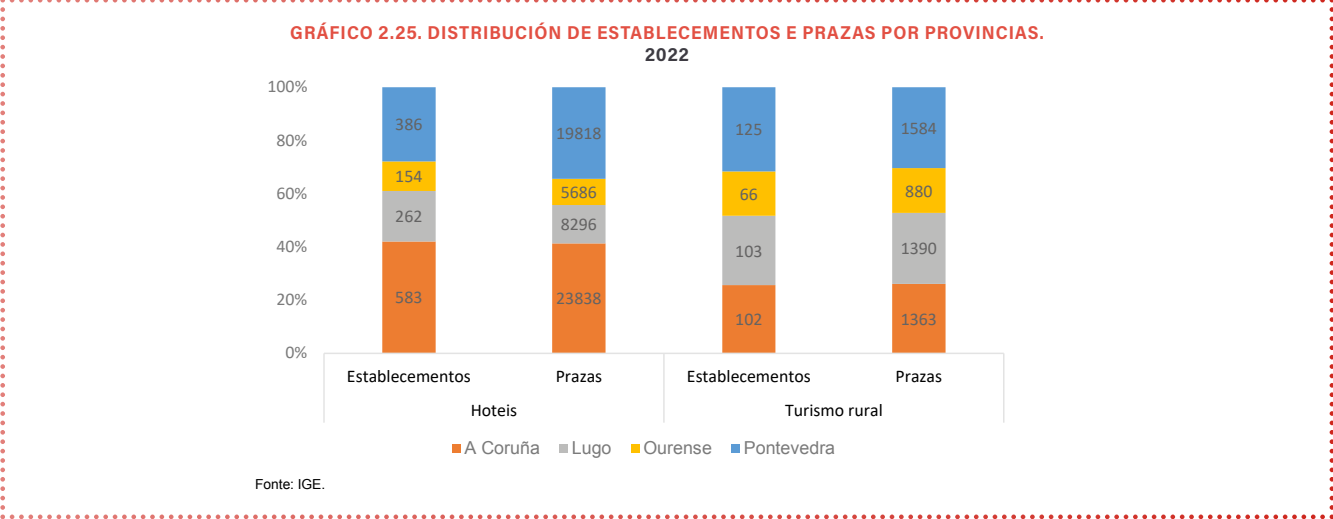
Os datos deste ano ([cadro 2.28](#)) reflicten que o número de establecementos hoteleiros rexistrados en Galicia en 2021 aumentan nun 41,5%, e as prazas nestes aloxamentos nun 43,1%. Os establecemento e prazas en turismo rural presentan un incremento non tan elevado (33,2% e 36,3%, respectivamente). Os maiores incrementos rexístranse nas provincias da Coruña e Pontevedra ([GRÁFICO 2.25](#)), que son tamén as que teñen un maior número de locais destinados ao turismo.

CADRO 2.28. ESTABLECEMENTOS HOTELEIROS E DE TURISMO RURAL ESTIMADOS. 2015-2022					
		Establecementos hoteleiros		Establec. de turismo rural	
		Establecementos	Prazas	Establecementos	Prazas
GALICIA	2015	1.498	61.454	496	6.239
	2016	1.512	61.617	495	6.258
	2017	1.497	61.398	472	5.968
	2018	1.418	59.247	478	6.083
	2019	1.417	59.736	451	5.803
	2020	975	40.178	323	4.161
	2021	979	40.274	297	3.827
	2022	1.385	57.637	396	5.216
A CORUÑA	2015	630	25.179	147	1.806
	2016	627	25.220	145	1.777
	2017	629	25.284	138	1.673
	2018	597	24.459	139	1.724
	2019	575	24.275	126	1.610
	2020	397	16.583	87	1.135
	2021	398	16.633	80	1.050
	2022	583	23.838	102	1.363

CONTINÚA NA PÁXINA SEGUINTE

		Establecementos hoteleiros		Establec. de turismo rural	
		Establecementos	Prazas	Establecementos	Prazas
LUGO	2015	300	9.580	123	1.603
	2016	294	9.193	132	1.736
	2017	300	9.136	130	1.731
	2018	275	8.562	127	1.677
	2019	283	8.858	118	1.538
	2020	185	5.810	84	1.088
	2021	186	5.826	77	998
	2022	262	8.296	103	1.390
OURENSE	2015	181	6.030	70	927
	2016	187	6.251	69	899
	2017	174	6.043	69	879
	2018	169	5.956	72	950
	2019	165	5.959	74	950
	2020	120	4.332	57	746
	2021	120	4.338	52	682
	2022	154	5.686	66	880
PONTEVEDRA	2015	387	20.665	156	1.903
	2016	404	20.953	149	1.846
	2017	394	20.935	135	1.685
	2018	377	20.270	140	1.732
	2019	394	20.644	133	1.705
	2020	273	13.453	95	1.192
	2021	275	13.477	88	1.097
	2022	386	19.818	125	1.584

Datos en medias anuais
Fonte: INE, Enquisa de ocupación hoteleira e Enquisa de ocupación de aloxamentos de turismo rural.

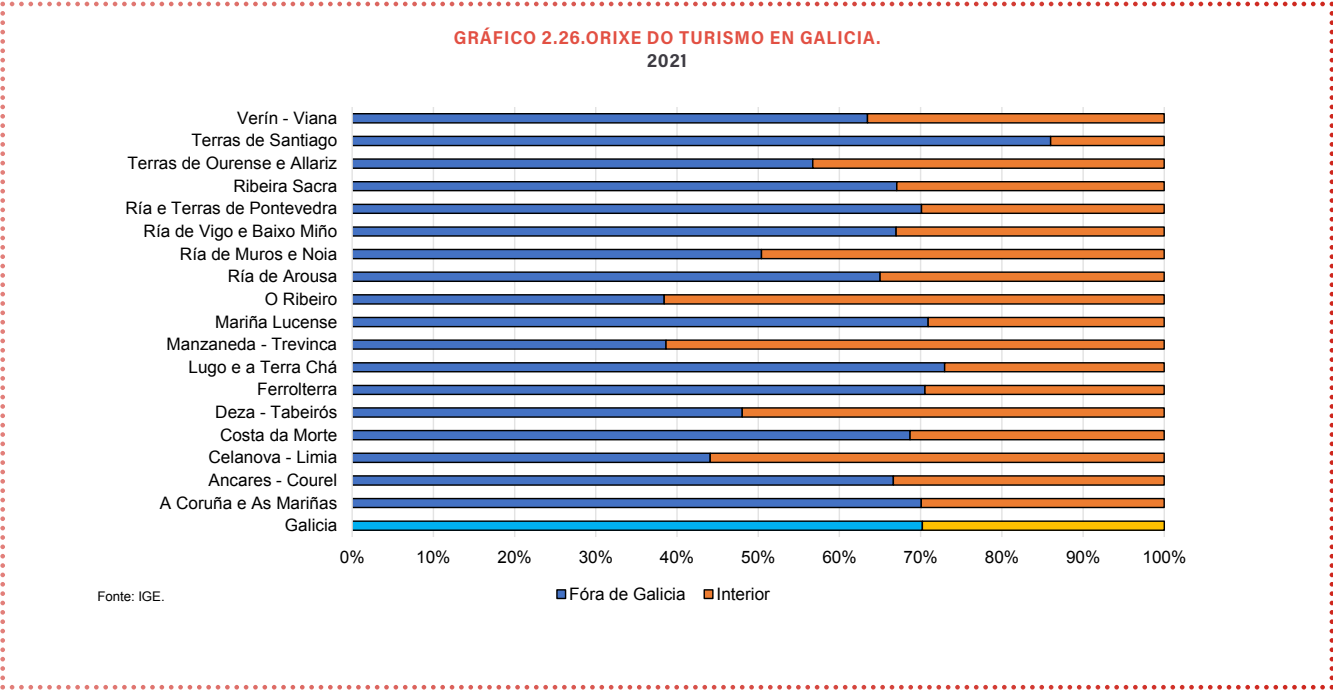
Tomando como indicador o número de noites que os turistas pasan en cada localización, Terras de Santiago é o principal atractivo turístico en 2022, seguido pola Ría de Arousa, Ría de Vigo e Baixo Miño e A Coruña e as Mariñas (cadro 2.29). A orixe do turismo segue a ser maioritariamente externo aínda que con diferenzas en función do destino (GRÁFICO 2.26).

CADRO 2.29. DESTINOS TURÍSTICOS EN GALICIA. NOITES. 2011-2022												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A Coruña e As Mariñas	1.148.095	1.084.510	1.140.541	1.124.959	1.180.999	1.226.618	1.348.705	1.336.614	1.444.820	652.141	1.019.750	1.312.071
Ancares - Courel	86.819	67.981	59.525	82.668	99.616	73.295	95.166	71.008	82.256	27.472	65.327	82.349
Celanova - Limia	61.699	45.709	58.190	55.398	58.279	63.261	60.316	65.894	66.366	29.635	41.380	54.987
Costa da Morte	190.844	247.193	204.780	315.746	318.506	333.874	385.843	297.574	321.406	197.722	341.713	433.715
Deza - Tabeirós	131.266	106.075	94.434	69.494	87.019	102.693	132.757	121.286	120.319	42.534	70.980	101.581
Ferrolterra	381.377	349.593	360.569	358.860	389.915	409.176	416.648	432.062	429.802	247.597	411.874	473.651

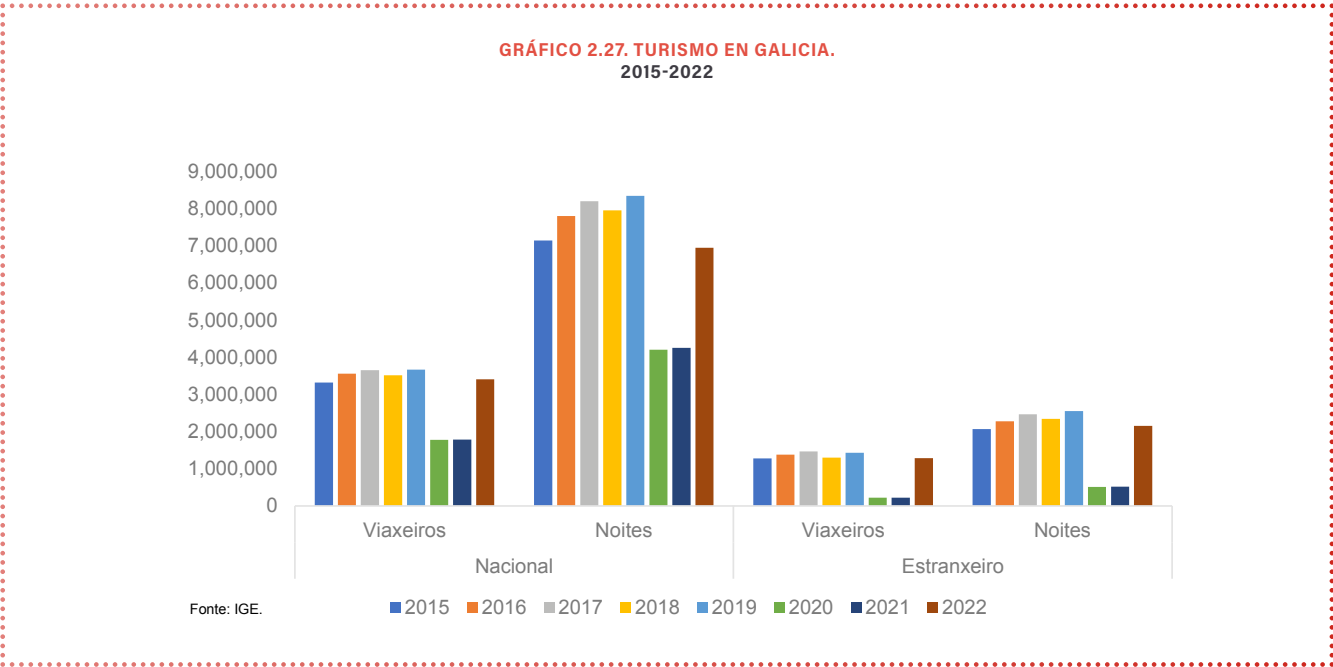
CONTINÚA NA PÁXINA SEGUINTE

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lugo e a Terra Chá	493.454	447.883	485.130	482.825	519.388	566.865	567.721	556.381	644.288	215.722	403.159	585.966
Manzaneda - Trevinca	57.218	52.655	49.426	65.098	66.736	82.447	70.345	78.779	76.050	35.849	50.227	43.869
Mariña Lucense	290.278	277.153	298.590	310.305	354.905	381.855	405.094	410.224	451.850	197.933	392.778	483.914
O Ribeiro	111.063	77.304	72.348	83.274	103.370	121.524	126.634	120.021	134.260	51.780	83.382	121.760
Ría de Arousa	1.697.138	1.540.807	1.529.381	1.635.697	1.793.622	1.971.593	2.189.999	2.025.978	2.074.216	976.451	1.641.911	2.079.698
Ría de Muros e Noia	96.409	86.568	94.269	96.176	97.623	123.520	117.926	128.068	137.520	90.341	115.687	139.263
Ría de Vigo e Baixo Miño	1.143.118	1.033.361	1.009.989	1.045.233	1.164.987	1.438.765	1.517.408	1.552.168	1.597.844	779.148	1.296.760	1.731.126
Ría e Terras de Pontevedra	604.362	575.655	556.740	498.968	528.427	563.100	621.892	634.581	719.317	341.659	551.604	721.025
Ribeira Sacra	222.830	196.836	217.547	266.734	293.233	331.259	330.943	319.501	304.283	131.492	280.185	324.670
Terras de Ourense e Allariz	277.141	272.518	261.769	271.527	296.440	324.404	328.980	334.145	375.144	174.423	248.619	368.125
Terras de Santiago	1.501.797	1.431.453	1.485.335	1.658.823	1.794.456	1.888.868	1.881.072	1.744.279	1.864.043	545.346	1.311.370	2.124.130
Verín - Viana	43.763	53.447	70.567	64.772	58.059	61.596	71.087	67.310	56.931	44.060	50.934	52.652

Elaboración IGE a partir de datos INE, Enquisa de ocupación hoteleira e Enquisa de ocupación de aloxamentos de turismo rural.

Así mesmo, rexístrase un elevado crecemento do número total de viaxeiros e noites de estancia en Galicia, particularmente no caso de turistas procedentes de fóra de España.

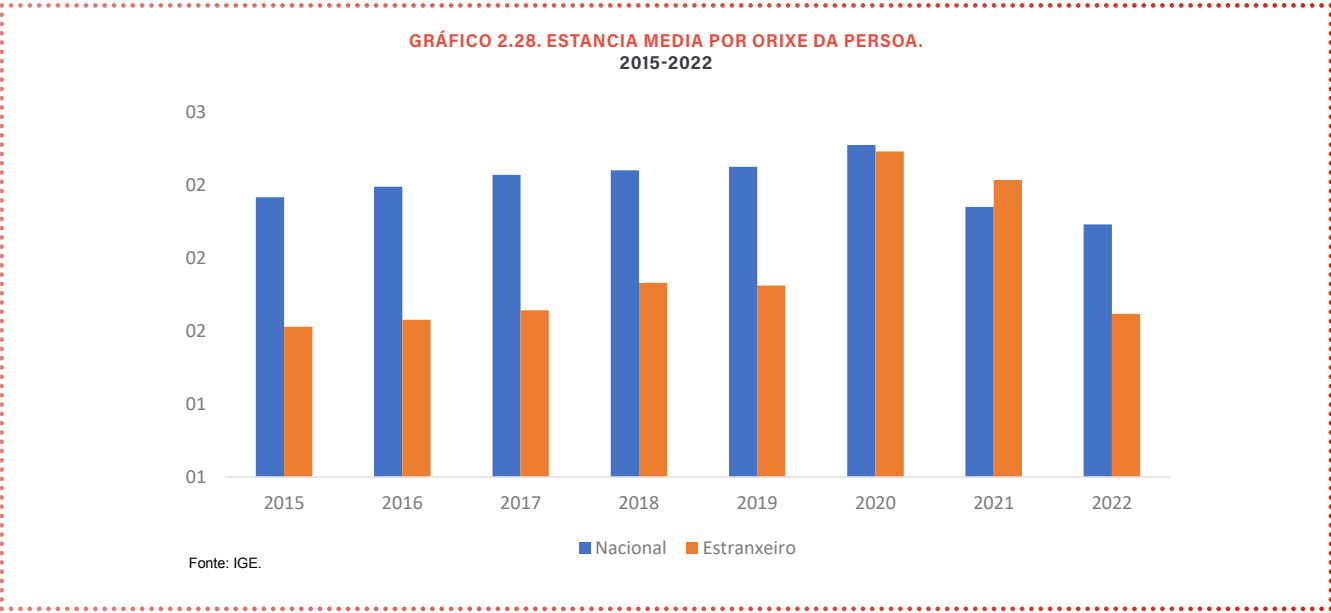

O que non varía é a preferencia dos turistas polos establecementos hoteleiros, mentres que os establecementos de turismo rural son a opción menos demandada.

CADRO 2.30. PERSOAS VIAXEIRAS E NOITES EN ESTABLECEMENTOS POR PROCEDENCIA. GALICIA. 2016-2022					
		España		Estranxeiro	
		Viaxeiros/as	Noites	Viaxeiros/as	Noites
2016	Hoteleiros	3.104.208	6.321.254	1.221.242	1.930.627
	Campamentos turísticos	196.913	794.999	75.597	168.640
	Apartamentos turísticos	101.119	367.540	24.445	66.387
	Turismo rural	153.520	317.509	60.145	110.033
2017	Hoteleiros	3.196.479	6.703.144	1.299.176	2.104.782
	Campamentos turísticos	191.432	767.609	73.262	162.951
	Apartamentos turísticos	109.091	389.047	34.684	91.966
	Turismo rural	159.163	340.059	57.355	108.981
2018	Hoteleiros	3.067.816	6.502.470	1.138.863	1.991.480
	Campamentos turísticos	187.607	766.248	73.273	177.320
	Apartamentos turísticos	105.354	373.029	27.341	67.209
	Turismo rural	156.000	311.386	63.285	106.726
2019	Hoteleiros	3.208.122	6.806.778	1.261.446	2.203.919
	Campamentos turísticos	192.765	817.492	78.329	182.595
	Apartamentos turísticos	120.337	441.192	26.076	70.110
	Turismo rural	148.154	297.002	70.938	111.213
2020	Hoteleiros	1.462.445	3.082.552	193.805	430.700
	Campamentos turísticos	159.528	629.601	13.582	36.182
	Apartamentos turísticos	81.615	318.164	7.169	36.797
	Turismo rural	71.776	170.550	5.583	11.356
2021	Hoteleiros	1.465.931	3.094.958	194.157	431.337
	Campamentos turísticos	167.934	669.655	13.850	38.064
	Apartamentos turísticos	80.208	316.488	6.961	36.323
	Turismo rural	73.168	174.493	5.489	11.029
2022	Hoteleiros	3.404.919	6.942.128	1.287.205	2.151.314
	Campamentos turísticos	230.457	921.889	83.985	181.156
	Apartamentos turísticos	176.246	555.824	35.483	99.520
	Turismo rural	147.660	299.154	61.727	91.032

INE, Enquisa de ocupación hoteleira e Enquisa de ocupación en aloxamentos de turismo rural.

Finalmente, compre indicar que o número medio de noites por viaxeiro aumenta notablemente en 2022.

2.3.4. INDICADORES CONXUNTURAIS: ÍNDICE DE CIFRA DE NEGOCIOS, DA PRODUCCIÓN E DE PREZOS

O índice da cifra de negocios na industria (ICN) é un indicador conxuntural que mide a evolución mensual da demanda das ramas industriais, excluíndo a construción, sobre a base dunha enquisa mensual entre máis de 12.000 establecementos industriais distribuídos por todo o territorio estatal.

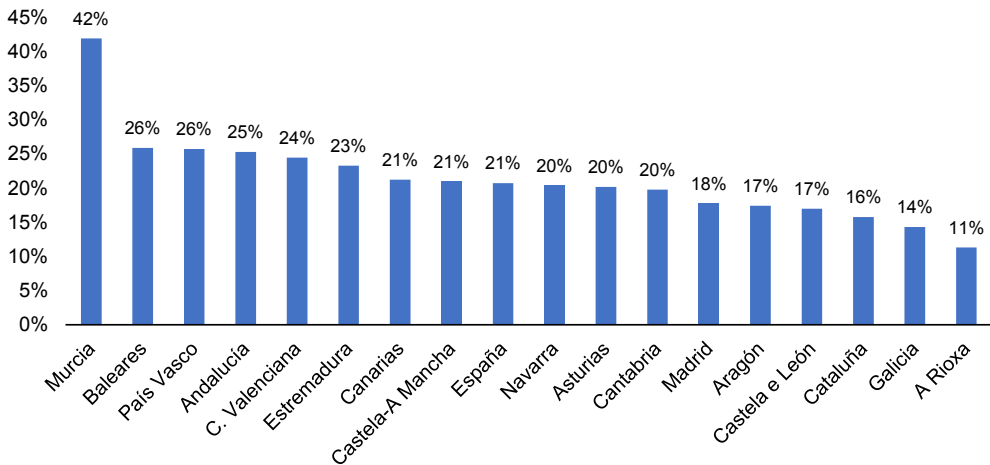
En 2022 este índice aumenta 14,3 puntos porcentuais na comunidade galega ([cadro 2.31](#)). Como pode observarse, a recuperación da actividade industrial amósase con forza no ICN das respectivas comunidades autónomas, que recollen unha suba xeneralizada deste indicador ([GRÁFICO 2.29](#)). Neste contexto, a comunidade galega (14,3%) presenta un incremento por baixo da media (20,7%).

CADRO 2.31. INDICE DE NEGOCIOS NA INDUSTRIA. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2018-2022

	Índice					Variación			
	2018	2019	2020	2021	2022	18-19	19-20	20-21	21-22
Andalucía	113,1	111,6	94,6	120,1	150,4	-1,4%	-15,2%	26,9%	25,3%
Aragón	112,9	115,2	105,5	116,4	136,7	2,0%	-8,4%	10,3%	17,4%
Asturias	115,3	113,8	91,7	119,6	143,7	-1,3%	-19,4%	30,3%	20,2%
Baleares	103,5	105,7	82,9	89,2	112,3	2,1%	-21,6%	7,7%	25,9%
Canarias	101,4	101,6	84,0	93,7	113,6	0,3%	-17,4%	11,6%	21,2%
Cantabria	112,7	110,4	96,1	116,3	139,3	-2,1%	-12,9%	21,1%	19,8%
Castela e León	109,1	102,7	94,0	105,1	122,9	-5,9%	-8,4%	11,7%	17,0%
Castela-A Mancha	112,2	114,9	102,4	116,1	140,5	2,4%	-10,9%	13,4%	21,0%
Cataluña	111,6	112,4	98,7	115,8	134,0	0,7%	-12,2%	17,2%	15,8%
C. Valenciana	112,1	112,8	105,3	115,7	144,1	0,6%	-6,7%	10,0%	24,5%
Extremadura	121,0	119,0	114,7	133,7	164,9	-1,7%	-3,6%	16,6%	23,3%
Galicia	119,0	119,8	112,9	128,9	147,3	0,7%	-5,8%	14,2%	14,3%
Madrid	107,6	109,9	95,4	106,5	125,3	2,1%	-13,2%	11,6%	17,7%
Murcia	132,3	134,6	114,6	141,7	201,0	1,8%	-14,9%	23,6%	41,9%
Navarra	113,9	122,1	106,8	121,4	146,0	7,2%	-12,5%	13,6%	20,3%
País Vasco	116,2	115,5	97,0	114,7	144,1	-0,6%	-16,0%	18,2%	25,7%
A Rioxa	100,5	103,2	92,1	95,6	106,4	2,6%	-10,8%	3,8%	11,3%
España	113,2	113,6	100,3	116,5	140,7	0,4%	-11,7%	16,2%	20,7%

En porcentaxe anual (media anual).
Fonte: INE, Índice de cifra de negocios na industria (ICN).

GRÁFICO 2.29. VARIACIÓN DO ICN POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2021-2022

Fonte: INE, Enquisa industrial de empresas e Estatística estrutural de empresas do sector servizos.

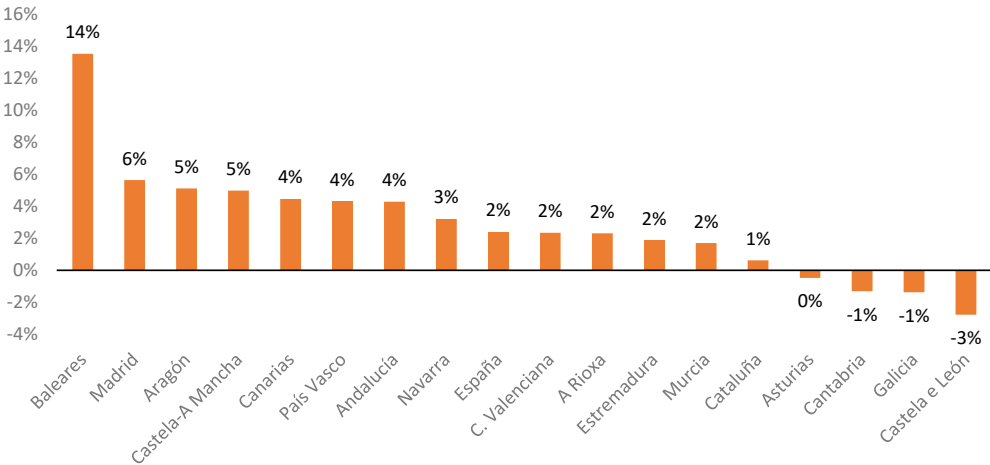
Un segundo indicador conxuntural a considerar é o índice de produción industrial (IPI), que mide a evolución mensual da actividade produtiva das ramas industriais (sen incluír a construción) eliminando a influencia dos prezos. En 2022 a nivel nacional o aumento foi do 2,4%, pero en Galicia recóllese un descenso do 1,4% ([cadro 2.32](#)) (**GRÁFICO 2.30**).

CADRO 2.32. VARIACIÓN DO ÍNDICE XERAL DE PRODUCCIÓN INDUSTRIAL*. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2018-2022

	Índice					Variación			
	2018	2019	2020	2021	2022	18-19	19-20	20-21	21-22
Andalucía	101,7	102,6	90,5	95,0	99,1	0,9%	-11,8%	5,0%	4,3%
Aragón	106,3	107,1	98,2	101,5	106,7	0,7%	-8,3%	3,4%	5,1%
Asturias	107,5	102,9	88,6	102,7	102,2	-4,2%	-13,9%	15,9%	-0,5%
Baleares	97,1	91,0	72,0	80,0	90,9	-6,3%	-20,9%	11,2%	13,5%
Canarias	98,0	96,4	86,3	88,7	92,6	-1,7%	-10,4%	2,7%	4,5%
Cantabria	115,4	112,7	102,3	113,1	111,6	-2,3%	-9,3%	10,6%	-1,3%
Castela e León	98,6	97,7	88,8	93,4	90,8	-0,9%	-9,1%	5,2%	-2,8%
Castela-A Mancha	100,8	104,1	95,4	100,6	105,6	3,3%	-8,4%	5,4%	5,0%
Cataluña	107,7	106,4	96,5	104,5	105,1	-1,2%	-9,3%	8,3%	0,6%
C. Valenciana	105,1	106,4	100,3	107,4	109,9	1,3%	-5,8%	7,1%	2,3%
Extremadura	103,5	101,2	98,9	105,4	107,4	-2,2%	-2,3%	6,6%	1,9%
Galicia	109,2	105,1	96,1	104,1	102,7	-3,8%	-8,5%	8,3%	-1,4%
Madrid	106,5	108,9	101,7	107,2	113,2	2,3%	-6,6%	5,4%	5,6%
Murcia	108,1	116,3	113,6	116,3	118,3	7,5%	-2,3%	2,4%	1,7%
Navarra	103,5	113,6	100,7	111,2	114,8	9,8%	-11,4%	10,4%	3,2%
País Vasco	105,9	108,4	93,1	101,9	106,3	2,4%	-14,1%	9,4%	4,3%
A Rioxa	90,0	91,7	80,6	84,9	86,8	1,8%	-12,0%	5,3%	2,3%
España	105,2	105,9	96,2	103,0	105,5	0,7%	-9,2%	7,1%	2,4%

*En media anual.
Fonte: INE, índice de produción industrial (IPI).

GRÁFICO 2.30. VARIACIÓN DO IPI POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021-2022

Fonte: Elaboración propia con datos do INE, Índice de produción industrial (IPI).

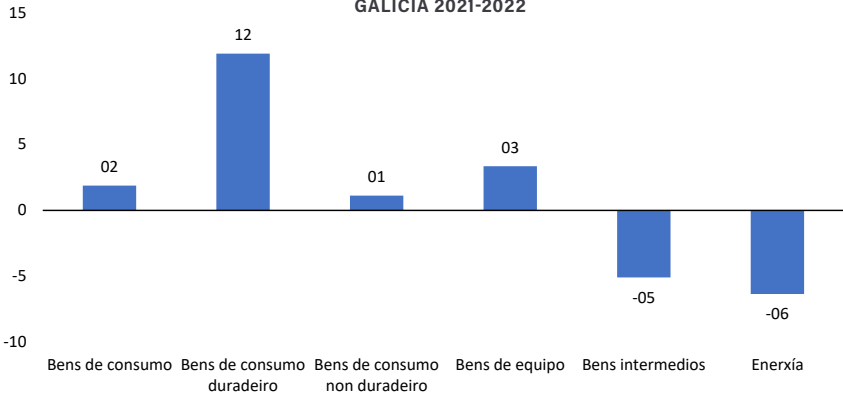
O valor do índice na comunidade galega é superior á media estatal só en bens de consumo duradeiro. Resulta inferior en bens de consumo, bens de consumo non duradeiro, bens de equipo, bens intermedios e especialmente en enerxía ([cadro 2.33](#)). O **GRÁFICO 2.31** recolle estes resultados.

CADRO 2.33. ESTRUCTURA IPI*.
GALICIA/ESPAÑA. 2018-2022

	2018		2019		2020		2021		2022	
	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia
Bens de consumo	102,0	112,3	103,5	119,0	96,2	107,1	103,6	130,2	107,2	132,7
Bens de consumo duradeiro	104,6	131,3	103,4	136,0	89,4	112,5	105,5	180,9	108,4	202,4
Bens de consumo non duradeiro	101,8	111,3	103,5	118,1	96,8	106,8	103,4	127,5	107,1	129,0
Bens de equipo	110,3	98,2	113,1	103,5	95,6	94,2	101,8	93,4	107,7	96,5
Bens intermedios	108,6	121,0	107,8	117,1	99,3	108,8	109,2	118,1	107,0	112,1
Enerxía	99,4	106,2	99,0	83,0	92,7	76,4	95,1	78,6	99,1	73,6

*En media anual.
Fonte: INE, índice de producción industrial (IPI).

GRÁFICO 2.31. VARIACIÓN DO IPI.
GALICIA 2021-2022

Fonte: Elaboración propia con datos do INE, índice de producción industrial (IPI).

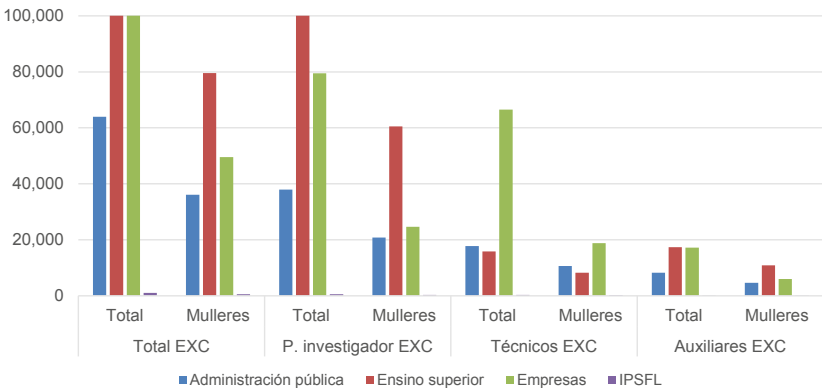
2.4. INVESTIGACIÓN CIENTÍFICA, DESENVOLVEMENTO TECNOLÓXICO E INNOVACIÓN (I+D+I)

Este apartado do informe analiza a evolución do gasto en investigación científica na comunidade galega, incluíndo unha perspectiva comparada co resto das comunidades autónomas. A base de referencia para a obtención de datos obxecto de análise son os datos da Estatística sobre as actividades en investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D), que miden os recursos económicos e humanos destinados a investigación por todos os sectores económicos (empresas, administracións, ensino superior e institucións privadas sen ánimo de lucro).

Os últimos datos dispoñibles son de 2021. Segundo estes datos, o gasto interno en persoal empregado en actividades de investigación e desenvolvemento (I+D) en España en 2021 superou os 398.862 millóns de €.

As actividades de I+D en 2021 empregaron un total de 398.862 persoas en equivalencia a xornada entre persoal investigador, técnico e auxiliar (GRÁFICO 2.32). O 41,6% son mulleres, das que o 41,6% son persoal investigador, o 37,8% técnico e o 50,4% persoas empregadas en postos auxiliares.

GRÁFICO 2.32. PERSOAL I+D.
2021

Fonte: INE, Estatística sobre actividades de I+D

En 2021 a comunidade galega destina máis de 697 millóns de € a I+D, 55,8 millóns máis que o ano anterior (cadro 2.34). O emprego en actividades de I+D aumenta en 611 persoas. Neste período, todas as comunidades melloran as súas achegas en I+D. Os incrementos producidos na comunidade galega (8,7%) -algo inferiores á media estatal (9,4%)- sitúana como a novena comunidade autónoma con maior aumento en gasto. En cómputo global, Galicia é responsable do 4,0% do gasto total en I+D e emprega o 4,6% do total de persoas empregadas nestas actividades no Estado. Madrid e Cataluña continúan a ser as comunidades con maiores participacións neste gasto, cun 26,3% e un 23,6% do total, respectivamente, seguidas por Andalucía (9,9%) e o País Vasco (9,7%).

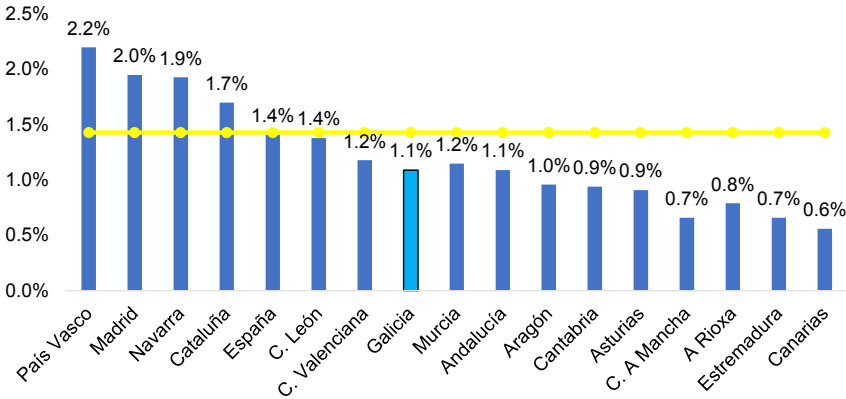
CADRO 2.34. GASTOS INTERNOS E PERSOAL EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2021

	Gastos I+D interna			Persoal en equivalencia a xornada completa		
	Total (Miles de €)	%	Taxa de variación 2018- 2021	Total (EXC)	%	Taxa de variación 2018- 2021
Andalucía	1.703.533	9,9	15,1	27.044	10,8	9,3
Aragón	386.705	2,2	13,8	6.671	2,7	8,9
Asturias	204.172	1,2	8,3	3.384	1,4	1,6
Baleares	146.031	0,8	13,6	2.997	1,2	11,6
Canarias	238.546	1,4	11,0	4.009	1,6	11,2
Cantabria	133.156	0,8	13,0	2.159	0,9	16,9
Castela e León	795.797	4,6	4,3	11.120	4,5	11,5
Castela-A Mancha	339.418	2,0	55,0	3.861	1,5	21,9
Cataluña	4.078.729	23,6	16,1	55.885	22,4	7,8
C. Valenciana	1.358.519	7,9	15,7	22.178	8,9	14,9
Extremadura	149.074	0,9	22,2	2.766	1,1	26,2
Galicia	697.484	4,0	18,1	11.435	4,6	7,6
Madrid	4.536.155	26,3	15,6	61.120	24,5	12,7
Murcia	351.404	2,0	15,9	6.787	2,7	10,4
Navarra	389.937	2,3	13,2	5.300	2,1	7,3
País Vasco	1.666.316	9,7	14,8	21.504	8,6	9,9
A Rioxa	65.065	0,4	-6,4	1.308	0,5	1,7
España	17.249.249	100	15,4	249.648	100	10,6

Fonte: INE, Estatística sobre actividades de I+D.

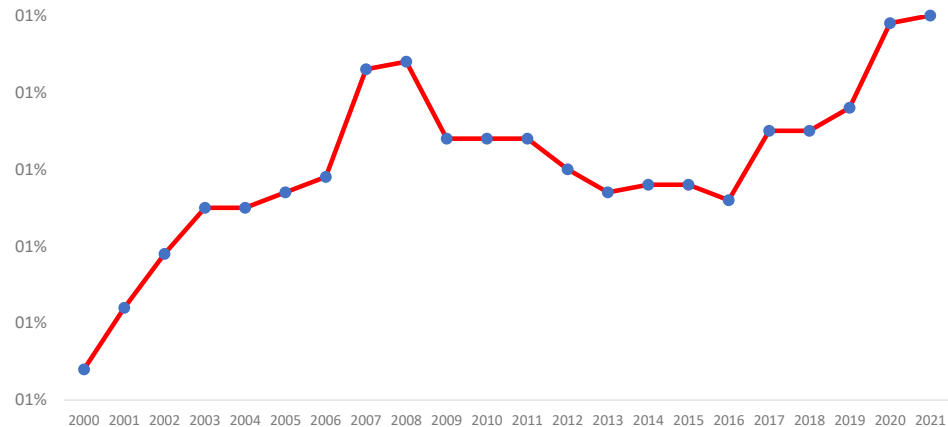
A contribución da comunidade galega a actividades de I+D en 2021 supón unha achega do 1,1% do PIB (GRÁFICO 2.33). A orde de comunidades con maior gasto total en I+D en relación ao PIB encabézaa o País Vasco, cunha achega do 2,32% do seu PIB, seguido por Madrid (1,93%), Navarra (1,91%) e Cataluña (1,78%). Galicia (1,1%) sitúase en oitavo lugar, por debaixo da media do Estado (1,43%). A nosa comunidade autónoma continúa, en consecuencia, coa senda crecente de achegas en proporción ao seu PIB que iniciou en 2015 (GRÁFICO 2.34).

GRÁFICO 2.33. GASTO EN I+D (% SOBRE PIB) POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2021

Fonte: INE, Estatística sobre actividades de I+D.

GRÁFICO 2.34. GASTO EN I+D (% SOBRE PIB).
GALICIA. 2000-2021

Fonte: INE, Estadística sobre actividades de I+D.

O sector empresarial galego ([cadro 2.35](#)) representa a maior parte da participación no gasto total en I+D en 2021, cun 50,7% do gasto total. En segundo lugar, os centros de ensino superior achegan o 34,4% do gasto. O resto das achegas repártense entre as administracións públicas (14,4%) e as institucións privadas sen ánimo de lucro (IPSFL) cun 0,5%. Polo tanto, tanto o sector empresarial galego como as administracións públicas galegas teñen unha participación no gasto total de I+D inferior á media estatal, a costa dunha participación claramente superior dos centros de ensino superior (34,4% fronte a 26,6% en media estatal) e unha similar por conta das IPSFL ([cadro 2.36](#)). Como en anos precedentes, o sector servizos acada a meirande parte do gasto en I+D ([GRÁFICO 2.35](#)) e emprega a máis persoal nestas actividades e, en particular, unha parte notablemente superior no persoal de investigación para sustentar a súa actividade.

CADRO 2.35. GASTOS INTERNOS TOTAIS EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SECTOR DE EXECUCIÓN.
2021

	Total	% sobre PIB	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾
Andalucía	1.703.533	1,06	592.434	329.753	777.197	4.149
Aragón	386.705	1,02	225.529	78.999	(...)	(...)
Asturias	204.172	0,87	108.621	29.416	66.093	42
Baleares	146.031	0,48	54.264	38.313	(...)	(...)
Canarias	238.546	0,56	53.398	87.573	97.311	263
Cantabria	133.156	0,96	56.343	20.808	53.762	2.243
Castela e León	795.797	1,37	485.356	61.859	248.360	222
Castela-A Mancha	339.418	0,8	216.198	41.803	81.127	290
Cataluña	4.078.729	1,78	2.487.978	723.324	850.264	17.163
C. Valenciana	1.358.519	1,21	641.124	148.742	567.644	1.009
Extremadura	149.074	0,74	41.329	33.132	(...)	(...)
Galicia	697.484	1,1	353.476	100.449	240.077	3.481
Madrid	4.536.155	1,93	2.640.913	1.013.463	856.925	24.854
Murcia	351.404	1,09	165.559	38.632	147.020	192
Navarra	389.937	1,91	254.896	37.546	(...)	(...)
País Vasco	1.666.316	2,32	1.290.816	108.382	265.812	1.307
A Rioxa	65.065	0,76	27.609	17.705	(...)	(...)
España	17.249.249	1,43	9.696.149	2.910.025	4.586.993	56.081

Datos en miles de euros.
(1) Institucións privadas sen ánimo de lucro.
(...) Dato protexido por segredo estatístico.
Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D.

CADRO 2.36. DISTRIBUCIÓN PORCENTUAL DOS GASTOS INTERINOS TOTAIS EN I+D. POR CC.AA. E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

	Total	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾
Andalucía	1.703.533	34,78%	19,36%	45,62%	0,24%
Aragón	386.705	58,32%	20,43%	(...)	(...)
Asturias	204.172	53,20%	14,41%	32,37%	0,02%
Baleares	146.031	37,16%	26,24%	(...)	(...)
Canarias	238.546	22,38%	36,71%	40,79%	0,11%
Cantabria	133.156	42,31%	15,63%	40,38%	1,68%
Castela e León	795.797	60,99%	7,77%	31,21%	0,03%
Castela-A Mancha	339.418	63,70%	12,32%	23,90%	0,09%
Cataluña	4.078.729	61,00%	17,73%	20,85%	0,42%
C. Valenciana	1.358.519	47,19%	10,95%	41,78%	0,07%
Extremadura	149.074	27,72%	22,23%	(...)	(...)
Galicia	697.484	50,68%	14,40%	34,42%	0,50%
Madrid	4.536.155	58,22%	22,34%	18,89%	0,55%
Murcia	351.404	47,11%	10,99%	41,84%	0,05%
Navarra	389.937	65,37%	9,63%	(...)	(...)
País Vasco	1.666.316	77,47%	6,50%	15,95%	0,08%
A Rioxa	65.065	42,43%	27,21%	(...)	(...)
España	17.249.249	56,21%	16,87%	26,59%	0,33%

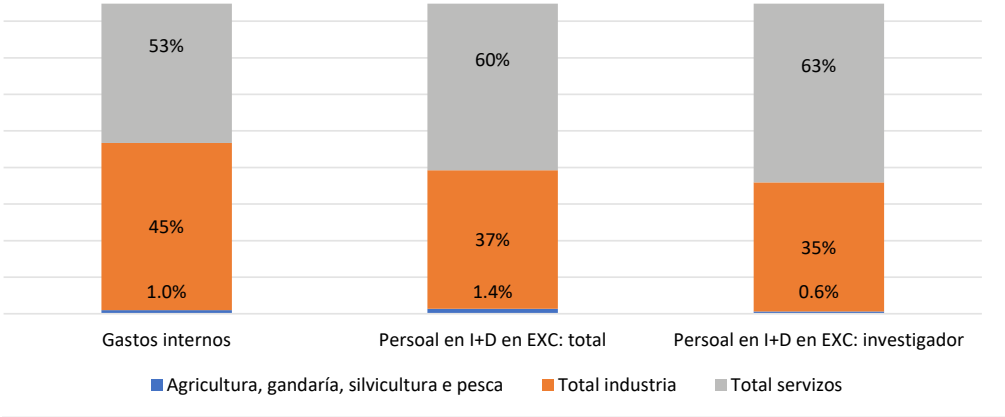
En porcentaxe (agás a primeira columna, que está en miles de euros)

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.

(...) Dato protexido por segredo estatístico.

Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

GRÁFICO 2.35. GASTO EN I+D POR SECTORES INDUSTRIAIS. GALICIA. 2021

Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

No conxunto do Estado, o gasto total en I+D pivota entre o sector servizos (52,77%) e a industria (45,2%) ([cadro 2.37](#)). No primeiro caso, destaca o gasto realizado polas actividades profesionais, científicas e técnicas, seguido a distancia polo executado polos servizos de información e comunicacións. No relacionado coa industria, cabe salientar o gasto realizado pola industria farmacéutica, o do vinculado a vehículos de motor e o doutro material de transporte. Esta participación protagonista reproduce a mesma clasificación do ano 2020.

CADRO 2.37. GASTOS TOTAIS EN I+D. (POR SECTOR).
ESPAÑA. 2021

	Gastos internos (miles de euros)		Persoal en I+D en EXC: total persoal		Persoal en I+D en EXC: persoal investigador	
	Total	%	Total	%	Total	%
TOTAL EMPRESAS	9.696.149	100%	116.639	100%	60.396	100%
1. AGRICULTURA, GANDARÍA, SILVICULTURA E PESCA (CNAE 01, 02, 03)	97.469	1,01%	1.588	1,36%	386	0,64%
TOTAL INDUSTRIA	4.383.546	45,21%	43.675	37,44%	21.048	34,85%
2. Industrias extractivas e do petróleo (CNAE 05, 06, 07, 08, 09, 19)	78.276	0,81%	428	0,37%	245	0,41%
3. Alímentación, bebidas e tabaco (CNAE 10, 11, 12)	260.557	2,69%	3.250	2,79%	1.368	2,27%
4. Téxtil, confección, coiro e calzado (CNAE 13, 14, 15)	49.426	0,51%	771	0,66%	267	0,44%
5. Madeira, papel e artes gráficas (CNAE 16, 17, 18)	55.414	0,57%	718	0,62%	262	0,43%
6. Química (CNAE 20)	331.803	3,42%	4.443	3,81%	2.127	3,52%
7. Farmacia (CNAE 21)	781.528	8,06%	5.453	4,67%	2.622	4,34%
8. Caucho e plásticos (CNAE 22)	100.262	1,03%	1.240	1,06%	511	0,85%
9. Produtos minerais non metálicos diversos (CNAE 23)	43.954	0,45%	564	0,48%	231	0,38%
10. Metalurxia (CNAE 24)	63.587	0,66%	688	0,59%	342	0,57%
11. Manufacturas metálicas (CNAE 25)	178.193	1,84%	2.001	1,72%	848	1,40%
12. Produtos informáticos, electrónicos e ópticos (CNAE 26)	199.292	2,06%	3.109	2,67%	1.938	3,21%
13. Material e equipo eléctrico (CNAE 27)	200.997	2,07%	2.761	2,37%	1.289	2,13%
14. Outra maquinaria e equipo (CNAE 28)	293.776	3,03%	4.066	3,49%	1.937	3,21%
15. Vehículos de motor (CNAE 29)	814.169	8,40%	5.503	4,72%	2.215	3,67%
16. Outro material de transporte (CNAE 30)	633.554	6,53%	5.240	4,49%	2.982	4,94%
17. Mobles (CNAE 31)	15.384	0,16%	275	0,24%	101	0,17%
18. Outras actividades de fabricación (CNAE 32)	75.811	0,78%	900	0,77%	480	0,80%
19. Reparación e instalación de maquinaria e equipo (CNAE 33)	20.224	0,21%	317	0,27%	158	0,26%
20. Enerxía e auga (CNAE 35, 36)	153.873	1,59%	1.565	1,34%	939	1,56%
21. Saneamento, xestión de residuos e descontaminación (CNAE 37, 38, 39)	33.468	0,35%	384	0,33%	186	0,31%
22. Construción (CNAE 41, 42, 43)	98.863	1,02%	1.349	1,16%	707	1,17%
TOTAL SERVICIOS	5.116.272	52,77%	70.027	60,04%	38.255	63,34%
23. Comercio (CNAE 45, 46, 47)	394.519	4,07%	5.059	4,34%	2.187	3,62%
24. Transportes e almacenamento (CNAE 49, 50, 51, 52, 53)	47.601	0,49%	521	0,45%	279	0,46%
25. Hostalaría (CNAE 55, 56)	3.501	0,04%	54	0,05%	38	0,06%
26. Información e comunicacións (CNAE 58, 59, 60, 61, 62, 63)	1.500.955	15,48%	24.612	21,10%	11.522	19,08%
27. Actividades financeiras e de seguros (CNAE 64, 65, 66)	84.189	0,87%	1.042	0,89%	260	0,43%
28. Actividades inmobiliarias (CNAE 68)	18.720	0,19%	206	0,18%	95	0,16%
29. Actividades profesionais, científicas e técnicas (CNAE 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75)	2.795.798	28,83%	33.831	29,00%	21.353	35,36%
30. Actividades administrativas e servizos auxiliares (CNAE 77, 78, 79, 80, 81, 82)	112.099	1,16%	2.141	1,84%	838	1,39%
31. Actividades sanitarias e de servizos sociais (CNAE 86, 87, 88)	113.976	1,18%	1.815	1,56%	1.235	2,04%
32. Actividades artísticas, recreativas e de entretemento (CNAE 90, 91, 92, 93)	8.350	0,09%	122	0,10%	76	0,13%
33. Outros servizos (CNAE 85-854, 94, 95, 96)	36.563	0,38%	625	0,54%	374	0,62%

Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

En correspondencia coas achegas dos respectivos sectores ao gasto total nas actividades de I+D, as empresas son as principais empregadoras de persoal para estas actividades ([cadro 2.38](#)). A participación no emprego das entidades de institucións é menor nas empresas galegas respecto a media estatal (44,4% vs 46,7%), repetíndose este resultado para a administración pública (15,0% vs 17,7%), que se compensa cunha maior achega en Galicia por parte das institucións de ensino superior ([cadro 2.39](#)). O 65,2% destas persoas empregadas son persoal investigador ([cadro 2.40](#)).

CADRO 2.38. PERSOAL EN ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

	PERSOAL	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾
Andalucía	27.044	8.538	5.959	12.438	108
Aragón	6.671	3.120	1.284	(...)	(...)
Asturias	3.384	1.566	532	1.283	2
Baleares	2.997	842	632	(...)	(...)
Canarias	4.009	966	1.217	1.816	10
Cantabria	2.159	854	445	840	20
Castela e León	11.120	4.704	1.097	5.311	8
Castela-A Mancha	3.861	1.928	646	1.277	10
Cataluña	55.885	27.838	11.050	16.808	189
C. Valenciana	22.178	9.690	2.552	9.921	15
Extremadura	2.766	692	627	(...)	(...)
Galicia	11.435	5.077	1.719	4.582	57
Madrid	61.120	29.566	13.526	17.854	174
Murcia	6.787	2.512	615	3.657	3
Navarra	5.300	2.968	507	(...)	(...)
País Vasco	21.504	15.264	1.426	4.796	17
A Ríoxa	1.308	504	298	(...)	(...)
España	249.648	116.639	44.147	88.227	634

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.
(...) Dato protexido por segredo estatístico.
Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

CADRO 2.39. DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

	Total	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾
Andalucía	27.044	31,6%	22,03%	45,99%	0,40%
Aragón	6.671	46,8%	19,25%	(...)	(...)
Asturias	3.384	46,3%	15,73%	37,92%	0,07%
Baleares	2.997	28,1%	21,10%	(...)	(...)
Canarias	4.009	24,1%	30,35%	45,30%	0,25%
Cantabria	2.159	39,6%	20,62%	38,91%	0,92%
Castela e León	11.120	42,3%	9,87%	47,76%	0,07%
Castela-A Mancha	3.861	50,0%	16,72%	33,08%	0,25%
Cataluña	55.885	49,8%	19,77%	30,08%	0,34%
C. Valenciana	22.178	43,7%	11,51%	44,73%	0,07%
Extremadura	2.766	25,0%	22,65%	(...)	(...)
Galicia	11.435	44,4%	15,03%	40,07%	0,49%
Madrid	61.120	48,4%	22,13%	29,21%	0,29%
Murcia	6.787	37,0%	9,06%	53,88%	0,05%
Navarra	5.300	56,0%	9,57%	(...)	(...)
País Vasco	21.504	71,0%	6,63%	22,30%	0,08%
A Ríoxa	1.308	38,5%	22,79%	(...)	(...)
España	249.648	46,7%	17,68%	35,34%	0,25%

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.
(...) Dato protexido por segredo estatístico.
Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

CADRO 2.40. PERSOAL INVESTIGADOR EN ACTIVIDADES EN I+D. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E SECTOR DE EXECUCIÓN. 2021

	PERSOAL	PERSOAL INVESTIGADOR	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾	% persoal investigador s/ total
Andalucía	27.044	15.543	3.721	2.730	9.058	33	57,47%
Aragón	6.671	4.356	1.639	696	(...)	(...)	65,30%
Asturias	3.384	2.391	994	258	1.138	2	70,66%
Baleares	2.997	2.244	498	373	(...)	(...)	74,89%
Canarias	4.009	2.947	611	656	1.674	5	73,49%
Cantabria	2.159	1.382	419	312	634	18	64,01%
Castela e León	11.120	7.223	2.381	555	4.283	4	64,96%
Castela-A Mancha	3.861	1.975	767	416	789	3	51,16%
Cataluña	55.885	31.579	13.308	6.123	12.039	109	56,51%
C. Valenciana	22.178	13.962	5.076	1.502	7.372	12	62,95%
Extremadura	2.766	1.868	329	259	(..)	(..)	67,52%
Galicia	11.435	7.462	3.097	933	3.397	35	65,25%
Madrid	61.120	38.128	15.328	7.060	15.641	100	62,38%
Murcia	6.787	4.559	1.124	344	3.089	3	67,17%
Navarra	5.300	3.163	1.340	298	(...)	(...)	59,68%
País Vasco	21.504	14.431	9.569	702	4.147	14	67,11%
A Ríoxa	1.308	842	193	193	(...)	(...)	64,36%
España	249.648	154.147	60.396	23.418	69.984	349	61,75%

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.
(...) Dato protexido por segredo estatístico.
Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

A información dispoñible permite desagregar o gasto de persoal destinado a mulleres e homes en 2021 (cadro 2.41). No conxunto estatal, as mulleres representan o 40,47% do gasto total de persoal en actividades de I+D, e un pouco menos (39,75%) no referente a persoal investigador. No ámbito da comunidade galega esta participación é practicamente a mesma (40,98%) ca estatal. A desagregación das mulleres empregadas en actividades de I+D en función da institución empregadora (cadro 2.42) permite observar que a participación das mulleres en Galicia supera a media estatal moi particularmente no caso das administracións públicas e as IPSFL, sendo practicamente a mesma nas institucións de ensino superior. Pola contra, reflíctese unha presenza relativamente inferior nas empresas.

CADRO 2.41. % MULLERES NO PERSOAL DE ACTIVIDADES EN I+D POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2021

	Persoal	Investigadoras
Andalucía	41,51	40,25
Aragón	39,00	41,19
Asturias	37,94	37,97
Baleares	42,32	43,45
Canarias	40,07	39,31
Cantabria	39,20	38,25
Castela e León	41,45	41,95
Castela-A Mancha	38,39	39,66
Cataluña	41,37	38,60
C. Valenciana	41,11	40,13
Extremadura	39,94	39,25
Galicia	40,98	39,83
Madrid	40,69	40,79
Murcia	39,07	38,75
Navarra	39,42	41,01
País Vasco	36,41	36,49
A Ríoxa	44,31	49,73
España	40,47	39,75

Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

CADRO 2.42. % TOTAL DO PERSOAL POR SECTORES E COMUNIDADES AUTÓNOMAS (MULLERES).
2021

	PERSOAL				INVESTIGADORAS			
	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾	Empresas	Admón. pública	Ensino superior	IPSFL ⁽¹⁾
Andalucía	28,17	52,64	45,50	22,32	25,80	50,42	43,13	34,73
Aragón	27,49	47,74	(...)	(...)	29,66	47,09	(...)	(...)
Asturias	31,50	53,46	39,40	27,27	30,53	56,54	40,30	0,00
Baleares	23,45	52,62	(...)	(...)	21,92	54,47	(...)	(...)
Canarias	31,46	40,41	44,28	66,67	31,99	35,81	43,29	56,60
Cantabria	26,72	55,21	43,23	46,73	27,57	48,93	39,97	41,01
Castela e León	28,40	60,75	49,04	29,87	29,68	59,11	46,55	47,50
Castela-A Mancha	31,34	50,09	43,05	46,94	33,56	47,39	41,68	0,00
Cataluña	32,44	54,22	47,54	57,24	31,72	47,62	41,55	46,27
C. Valenciana	31,14	60,30	45,90	46,58	31,04	59,49	42,46	35,54
Estremadura	30,77	48,24	(...)	(...)	33,88	49,69	(...)	(...)
Galicia	27,45	64,48	46,98	54,42	28,28	61,13	44,37	52,87
Madrid	32,66	53,87	43,75	65,94	34,69	51,38	41,87	60,68
Murcia	31,72	44,28	43,25	31,25	30,82	43,19	41,15	31,25
Navarra	29,64	56,34	(...)	(...)	31,18	55,49	(...)	(...)
País Vasco	30,63	55,76	48,92	68,97	31,53	43,47	46,63	75,54
A Ríoxa	30,32	54,13	(...)	(...)	37,40	57,60	(...)	(...)
España	31,08	54,01	46,02	52,33	31,61	50,54	43,12	49,61

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.
(...) Dato protexido por segredo estatístico.
Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D.

As respectivas dotacións de gasto en I+D respecto do PIB nas distintas comunidades autónomas, inxeridas nunha serie histórica, dende 2000 ata 2021 ([cadro 2.43](#)), permite detectar una tendencia á estabilidade en relación cos anos precedentes, coas pequenas diferenzas previamente sinaladas. No que se refire á situación no conxunto da UE ([cadro 2.44](#)), unicamente Suecia, Bélxica e Alemaña superan o limiar do 3% do PIB fixado pola Estratexia Europa 2020 para un crecemento intelixente, sostible e integrador no marco europeo. España (1,43%) non chega á media da UE en ningún dos anos da serie analizada, e tamén o investimento da comunidade galega (1,10%) queda por debaixo deste obxectivo común. A evolución das achegas respectivas do Estado e a comunidade autónoma nos últimos anos ([GRÁFICO 2.36](#)) recollen certa converxencia no último ano, aínda de forma moi discreta.

CADRO 2.43. EVOLUCIÓN DA PORCENTAXE DE GASTOS RESPECTO AO PIB A PREZOS DE MERCADO. POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.
2000-2021

	2000	2001(*)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009(**)	2010
Andalucía	0,65	0,60	0,60	0,85	0,76	0,84	0,89	1,02	1,03	1,11	1,22
Aragón	0,69	0,69	0,71	0,70	0,69	0,79	0,87	0,90	1,03	1,12	1,13
Asturias	0,82	0,69	0,62	0,67	0,65	0,70	0,88	0,92	0,97	1,01	1,06
Baleares	0,22	0,23	0,24	0,24	0,26	0,27	0,29	0,33	0,36	0,38	0,43
Canarias	0,47	0,54	0,58	0,52	0,58	0,58	0,65	0,64	0,63	0,60	0,63
Cantabria	0,46	0,57	0,53	0,45	0,44	0,45	0,79	0,88	1,01	1,17	1,24
C. León	0,64	0,82	0,80	0,86	0,93	0,89	0,97	1,10	1,27	1,15	1,11
C. A Mancha	0,56	0,34	0,43	0,42	0,41	0,41	0,47	0,60	0,72	0,63	0,69
Cataluña	1,06	1,10	1,19	1,27	1,33	1,35	1,42	1,48	1,62	1,70	1,66
C. Valenciana	0,71	0,74	0,77	0,83	0,89	0,98	0,95	0,95	1,05	1,11	1,08
Estremadura	0,54	0,59	0,59	0,62	0,41	0,68	0,72	0,74	0,86	0,90	0,88
Galicia	0,64	0,72	0,79	0,85	0,85	0,87	0,89	1,03	1,04	0,94	0,94
Madrid	1,58	1,67	1,76	1,69	1,64	1,81	1,96	1,92	2,02	2,05	2,06
Murcia	0,69	0,62	0,54	0,68	0,65	0,73	0,76	0,91	0,86	0,87	0,92
Navarra	0,87	1,16	1,05	1,34	1,80	1,68	1,91	1,88	1,94	2,19	2,04
País Vasco	1,16	1,36	1,29	1,39	1,51	1,48	1,58	1,87	1,98	2,13	2,03
A Ríoxa	0,57	0,62	0,54	0,63	0,66	0,66	1,04	1,16	1,01	1,08	1,06
España	0,91	0,95	0,99	1,05	1,06	1,12	1,20	1,27	1,35	1,39	1,40

CONTINÚA NA PÁXINA SEGUINTE

	2011	2012(***)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (P)	2021 (A)
Andalucía	1,16	1,07	1,08	1,06	1,02	0,92	0,92	0,92	0,93	1,09	1,06
Aragón	0,97	0,98	0,93	0,93	0,92	0,91	0,88	0,92	0,94	0,96	1,02
Asturias	0,97	0,92	0,88	0,83	0,74	0,74	0,81	0,81	0,82	0,91	0,87
Baleares	0,37	0,35	0,33	0,32	0,32	0,32	0,36	0,39	0,40	0,53	0,48
Canarias	0,60	0,54	0,52	0,49	0,50	0,47	0,50	0,47	0,47	0,56	0,56
Cantabria	1,11	1,04	0,93	0,84	0,84	0,83	0,82	0,86	0,84	0,94	0,96
C. León	1,04	1,17	1,03	1,02	1,01	1,11	1,22	1,30	1,34	1,38	1,37
C. A Mancha	0,70	0,62	0,56	0,55	0,55	0,56	0,57	0,53	0,60	0,66	0,80
Cataluña	1,60	1,55	1,54	1,50	1,52	1,46	1,48	1,53	1,51	1,70	1,78
C. Valenciana	1,05	1,06	1,06	1,05	1,01	1,01	1,00	1,05	1,09	1,18	1,21
Extremadura	0,85	0,75	0,76	0,68	0,65	0,57	0,58	0,61	0,68	0,66	0,74
Galicia	0,94	0,90	0,87	0,88	0,88	0,86	0,95	0,95	0,98	1,09	1,10
Madrid	2,00	1,76	1,79	1,70	1,70	1,65	1,66	1,70	1,69	1,95	1,93
Murcia	0,86	0,86	0,85	0,87	0,86	0,92	0,92	0,97	1,00	1,15	1,09
Navarra	2,12	2,01	1,84	1,79	1,65	1,65	1,76	1,72	1,70	1,93	1,91
País Vasco	2,15	2,29	2,15	2,08	1,95	1,94	1,94	2,02	1,99	2,20	2,32
A Ríoxa	1,02	0,91	0,81	0,93	0,89	0,84	0,90	0,81	0,77	0,79	0,76
España	1,36	1,30	1,27	1,24	1,22	1,19	1,21	1,24	1,25	1,41	1,43

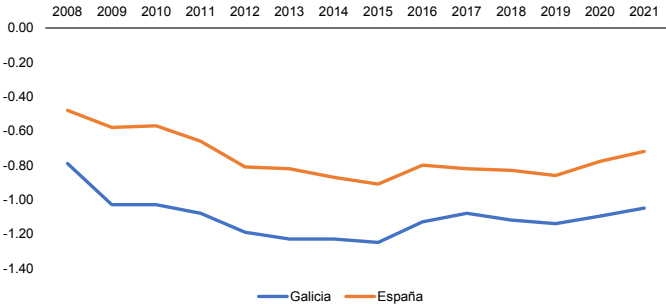
Dende 2001 (*) ata 2009 PIB pm base 2000.
Dende 2009 (**) ata 2012 PIB pm base 2008.
Dende 2012 (***) en adelante PIB Revisión Estadística 2019.
Fonte: INE, Estadística de I+D.

CADRO 2.44. % PORCENTAXE DE GASTO EN I+D SOBRE O PIB.
PAISES OCDE. EUROPA. 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Australia	..	1,79	..	1,80	..	..	Países Bajos	2,15	2,18	2,14	2,18	2,32	2,26
Austria	3,12	3,06	3,09	3,13	3,20	3,19	Nueva Zelandia	..	1,35	..	1,40	..	..
Bélgica	2,52	2,67	2,86	3,16	3,35	3,22	Noruega	2,03	2,08	2,03	2,14	2,24	1,94
Canadá	1,73	1,69	1,74	1,76	1,89	1,70	Polonia	0,97	1,04	1,21	1,32	1,39	1,44
Chile	0,37	0,36	0,37	0,34	0,34	..	Portugal	1,28	1,32	1,35	1,40	1,61	1,66
Colombia	0,27	0,26	0,31	0,32	0,29	..	República Eslovaca	0,79	0,88	0,84	0,82	0,90	0,93
República Checa	1,67	1,77	1,90	1,93	1,99	2,00	Eslovenia	2,01	1,87	1,95	2,04	2,14	2,14
Dinamarca	3,09	2,93	2,97	2,90	2,97	2,81	Suecia	3,25	3,36	3,32	3,39	3,49	3,35
Estonia	1,24	1,28	1,41	1,63	1,75	1,75	Suíza	..	3,07	..	3,19	..	..
Finlandia	2,72	2,73	2,76	2,80	2,91	2,99	Turquía	0,94	0,95	1,03	1,07	1,09	1,13
Francia	2,22	2,20	2,20	2,19	2,30	2,21	Reino Unido	2,31	2,32	2,70	2,67	2,93	..
Alemania	2,94	3,05	3,11	3,17	3,13	3,13	Estados Unidos	2,85	2,90	3,01	3,17	3,47	3,46
Grecia	1,01	1,15	1,21	1,27	1,51	1,45	Argentina	0,53	0,56	0,49	0,47	0,52	..
Hungría	1,18	1,32	1,51	1,47	1,59	1,65	China	2,10	2,12	2,14	..	..	..
Islandia	2,11	2,08	2,00	2,33	2,47	2,80	Rumanía	0,48	0,50	0,50	0,48	0,47	0,48
Irlanda	1,18	1,25	1,17	1,23	1,23	1,06	Federación Rusa	1,10	1,11	0,99	1,04	1,10	..
Israel	4,47	4,62	4,78	5,22	5,71	5,56	Singapur	2,07	1,90	1,81	1,90	2,22	..
Italia	1,37	1,37	1,42	1,46	1,51	1,48	Sudáfrica	0,82	0,83	0,75	0,68	..	..
Japón	3,11	3,17	3,22	3,22	3,27	3,30	China Taipéi	3,09	3,19	3,35	3,49	3,63	3,78
Corea	3,99	4,29	4,52	4,63	4,80	4,93	Galicia	0,86	0,95	0,95	0,97	1,09	1,10
Letonia	0,84	0,90	0,94	0,99	1,13	1,11	España	1,19	1,21	1,24	1,25	1,41	1,43
Lituania	0,44	0,51	0,64	0,64	0,69	0,69	UE27	1,99	2,03	2,07	2,11	2,19	2,15
Luxemburgo	1,27	1,24	1,17	1,18	1,06	1,02	OCDE	2,37	2,41	2,49	2,56	2,74	2,71
México	0,39	0,33	0,31	0,28	0,30	..							

Fonte: OCDE e INE

GRÁFICO 2.36. EVOLUCIÓN DO GASTO EN I+D SOBRE PIB. DIFERENCIAL COA MEDIA EU-27.
GALICIA/ESPAÑA. 2008-2021

Fonte: INE, Estadística sobre actividades de I+D.

2.5. INNOVACIÓN TECNOLÓXICA NAS EMPRESAS

A Enquisa de innovación tecnolóxica nas empresas, realizada polo INE, permite coñecer a actividade das empresas que realizan algunha actividade innovadora (I+D, adquisición de tecnoloxía inmaterial software, gastos en deseño etc.). O **cadro 2.45** recolle os principais indicadores de I+D nas empresas con actividades innovadoras no ano 2020, a partir do INE desagregados por comunidades autónomas. Nese ano, a comunidade galega contaba cun total de 1.029 empresas innovadoras, un 4,9% do total destas empresas no conxunto do Estado. Polo tanto, a comunidade galega mantén o sexto posto no que se refire a participación de empresas con actividades innovadoras. A intensidade de innovación do total de empresas galegas é inferior á media estatal, ao igual que a intensidade de innovación das empresas con actividades innovadoras.

CADRO 2.45. PRINCIPAIS INDICADORES DE I+D EN EMPRESAS, POR TIPO DE EMPRESA E COMUNIDADES AUTÓNOMAS. 2020

	Empresas con gasto en innovación	Intensidade de innovación ⁽¹⁾		
		Do total de empresas	Das empresas con gasto en innovación	Das empresas con actividades de I+D
Andalucía	2.357	0,70	2,25	2,16
Aragón	646	0,61	1,21	1,35
Asturias	289	0,86	1,73	1,92
Baleares	444	1,00	5,34	14,01
Canarias	627	0,39	2,59	4,78
Cantabria	206	0,34	0,49	0,40
Castela e León	744	1,29	3,88	4,16
Castela-A Mancha	589	0,61	1,86	1,56
Cataluña	4.518	1,53	3,21	3,55
C. Valenciana	2.256	1,01	1,87	3,33
Extremadura	218	0,35	1,48	1,41
Galicia	1.029	0,82	1,43	1,80
Madrid	3.865	0,98	1,61	1,75
Murcia	680	0,64	1,74	1,96
Navarra	450	1,34	2,57	2,38
País Vasco	1.862	2,27	3,95	4,42
A Rioxa	190	0,73	2,34	1,97
España	20.976	1,08	2,08	2,40

1) Intensidade de innovación=(Gasto actividades innovadoras/cifra de negocios)x100
Fonte : INE.

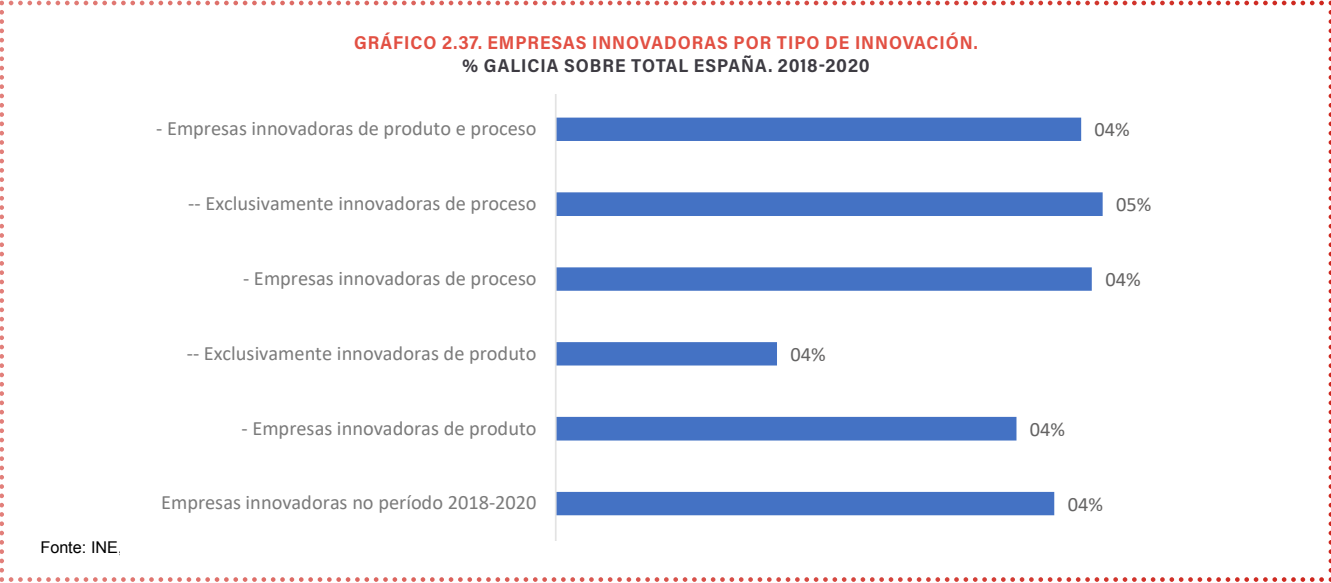
No cómputo total do período 2018-2020 rexístranse un total de 1.587 empresas innovadoras en Galicia, entre as cales destacan as de innovación xeral, as de proceso e as de produto, unha distribución similar á reflectida no conxunto do Estado.

CADRO 2.46. EMPRESAS INNOVADORAS POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS E TIPO DE INNOVACIÓN. 2018-2020

	España	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	C.-A Mancha
Empresas innovadoras no período 2018-2020	36.026	4.961	1.022	539	809	1.144	318	1.327	1.068
- Empresas innovadoras de produto	20.168	2.823	574	263	441	516	172	747	626
– Exclusivamente innovadoras de produto	4.290	774	109	52	101	117	19	152	140
- Empresas innovadoras de proceso	31.736	4.187	914	487	708	1.026	300	1.175	927
– Exclusivamente innovadoras de proceso	15.858	2.138	448	276	368	627	146	580	442
- Empresas innovadoras de produto e proceso	15.878	2.049	466	211	340	399	153	595	486
	Cataluña	Valencia	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	Navarra	País Vasco	A Rioxa
Empresas innovadoras no período 2018-2020	7.473	3.952	477	1.587	6.816	1.249	650	2.304	298
- Empresas innovadoras de produto	4.248	2.256	291	873	3.671	749	398	1.339	154
– Exclusivamente innovadoras de produto	876	543	68	165	626	160	75	269	30
- Empresas innovadoras de proceso	6.596	3.409	409	1.422	6.190	1.089	574	2.034	268
– Exclusivamente innovadoras de proceso	3.224	1.696	186	714	3.145	500	252	965	144
- Empresas innovadoras de produto e proceso	3.372	1.712	223	708	3.045	588	323	1.070	124

Fonte: INE.

A participación das empresas galegas no conxunto das empresas innovadoras do Estado é variable, atendendo ao tipo de innovación. Como se pode comprobar no **GRÁFICO 2.37**, destacan especialmente as innovacións producidas no ámbito do produto e proceso.

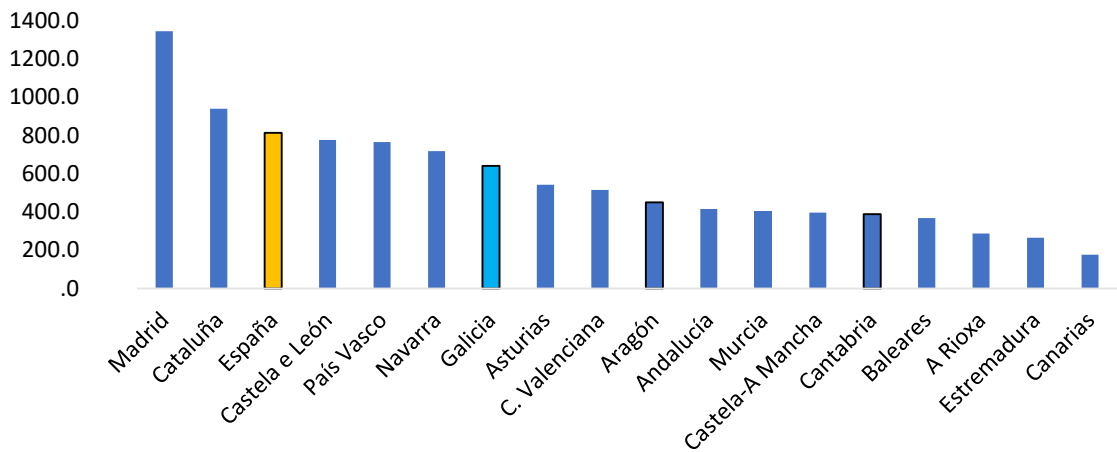
As empresas que declaran algún tipo de actividade innovadora en 2020 en Galicia son 1.126, 430 menos que o ano anterior. Polo tanto, Galicia achega un 5,36% do total estatal (**cadro 2.47**), pasando a ocupar o sexto lugar en función desta participación no volume de empresas. O gasto en innovación destas empresas supón un 4,2% do total de gasto en innovación en España, unha ganancia de tres décimas porcentuais en relación co ano anterior. Este datos sitúan á comunidade galega coma a sétima en volume de gasto. O gasto medio en actividades para a innovación tecnolóxica realizado por estas empresas en 2020 acadou 641 mil euros, un valor inferior á media estatal, que se sitúa en 813 mil euros por empresa (**GRÁFICO 2.38**).

CADRO 2.47. EMPRESAS E GASTO EN ACTIVIDADES INNOVADORAS SEGUNDO ONDE SE REALIZA O GASTO (MILES DE €).
2020

	Nº de empresas con gasto en innovación	Gasto en innovación
Andalucía	2.654	1.102.338
Aragón	731	329.285
Asturias	354	191.831
Baleares	485	178.579
Canarias	675	119.751
Cantabria	232	90.217
Castela e León	935	725.773
Castela-A Mancha	716	284.135
Cataluña	4.797	4.512.494
C. Valenciana	2.438	1.255.475
Extremadura	269	71.441
Galicia	1.126	722.049
Madrid	3.913	5.267.327
Murcia	757	307.781
Navarra	501	360.094
País Vasco	1.951	1.493.099
A Rioxa	209	60.227
España	20.976	17.074.397

Fonte: INE.

GRÁFICO 2.38. GASTO MEDIO EN INNOVACIÓN DAS EMPRESAS (MILES DE €).
2020

Fonte: INE, Estatística sobre actividades de I+D.

A porcentaxe de empresas galegas que obteñen financiamento para actividades innovadoras mediante a emisión de accións é superior á media española (cadro 2.48). Por outra banda, tamén en 2020 a vía preferente de financiamento destas actividades en Galicia é a través de créditos ou emisión de débeda, aínda que nunha porcentaxe inferior á que supón esta vía de financiamento na media estatal.

CADRO 2.48. % EMPRESAS CON ACTIVIDADES INNOVADORAS POR TIPO DE FINANCIAMIENTO PRIVADO.
GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

Actividades innovadoras no período 2018-2020	España	Galicia
% de empresas que obtiveron financiamento mediante emisión de accións ⁽¹⁾	1,08	0,70
% de empresas que usaron a emisión de accións para actividades innovadoras ⁽²⁾	22,43	26,06
% de empresas que obtiveron financiamento mediante créditos e/ou emisión de débeda ⁽¹⁾	34,76	32,64
% de empresas que usaron os créditos e/ou emisión de débeda para actividades innovadoras ⁽²⁾	11,05	9,44
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento mediante emisión de accións ^{(3) (4)}	2,30	1,29
% de empresas con actividades innovadoras que usaron a emisión de accións para actividades innovadoras ^{(3) (5)}	42,98	62,99
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento mediante créditos e/ou emisión de débeda ^{(3) (4)}	44,26	40,55
% de empresas con actividades innovadoras que usaron os créditos e/ou emisión de débeda para actividades innovadoras ^{(3) (5)}	35,24	33,79

Notas:
(1) % sobre o total de empresas.
(2) % sobre as empresas que obtiveron financiamento dese tipo.
(3) Empresas con innovacións completadas e/ou en curso e/ou abandonadas durante o período de estudo.
(4) % sobre o total de empresas con actividades innovadoras.
(5) % sobre o total de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento dese tipo.
Fonte: INE.

Igualmente importante é o papel das Administracións públicas e institucións como alternativa de financiamento das actividades innovadoras (cadro 2.49), que en Galicia é máis activo que na media estatal para o caso das Administracións locais e autonómicas. Por outra banda, cómpre destacar tamén o rol da UE como entidade financiadora, tanto a título individual coma a través do programa Horizon.

CADRO 2.49. % EMPRESAS CON ACTIVIDADES INNOVADORAS POR TIPO DE FINANCIAMIENTO PÚBLICA. GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

Actividades innovadoras no período 2018-2020	España	Galicia
% de empresas que obtiveron financiación das Administracións locais ou autonómicas (6) (1)	14,18	13,88
% de empresas que usaron o financiamento das Administracións locais ou autonómicas para realizar actividades innovadoras (6) (2)	18,81	32,56
% de empresas que obtiveron financiamento da Administración do Estado (6) (1)	13,47	5,99
% de empresas que usaron o financiamento da Admón. do Estado para realizar actividades innovadoras (6) (2)	18,48	44,57
% de empresas que obtiveron financiamento do programa Horizon 2020 (1)	0,76	0,77
% de empresas que usaron o financiamento do programa Horizon 2020 para realizar actividades innovadoras (2)	91,91	93,58
% de empresas que obtiveron financiamento doutras institucións da UE (1)	3,01	2,69
% de empresas que usaron o financiamento doutras institucións da UE para realizar actividades innovadoras (2)	22,53	61,79
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento das Administracións locais ou autonómicas (6) (3) (1)	23,30	32,87
% de empresas con actividades innovadoras que usaron o financiamento financiación das Administracións locais ou autonómicas para realizar actividades innovadoras (6) (3) (2)	46,49	60,11
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento da Admón. do Estado (6) (3) (1)	23,13	16,31
% de empresas con actividades innovadoras que usaron o financiamento da Administración do Estado para realizar actividades innovadoras (6) (3) (2)	43,51	71,57
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento do programa Horizon 2020 (3) (1)	3,00	3,29
% de empresas con actividades innovadoras que usaron o financiamento do programa Horizon 2020 para realizar actividades innovadoras (3) (2)	95,35	95,59
% de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento doutras institucións da UE (3) (1)	6,24	8,79
% de empresas con actividades innovadoras que usaron o financiamento doutras institucións da UE para realizar actividades innovadoras (3) (2)	44,44	82,77

Notas:

(1) % sobre o total de empresas.

(2) % sobre as empresas que obtiveron financiamento dese tipo.

(3) Empresas con innovacións completadas e/ou en curso e/ou abandonadas durante o período de estudo.

(4) % sobre o total de empresas con actividades innovadoras.

(5) % sobre o total de empresas con actividades innovadoras que obtiveron financiamento dese tipo.

(6) As organizacións do sector público inclúen as entidades públicas como as administracións central, autonómica e local e axencias, universidades, hospitais e outros provedores de servizos públicos.

Fonte: INE.

Os elevados custos da actividade innovadora son o principal factor de dificultade na realización de actividades innovadoras en Galicia (cadro 2.50). A enumeración de factores limitadores na realización de actividades do eido da innovación é similar en Galicia e no contexto estatal. No que atinxe ao resultado esperado (cadro 2.51), a mellora das satisfacción dos clientes e o posicionamento en liderado de calidade parecen ser os principais impulsores da actividade innovadora das empresas galegas. Finalmente, as organizacións empresariais parecen usar fundamentalmente tecnoloxía preexistente na propia empresa para desenvolver as súas innovacións (cadro 2.52).

CADRO 2.50. % EMPRESAS POR FACTORES QUE DIFICULTAN A REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES INNOVADORAS.
GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

Actividades innovadoras no período 2018-2020	España	Galicia
Falta de financiamento dentro da empresa ou grupo de empresas (1)	14,71	13,68
Falta de financiamento de fontes exteriores privadas (1)	12,76	11,37
Dificultades para obter axudas ou subvencións públicas (1)	19,53	16,62
Costes demasiado elevados (1)	25,24	24,26
Falta de persoal cualificado dentro da empresa (1)	14,23	16,94
Falta de socios para colaboración (1)	8,94	10,53
Falta de acceso a coñecementos externos (1)	10,66	11,01
Incerteza respecto á demanda no mercado das ideas da empresa (1)	19,94	19,28
Demasiada competencia no mercado (1)	15,91	12,71
Existen outras prioridades dentro da empresa (1)	44,33	46,16

(1) % de empresas, sobre o total de empresas, que consideran que os seguintes factores tiveron un grado de importancia elevado á hora de dificultar a decisión de iniciar ou execución mesma das actividades innovadoras.
Fonte: INE.

CADRO 2.51. % EMPRESAS POR TIPO DE ESTRATEXIA MÁIS IMPORTANTE.
GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

Actividades innovadoras no período 2018-2020	España	Galicia
As centradas en mellorar bens ou servizos existentes	32,13	31,19
As centradas en introducir novos bens ou servizos	6,05	5,27
As centradas en precios baixos (liderado de prezos)	12,75	11,01
As centradas en calidade alta (liderado de calidade)	40,73	37,92
As centradas nunha ampla gama de bens ou servizos	13,51	12,18
As centradas nun ou nun número pequeno de bens ou servizos clave	10,70	10,69
As centradas en satisfacer grupos de clientes establecidos	40,08	38,22
As centradas en chegar a novos grupos de clientes	30,70	28,09
As centradas en bens ou servizos estandarizados	12,29	10,70
As centradas en solucións específicas para clientes	28,66	25,24

(1) % de empresas, sobre o total de empresas, que consideran que as estratexias tiveron un grado de importancia elevado no desempeño económico da empresa.
Fonte: INE.

CADRO 2.52. % EMPRESAS POR TIPO DE TECNOLOXÍA MÁIS IMPORTANTE.
GALICIA/ESPAÑA. 2018-2020

Actividades innovadoras no período 2018-2020	España	Galicia
% de empresas que compraron tecnoloxía xa usada pola empresa ou unha actualización	27,21	26,95
% de empresas que compraron tecnoloxía nova non utilizada previamente pola empresa	7,17	8,41

(1) % sobre o total de empresas.
Fonte: INE.

CGRL.GAL/ES

